

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

2020թ. 1-ին եռամսյակ

ՀՐՁԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ՄԱՍԻՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՀՐՁԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՐՁԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ
ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ԵՎ
ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

- ✓ ՄԹՆՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ՕԴ
- ✓ ՄԹՆՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ՏԵՂՈՒՄՆԵՐ
- ✓ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ ԶՐԵՐ
- ✓ ԱՏՈՐԵՐԿՐՅԱ ԶՐԵՐ
- ✓ ՀՈՂԱՅԻՆ ԾԱԾԿՈՒՅԹ

Բովանդակություն

ՆԱԽԱԲԱՆ.....	3
ՄԹՆՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ՕԴ	6
Երևան	7
Գյումրի	15
Վանաձոր	17
Ալավերդի.....	19
Հրազդան	22
Արարատ	25
Ծաղկաձոր	33
«Եվրոպայի մեծ հեռավորությունների վրա անդրսահմանային աղտոտիչների տարածման դիտարկումների և գնահատման համատեղ ծրագիր»	37
ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ ԵՎ ՍՏՈՐԵՐԿՐՅԱ ՔԱՂՑՐԱՀԱՄ ՁՐԵՐ	39
Հյուսիսային ջրավազանային կառավարման տարածք	40
Ախուրյանի ջրավազանային կառավարման տարածք.....	44
Հրազդանի ջրավազանային կառավարման տարածք	47
Սևանի ջրավազանային կառավարման տարածք.....	52
Սևանա լիճ.....	53
Արարատյան ջրավազանային կառավարման տարածք.....	59
Հարավային ջրավազանային կառավարման տարածք.....	62
ՀՀ ջրամբարների ջրերի որակը 2020 թվականի 1-ին եռամսյակում.....	65
Արաքս գետ	67
Հավելված 1.ՀՀ գետերի ջրերի որակը 2020 թվականի 1-ին եռամսյակում	70
Ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի մոնիթորինգի դիտակետերը	87
Մակերևութային ջրերում որոշվող ցուցանիշների ցանկ	91
Ստորերկրյա ջրերում որոշվող ցուցանիշների ցանկ	92
Տեղումներում որոշվող ցուցանիշների ցանկ	92
Բնակավայրերում մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաները.....	93
Մակերևութային ջրերի էկոլոգիական նորմերը.....	94
Մակերևութային ջրերի ձկնատնտեսական սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաներ	94
Ընդհանրացված ցուցանիշներով և բնական ջրերում հաճախ հանդիպող վնասակար քիմիական նյութերի և անտրոպոգեն ծագումով նյութերի թույլատրելի սահմանային կոնցենտրացիաների նորմերը	96

ՆԱԽԱԲԱՆ

Հայաստանի Հանրապետության Շրջակա միջավայրի նախարարության «Շրջակա միջավայրի մոնիթորինգի և տեղեկատվության կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի տեղեկագրում ներկայացված են մթնոլորտային օդի, մակերևութային և ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի, մթնոլորտային տեղումների որակի մոնիթորինգի վերաբերյալ տեղեկատվություն՝ 2020 թվականի 1-ին եռամսյակն ընդգրկող ժամանակահատվածի համար:

Ներկայումս մթնոլորտային օդի աղտոտվածության դիտարկումներն իրականացվում են հիբրիդային դիտացանցի միջոցով: Այն բաղկացած է 16 հիմնական անշարժ՝ ակտիվ նմուշառման դիտակայանից, որտեղ դիտարկումներն իրականացվում են ամենօրյա կտրվածքով և 211 շարժական՝ պասիվ նմուշառման դիտակետից, որտեղ իրականացվում են շաբաթական դիտարկումներ: ՀՀ և միջազգային պահանջների համաձայն անշարժ դիտակայաններում կատարվում է հիմնական աղտոտող նյութերի՝ ծծմբի երկօքսիդի, ազոտի երկօքսիդի, փոշու, փոշու մեջ որոշվող մետաղների և գետնամերձ օզոնի (որպես երկրորդային աղտոտիչ) մոնիթորինգ, իսկ շարժական դիտակետերում՝ ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի մոնիթորինգ: Օդի որակի գնահատումը կատարվում է համաձայն ՀՀ կառավարության 2006 թվականի փետրվարի 2-ի N160-Ն որոշման:

Մակերևութային ջրերի որակի մոնիթորինգի դիտացանցում ընդգրկված է Հանրապետության 6 ջրավազանային կառավարման տարածքի (Հյուսիսային, Ախուրյան, Հրազդան, Սևան, Արարատյան, Հարավային) ջրային օբյեկտների (գետեր, ջրամբարներ, Արփա-Սևան ջրատարը և Սևանա լիճը) 144 դիտակետ: Ջրի որակը բնութագրվում է ֆիզիկաքիմիական ավելի քան 45 ցուցանիշով (հիմնական անիոններ և կատիոններ, սնուցող նյութեր, ծանր մետաղներ, առաջնային օրգանական աղտոտիչներ), տարեկան 5-12 անգամ հաճախականությամբ: Ջրի որակի գնահատումը կատարվում է համաձայն ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունվարի 27-ի N75-Ն որոշման:

Ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի մոնիթորինգի դիտացանցում ընդգրկված են Հանրապետության 6 ջրավազանային կառավարման տարածքի (Հյուսիսային, Ախուրյան, Հրազդան, Սևան, Արարատյան, Հարավային) 100 ստորերկրյա ջրաղբյուր, ինչը ներառում է 23 շատրվանոց հորատանցք, 22 չշատրվանոց հորատանցք և 55 բնաղբյուր: Ջրաղբյուրներում կատարվում են ջրի ծախսի, մակարդակի (ձնշման) և ջերմաստիճանի դիտարկումներ՝ ամսական 6 անգամ հաճախականությամբ: Տարեկան 2 անգամ կատարվում է նաև ստորերկրյա ջրերի որակի մոնիթորինգ 40 ջրաղբյուրում, որոնցից յուրաքանչյուրում որոշվում է շուրջ 40 ցուցանիշ (հիմնական անիոններ և կատիոններ, մետաղներ, աղային ռեժիմի տարրեր): Ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի որակի գնահատումը կատարվում է համաձայն ՀՀ առողջապահության նախարարի 2002 թվականի մարտի 25-ի N876-Ն հրամանի:

Տեղեկագրում ներկայացված են նաև միջազգային համագործակցության շրջանակներում կատարվող աշխատանքների արդյունքները.

- «Եվրոպայում մեծ հեռավորությունների վրա օդի աղտոտիչների տարածման մոնիթորինգի և գնահատման» (EMEP) ծրագրի շրջանակներում ՀՀ-ում գործում է մթնոլորտային օդի անդրսահմանային աղտոտվածության մոնիթորինգի առաջին մակարդակի դիտակայան (Ամբերդի դիտակայան): Դիտակայանի մթնոլորտային օդի և մթնոլորտային տեղումների որակի մոնիթորինգի արդյունքները ներկայացվում են ՄԱԿ-ի ԵՏՀ «Մեծ հեռավորությունների վրա օդի անդրսահմանային

աղտոտվածության մասին» կոնվենցիայի քիմիական կոորդինացիոն կենտրոն՝ անդրսահմանային օդի աղտոտվածության տվյալների միասնական համակարգի (EBAS) միջոցով, որը գործում է Նորվեգիայի օդի հետազոտության ինստիտուտի ներքո: Մոնիթորինգի և արտանետումների տվյալների հիման վրա Նորվեգիայի օդերևութաբանական ինստիտուտի կողմից կատարվում է օդի անդրսահմանային աղտոտման մոդելավորում և պատրաստվում է Հայաստանի Հանրապետության համար տարեկան զեկույց:

▪ Հայաստանի Հանրապետությունը Իրանի Իսլամական Հանրապետության հետ համատեղ կատարվում են սահմանային Արաքս գետի ջրի և հատակային նստվածքների ուսումնասիրություններ՝ երկու երկրների տարածքներից Արաքս գետի աղտոտվածության վիճակը գնահատելու նպատակով: Պարբերաբար երկու երկրների միջև տեղի է ունենում տվյալների փոխանակում:

Տեղեկագրում օգտագործվել են հետևյալ հապավումները.

- ԸԱԱ — ընդհանուր անօրգանական ազոտ
- ԸԼԱ — ընդհանուր լուծված աղեր
- ԿՆ — կախյալ նյութեր
- ԹԿՊ₅ — թթվածնի հնգօրյա կենսաբանական պահանջ
- ԹՔՊ — թթվածնի քիմիական պահանջ
- ՋԿՏ — ջրավազանային կառավարման տարածք
- ՍԹԿ — սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիա

ՀՀ մթնոլորտային օդի, մակերևութային ջրերի, ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի մոնիթորինգի դիտացանց

Մ 1 : 1 350 000

ՄԹՆՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ՕՂ

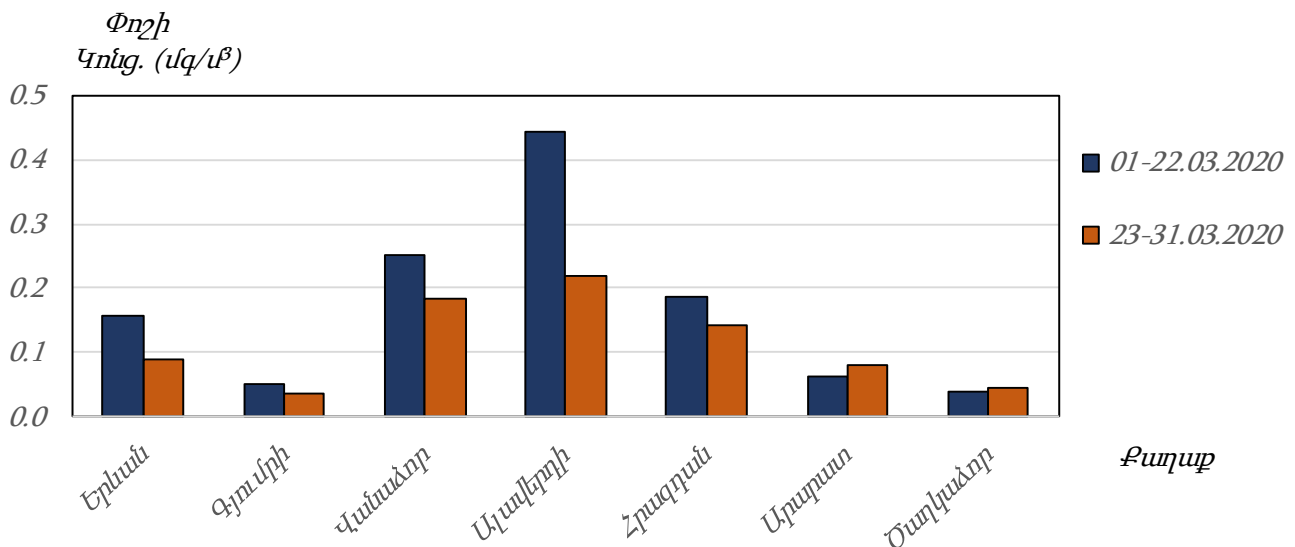
Մթնոլորտային օդի աղտոտումը կարող է լինել բնական և մարդածին: Աղտոտման հիմնական պատճառներ կարող են հանդիսանալ

- վառելիքի այրումը (էլեկտրաէներգիայի արտադրություն, տրանսպորտ, արդյունաբերություն և տնային տնտեսություններ),
- արդյունաբերական արտանետումները, լուծիչների օգտագործումը, օրինակ՝ քիմիական և հանքարդյունաբերության ոլորտում.
- գյուղատնտեսությունը,
- թափոնների բաց այրումը,
- բնական աղբյուրների, ներառյալ հրաբխային ժայթքումների, լեռնային փոշու տարածումը, բույսերից ցնդող օրգանական միացությունների արտանետումները և այլն:

Մարդու գործունեության հետևանքով մթնոլորտային օդ կարող են արտանետվել տարատեսակ գազեր և տարբեր չափերի մասնիկներ, որոնք իրենց մեջ պարունակում են ծանր մետաղներ:

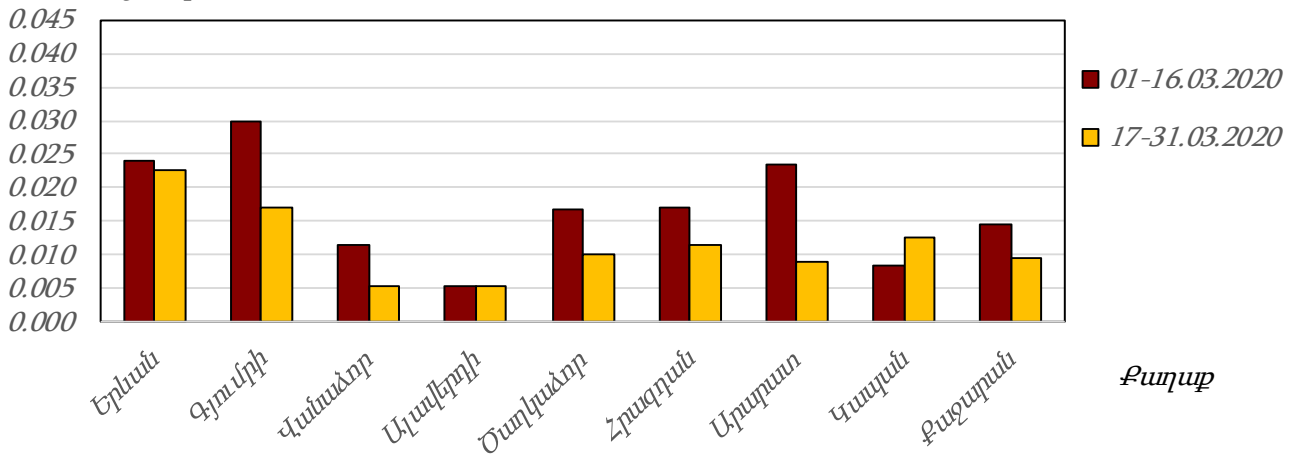
Մթնոլորտն աղտոտող նյութերի պարունակությունները որոշելու համար 2020 թվականի 1-ին եռամսյակում վերցվել է մթնոլորտային օդի 8000 փորձանմուշ: Մթնոլորտային օդի դիտարկումներ կատարվել են Երևան, Գյումրի, Վանաձոր, Ալավերդի, Հրազդան, Արարատ, Ծաղկաձոր, Չարենցավան, Կապան և Քաջարան քաղաքներում: Ընդհանուր առմամբ վերը թվարկված բնակավայրերում գործում է 15 անշարժ՝ ակտիվ նմուշառման դիտակայան, և 211 շարժական՝ պասիվ նմուշառման դիտակետ: Քաղաքների մթնոլորտային օդում ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի միջին ամսական և միջին շաբաթական կոնցենտրացիաների բաշխվածության քարտեզները հասանելի են www.armmonitoring.am ինտերնետային կայքում:

Կորոնավիրուսի համավարակով պայմանավորված մի շարք բնակավայրերում մարտ ամսվա երրորդ տասնօրյակում դիտվել է փոշով օդի աղտոտվածության մակարդակի նվազում: Այսպիսով, մինչև մարտի 22-ն ընկած ժամանակահատվածի համեմատությամբ մարտի 23-ից սկսած մինչ ամսվա վերջ փոշով աղտոտվածությունը Երևան քաղաքում նվազել է մոտ 44%-ով, Գյումրում՝ 31%-ով, Վանաձորում՝ 26%-ով, Ալավերդում՝ 51%-ով և Հրազդանում՝ 24%-ով, այնինչ Արարատ և Ծաղկաձոր քաղաքներում բարձրացել է համապատասխանաբար՝ 28%-ով և 18%-ով: Հիշեցնենք, որ փոշով աղտոտվածությունը կարող է առաջանալ արդյունաբերական գործընթացների, տրանսպորտային միջոցների, ճանապարհային փոշու, շինարարության, գյուղատնտեսական և այլ գործողությունների հետևանքով:

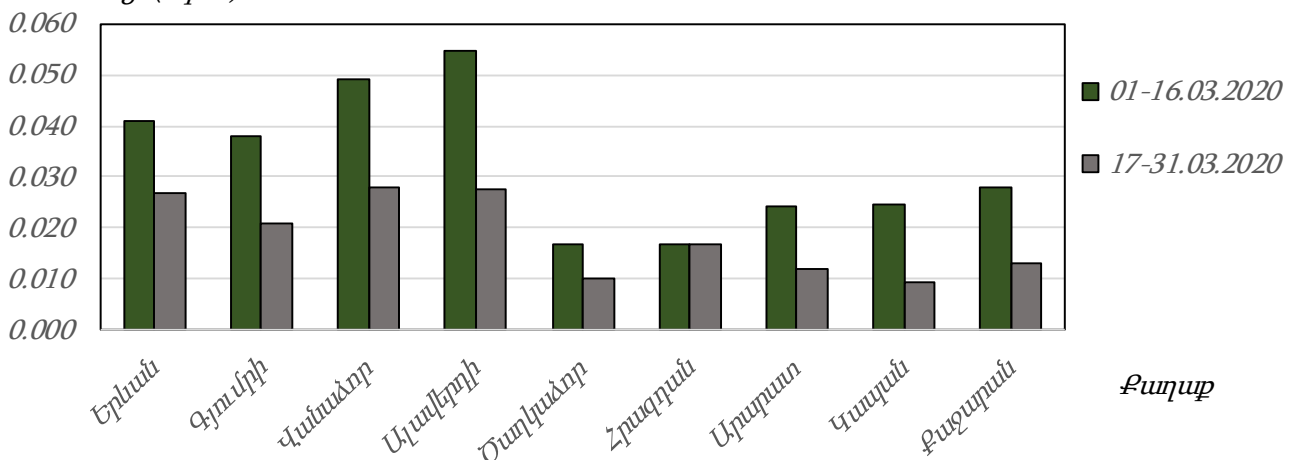
Ազոտի երկօքսիդի պարունակության նվազում դիտվել է մարտի 17-31-ն ընկած ժամանակահատվածում: Մինչև մարտի 16-ն ընկած ժամանակահատվածի համեմատությամբ մարտի 17-31-ն ընկած ժամանակահատվածում Երևան քաղաքում ազոտի երկօքսիդը նվազել է մոտ 6%-ով, Գյումրում՝ 43%-ով, Վանաձորում՝ 55%-ով, Հրազդանում՝ 33%-ով, Ծաղկաձորում՝ 40%-ով, Արարատում՝ 62%-ով, Քաջարանում՝ 35%-ով: Կապան քաղաքում ազոտի երկօքսիդը նշված ժամանակահատվածի համար բարձրացել է մոտ 47%-ով, իսկ Ալավերդի քաղաքում՝ գրեթե չի փոփոխվել (1%): Մթնոլորտային օդում ազոտի երկօքսիդի առաջացման գլխավոր աղբյուրն ավտոտրանսպորտն է:

Ազոտի երկօքսիդ (NO_2)
Կոնց. (մգ/մ³)

Ծծմբի երկօքսիդի պարունակության նվազում դիտվել է մարտի 17-31-ն ընկած ժամանակահատվածում: Մինչև մարտի 16-ն ընկած ժամանակահատվածի համեմատությամբ մարտի 17-31-ն ընկած ժամանակահատվածում Երևան քաղաքում ծծմբի երկօքսիդը նվազել է մոտ 35%-ով, Գյումրում՝ 45%-ով, Վանաձորում՝ 43%-ով, Ալավերդում՝ 50%-ով, Ծաղկաձորում՝ 40%-ով, Արարատում՝ 51%-ով, Կապանում՝ 62%-ով, Քաջարանում՝ 53%-ով, Հրազդանում ծծմբի երկօքսիդի պարունակությունը գրեթե չի փոփոխվել (1%): Ծծմբի երկօքսիդը մթնոլորտային օդում առաջանում է ծծումբ պարունակող վառելիքների այրման, ինչպես նաև արդյունաբերական այլ գործընթացների ժամանակ:

Ծծմբի երկօքսիդ (SO_2)
Կոնց. (մգ/մ³)

Երևան

Երևան քաղաքում կատարվում են փոշու*, ծծմբի երկօքսիդի**, ազոտի երկօքսիդի, և գետնամերձ օզոնի դիտարկումներ: Քաղաքում գործում է 42 շարժական դիտակետ և 5 անշարժ դիտակայան:

2020 թվականի 1-ին եռամսյակում Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում որոշված ցուցանիշների միջին ամսական կոնցենտրացիաները երեք ամիսների ընթացքում չեն գերազանցել համապատասխան ՍԹԿ-ները, սակայն ամսվա ընթացքում և քաղաքի տարբեր հատվածներում դիտվել են գերազանցումներ:

*Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդի դիտարկումների արդյունքները
(ակտիվ նմուշառում)*

Հունվար

Ցուցանիշ	ՍԹԿ (միջին օրական), մգ/մ³	Միջին ամսական կոնցենտրացիա, մգ/մ³	Առավելագույն կոնցենտրացիա ըստ դիտակայանների, մգ/մ³	Դիտար- կումների քանակ	ՍԹԿ-ից գերազան- ցումների քանակ
Ծծմբի երկօքսիդ	0.05	0.012	0.041 (դիտ. № 7)	120	-
Ազոտի երկօքսիդ	0.04	0.016	0.040 (դիտ. № 8)	120	1
Փոշի	0.15	0.149	0.385 (դիտ. № 18)	121	52
Գետնամերձ օզոն	0.03	0.004	0.014 (դիտ. № 1)	120	-

Փետրվար

Ցուցանիշ	ՍԹԿ (միջին օրական), մգ/մ³	Միջին ամսական կոնցենտրացիա, մգ/մ³	Առավելագույն կոնցենտրացիա ըստ դիտակայանների, մգ/մ³	Դիտար- կումների քանակ	ՍԹԿ-ից գերազան- ցումների քանակ
Ծծմբի երկօքսիդ	0.05	0.014	0.051 (դիտ. № 7)	145	1
Ազոտի երկօքսիդ	0.04	0.023	0.077 (դիտ. № 8)	145	11
Փոշի	0.15	0.134	0.368 (դիտ. № 18)	143	45
Գետնամերձ օզոն	0.03	0.004	0.012 (դիտ. № 1)	145	-

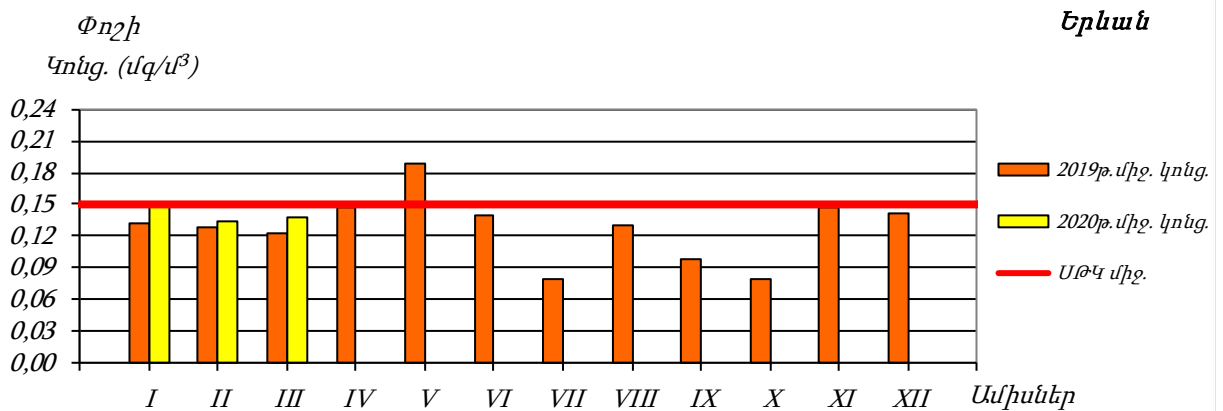
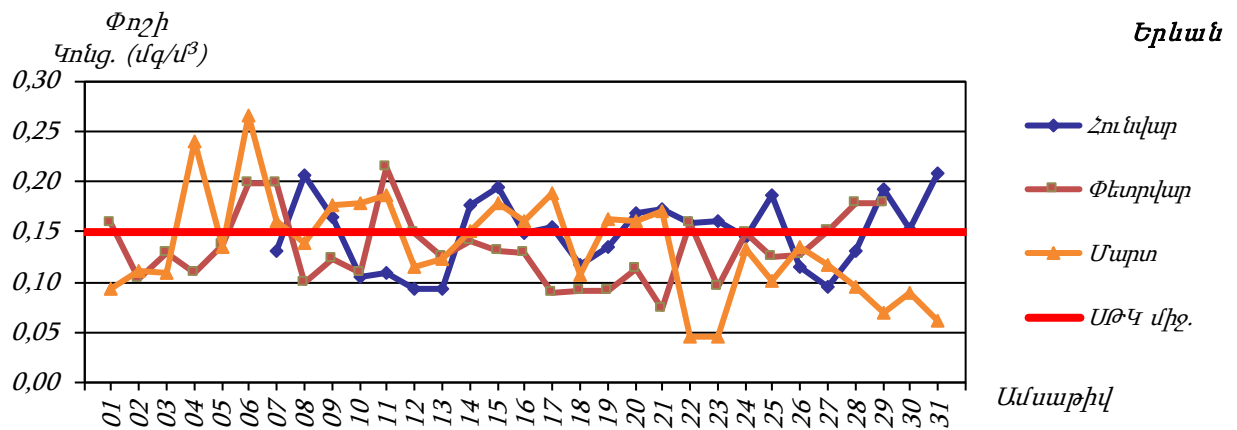
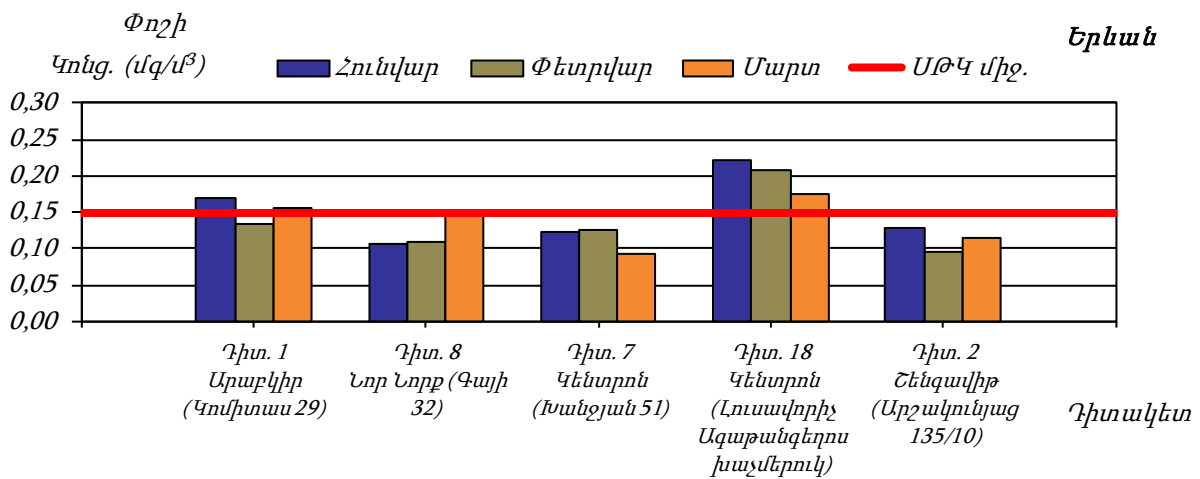
Մարտ

Ցուցանիշ	ՍԹԿ (միջին օրական), մգ/մ³	Միջին ամսական կոնցենտրացիա, մգ/մ³	Առավելագույն կոնցենտրացիա ըստ դիտակայանների, մգ/մ³	Դիտար- կումների քանակ	ՍԹԿ-ից գերազան- ցումների քանակ
Ծծմբի երկօքսիդ	0.05	0.010	0.042 (դիտ. № 18)	155	-
Ազոտի երկօքսիդ	0.04	0.026	0.053 (դիտ. № 8)	155	18
Փոշի	0.15	0.136	0.563 (դիտ. № 1)	151	49
Գետնամերձ օզոն	0.03	0.003	0.038 (դիտ. № 8)	155	1

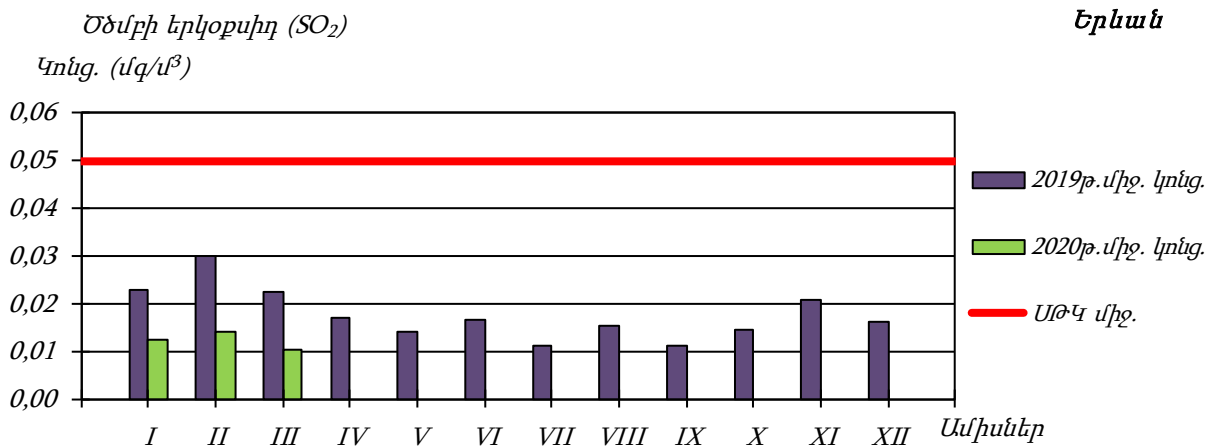
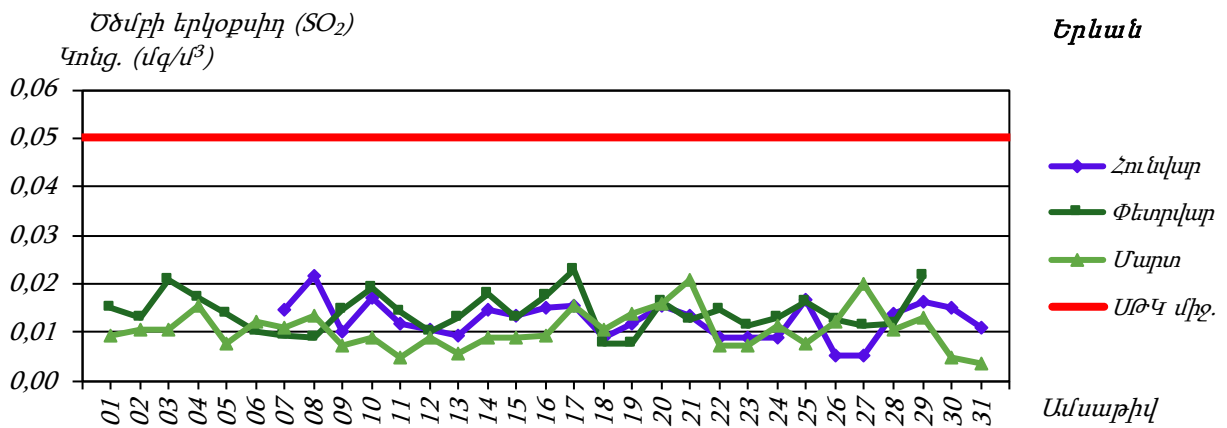
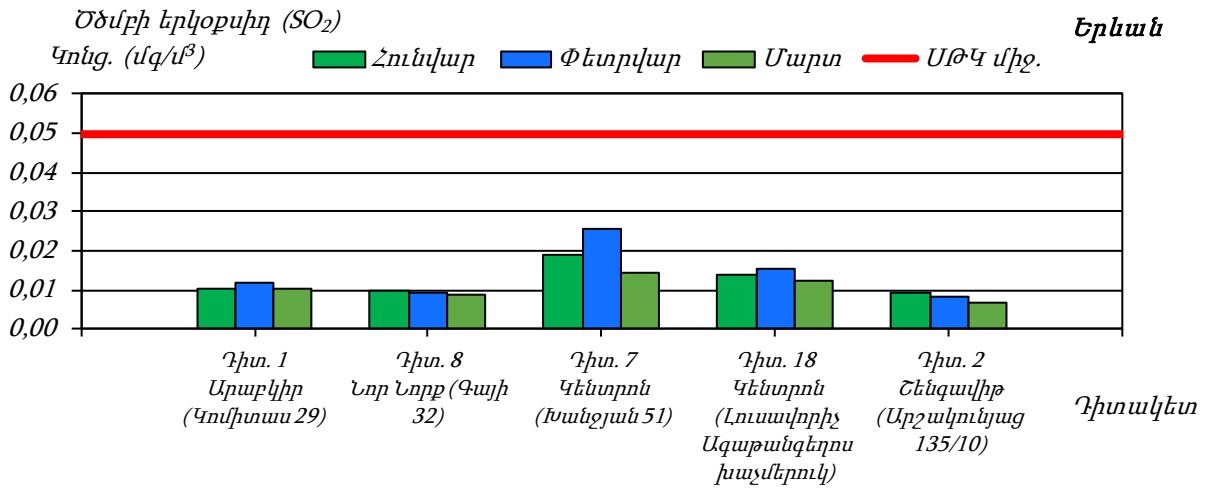
*կախված մասնիկներ

**անհիդրիդ ծծմբային

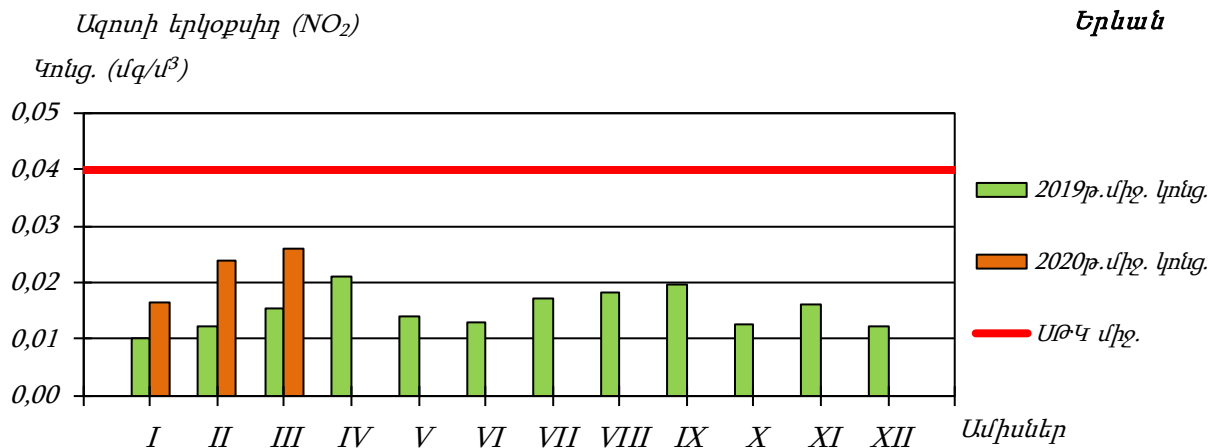
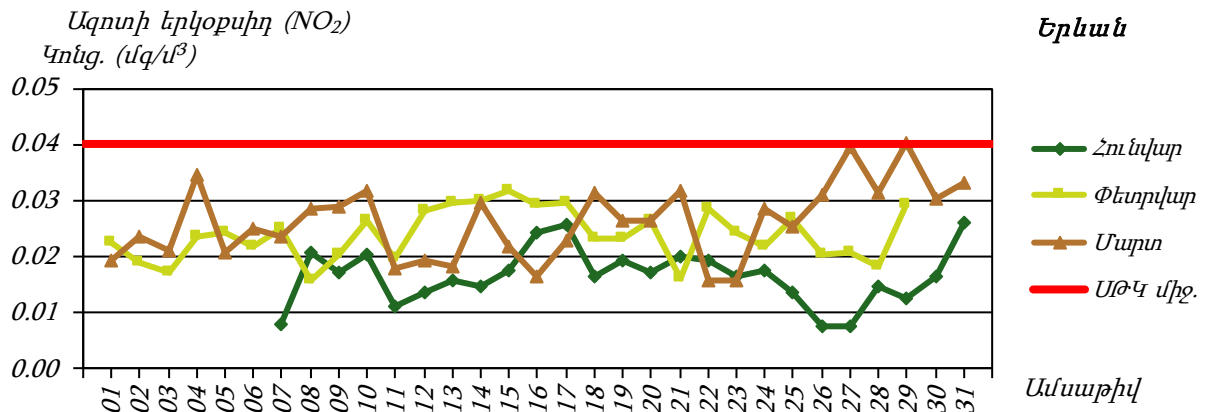
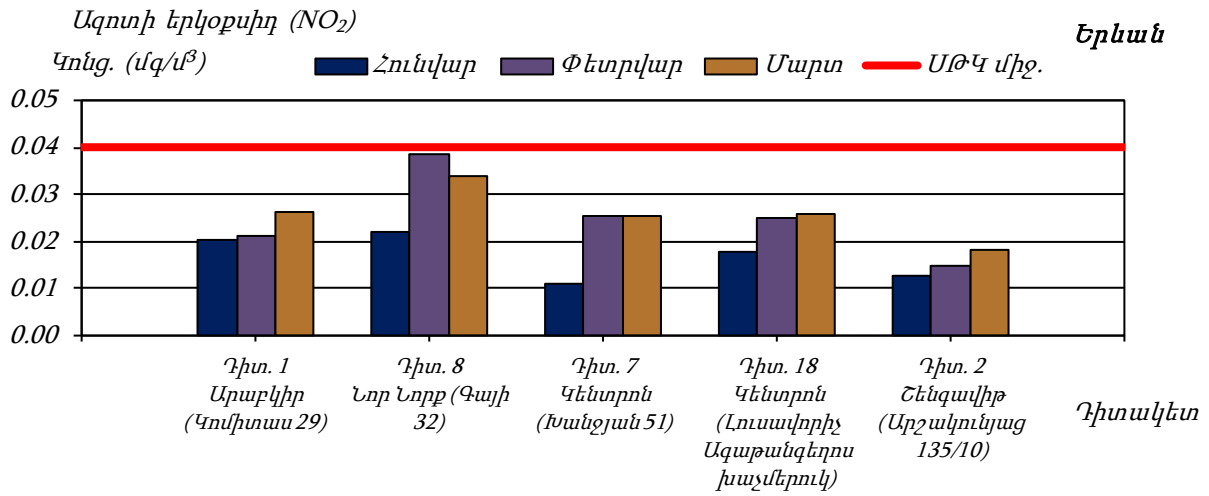
Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում փոշու միջին ամսական կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.

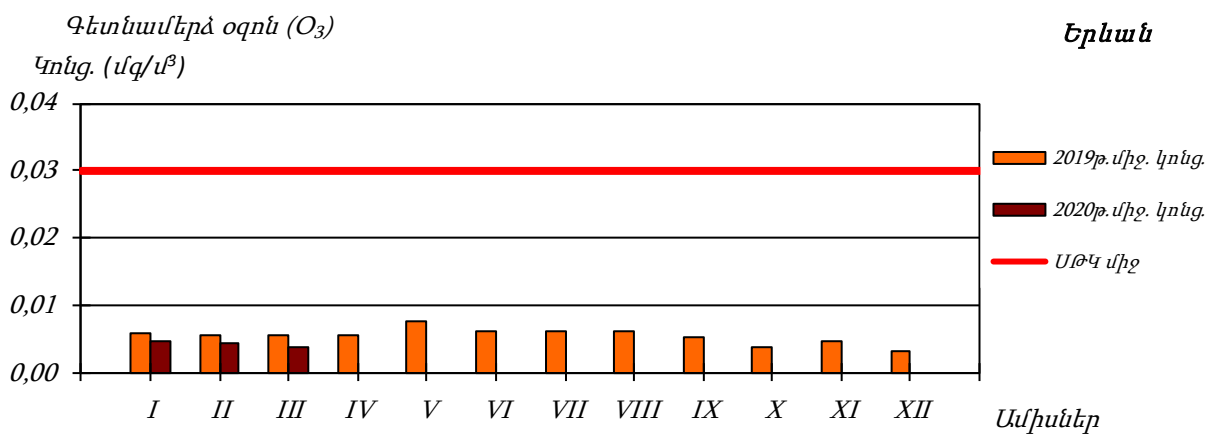
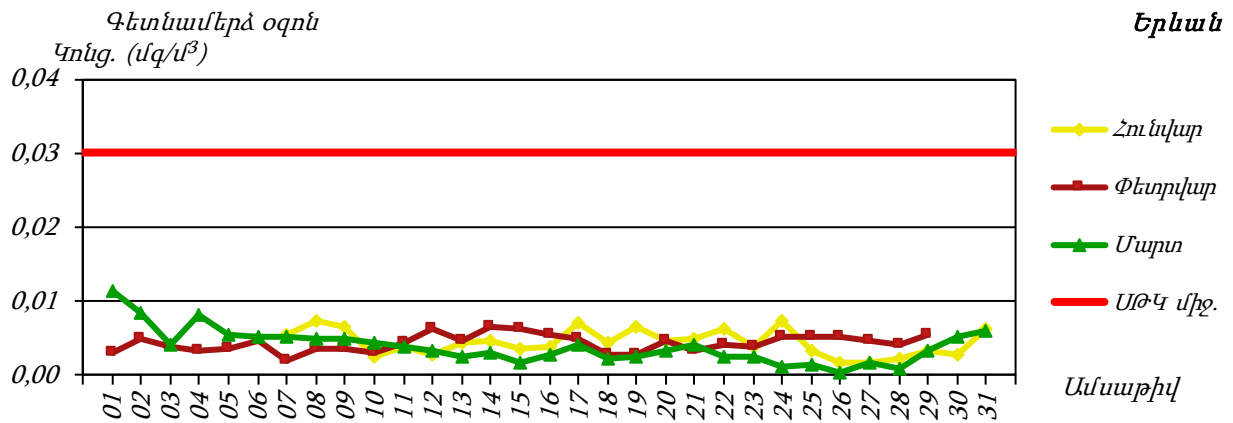
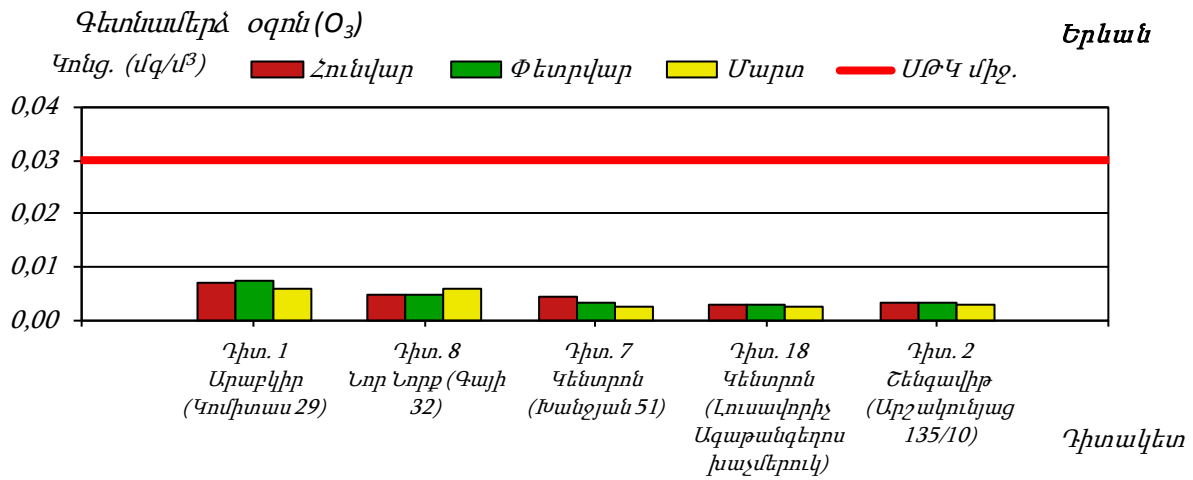
Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում ծծմբի երկօքսիդի միջին ամսական կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.

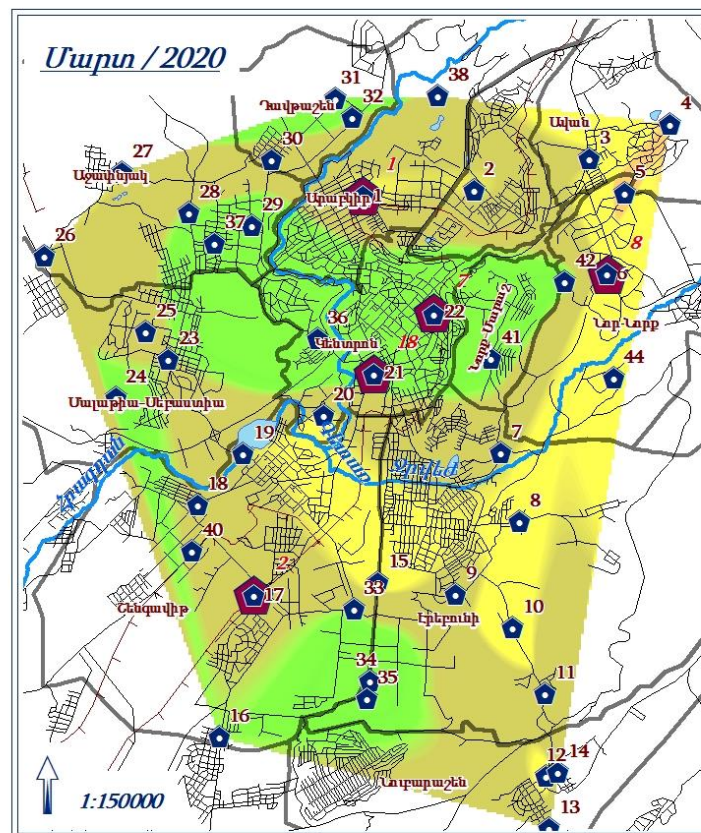
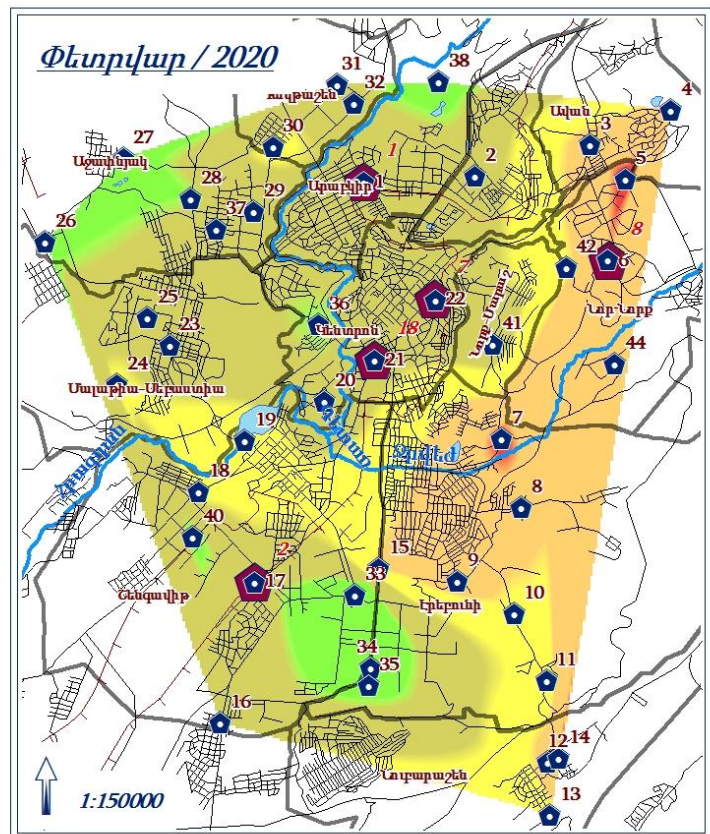
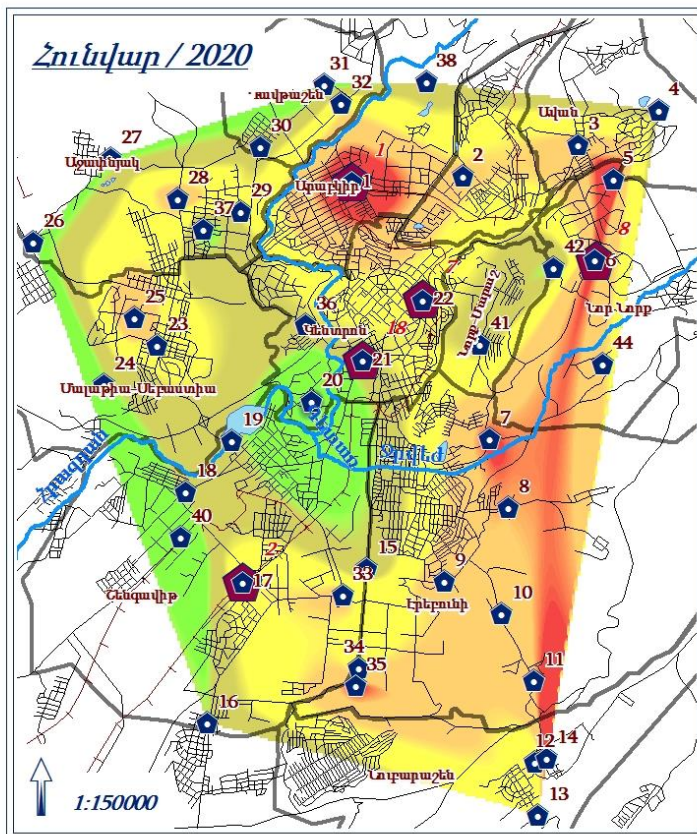
Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում ազոտի երկօքսիդի միջին ամսական կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.

Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում գետնամերձ օզոնի միջին ամսական կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.

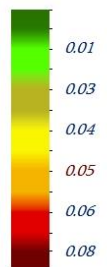
Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում ծծմբի երկօքսիդի (SO_2) միջին ամսական կոնցենտրացիոն բաշխվածությունը

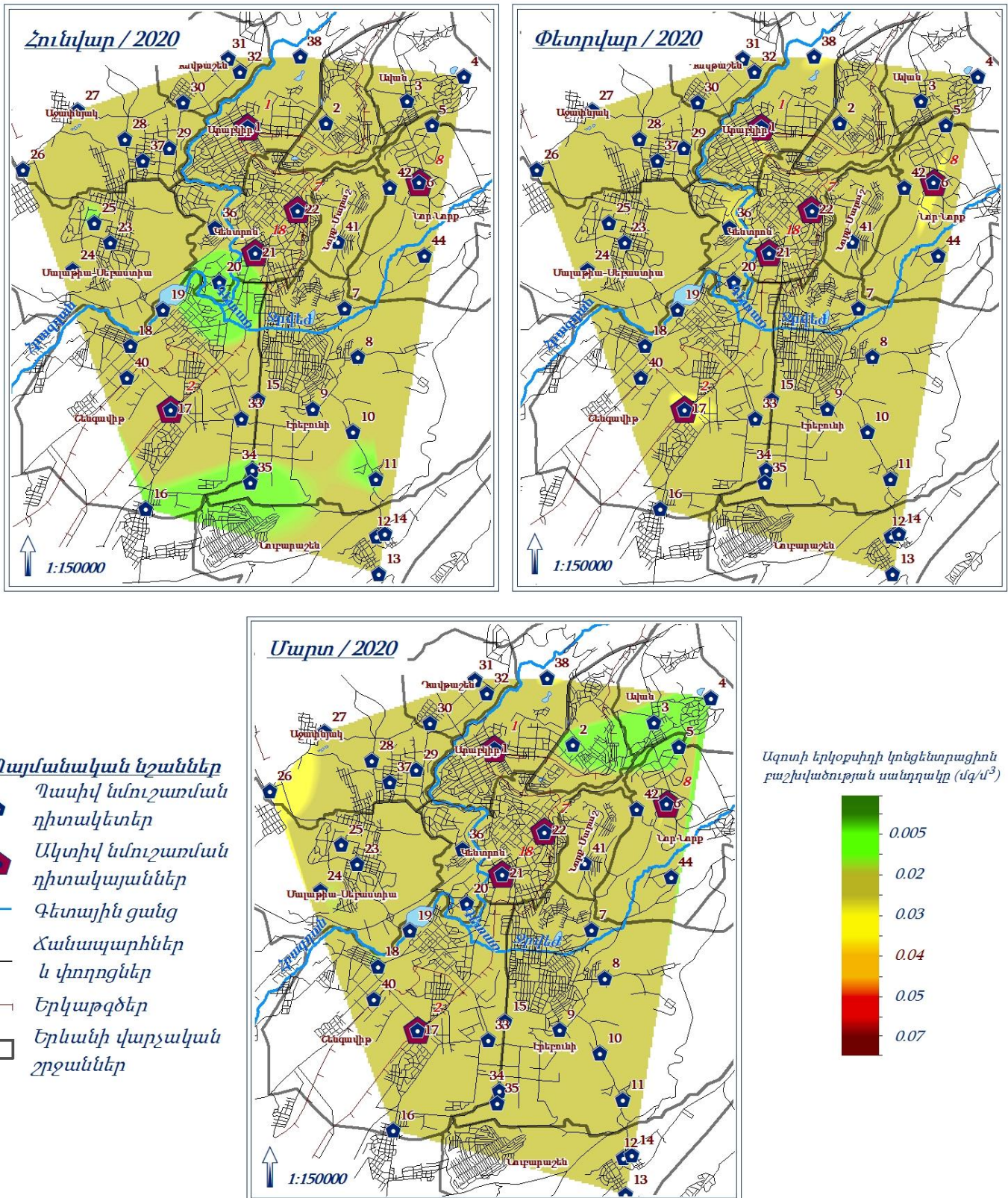
Պայմանական նշաններ

- Պասիվ նմուշառման դիտակետեր
- Ակտիվ նմուշառման դիտակայաններ
- Գետային ցանց
- Ճանապարհներ և փողոցներ
- Երկաթգծեր
- Երևանի վարչական շրջաններ

Ծծմբի երկօքսիդի կոնցենտրացիոն բաշխվածության սանդղակը ($\mu g/m^3$)

Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում ազոտի երկօքսիդի (NO_2) միջին ամսական կոնցենտրացիոն բաշխվածությունը

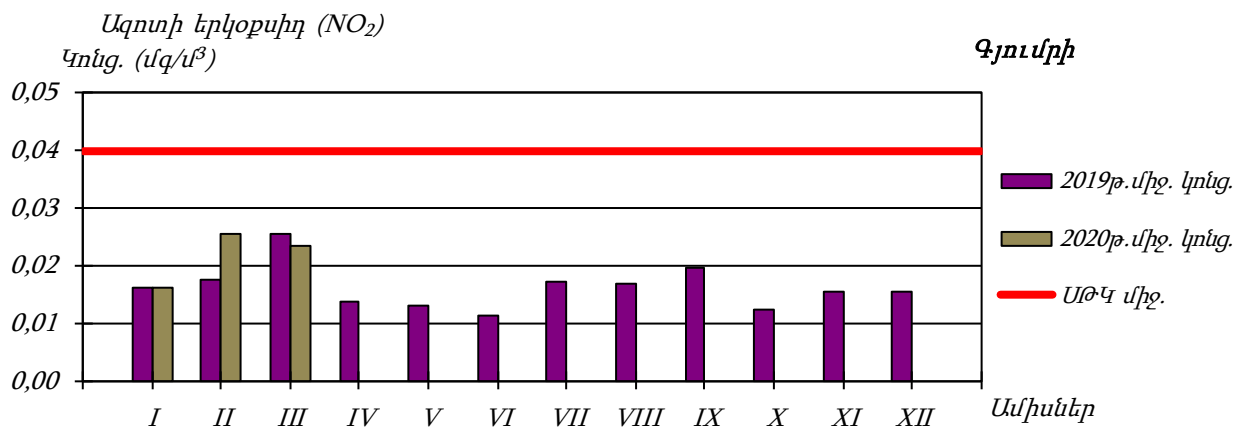
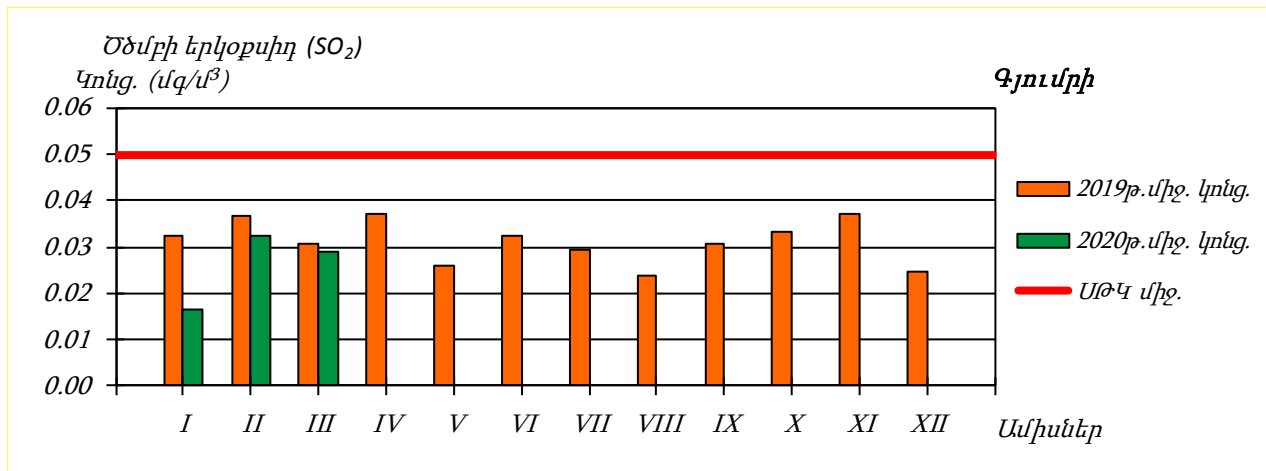

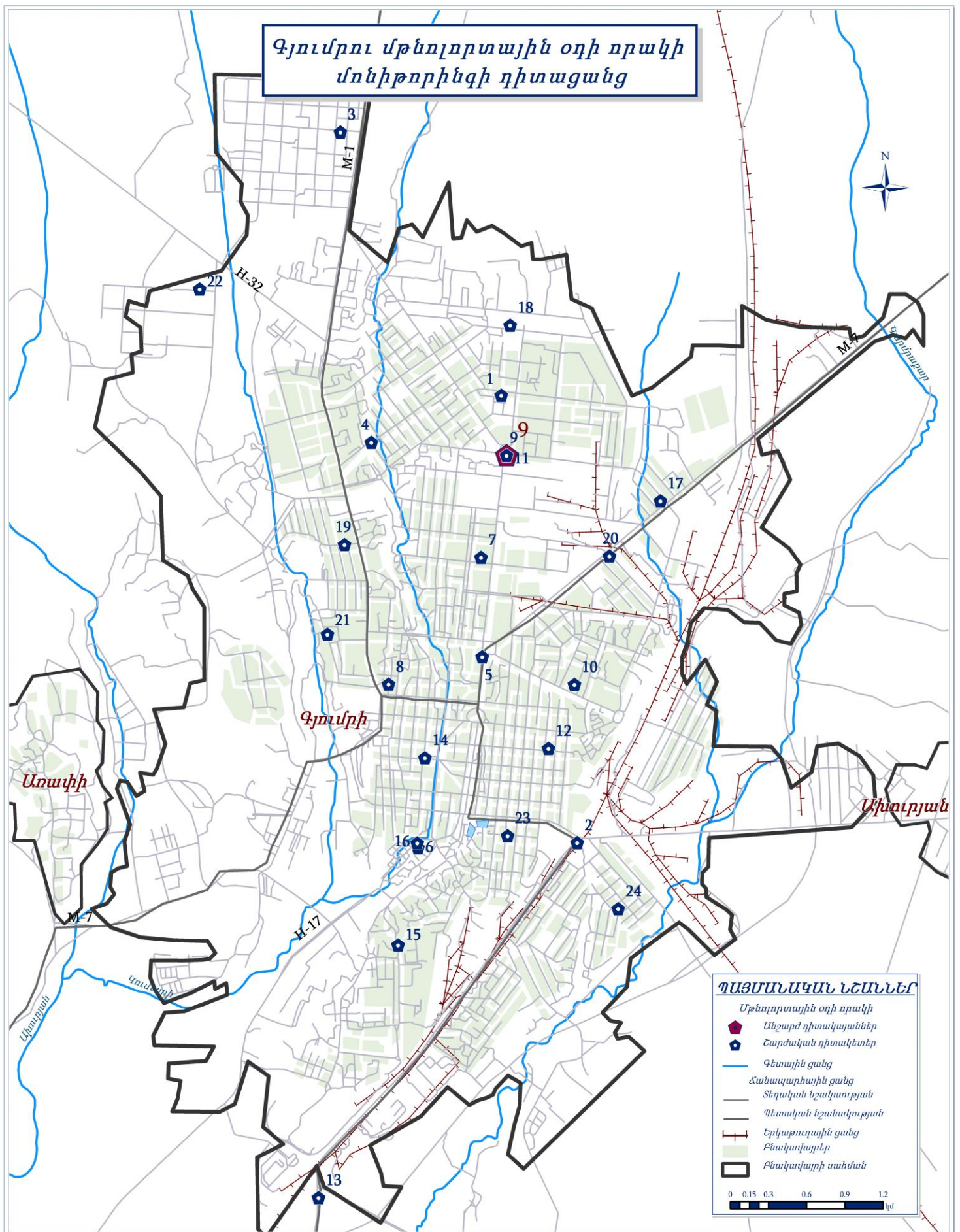
Գյումրի

Գյումրի քաղաքում կատարվում են փոշու, ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների դիտարկումներ: Քաղաքում գործում է մեկ անշարժ դիտակայան և 24 շաբաթական դիտակետ:

2020 թվականի 1-ին եռամսյակում Գյումրի քաղաքի մթնոլորտային օդում որոշված ցուցանիշների միջին ամսական կոնցենտրացիաները երեք ամիսների ընթացքում չեն գերազանցել համապատասխան ՄԹԿ-ները:

Գյումրի քաղաքի մթնոլորտային օդում որոշված միացությունների միջին ամսական կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.

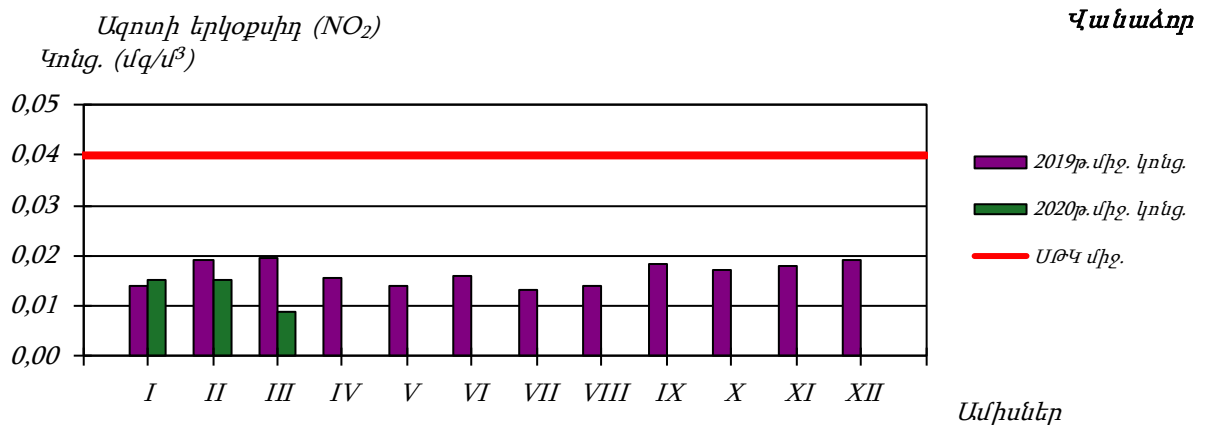
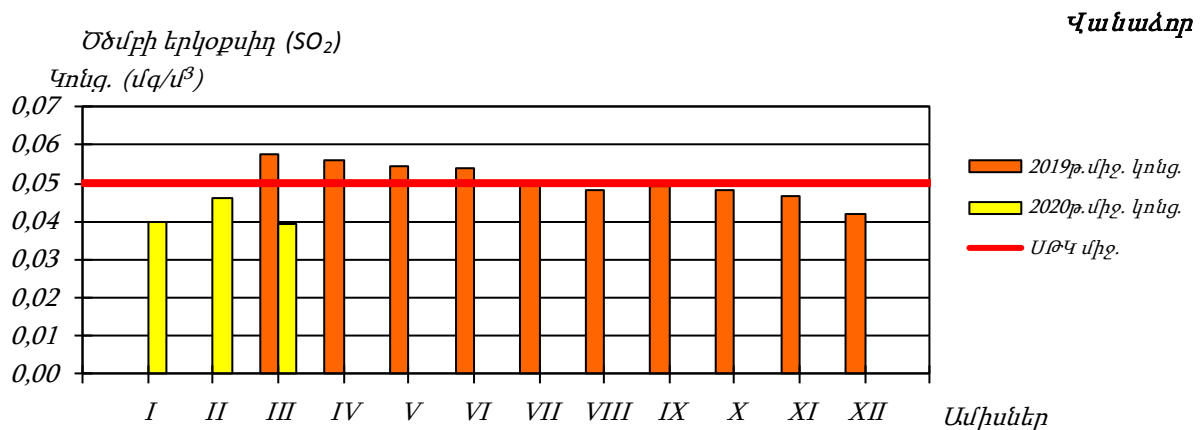
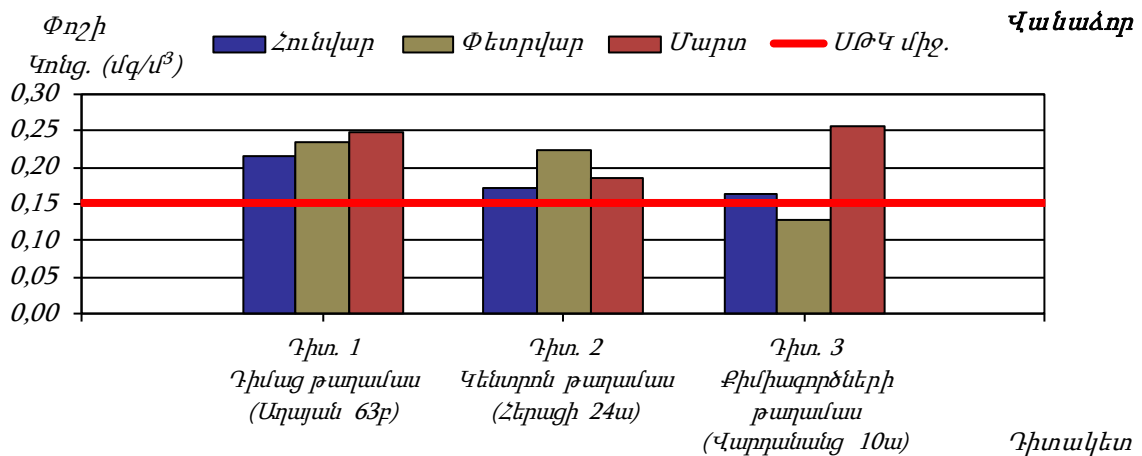

Վանաձոր

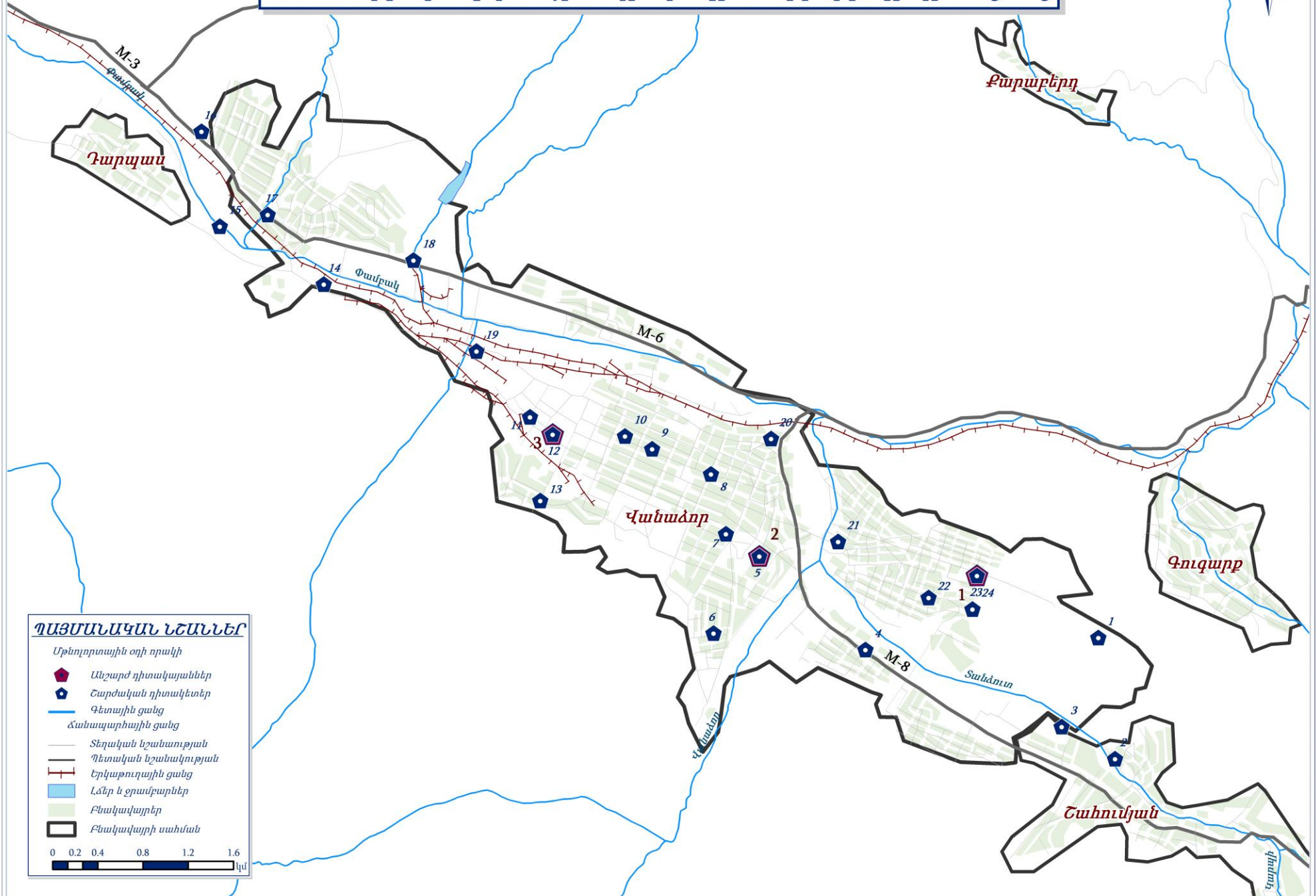
Վանաձոր քաղաքում կատարվում են փոշու, ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի դիտարկումներ: Քաղաքում գործում են երեք անշարժ դիտակայան և 24 շաբաթական դիտակետ:

2020 թվականի 1-ին եռամսյակում Վանաձոր քաղաքի մթնոլորտային օդում փոշու միջին ամսական կոնցենտրացիան հունվարին գերազանցել է համապատասխան ՍԹՎ-ն 1.2 անգամ, փետրվարին՝ 1.3 անգամ, մարտին՝ 1.5 անգամ: Ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների միջին ամսական կոնցենտրացիաներն երեք ամիսների ընթացքում չեն գերազանցել համապատասխան ՍԹՎ-ները:

Վանաձոր քաղաքի մթնոլորտային օդում որոշված միացությունների կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.

Վանաձորի մթնոլորտային օդի որակի մոնիթորինգի դիտացանց

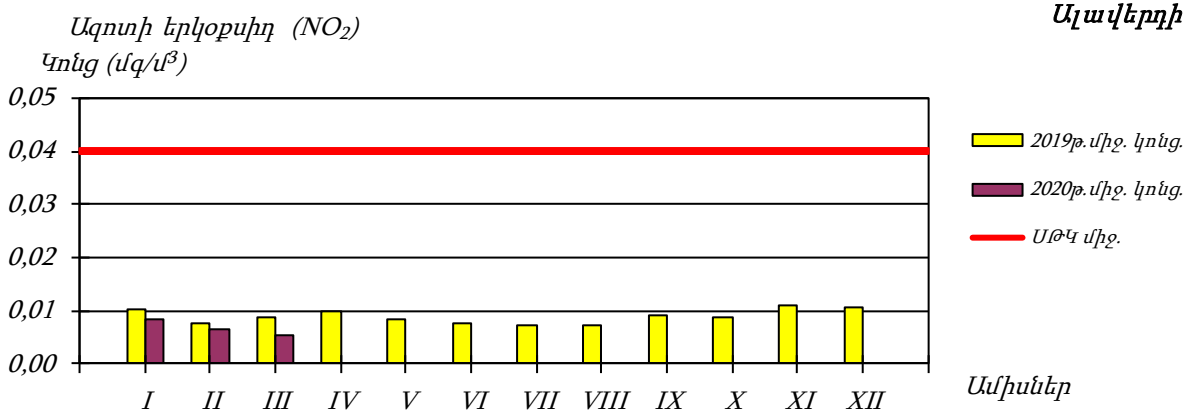
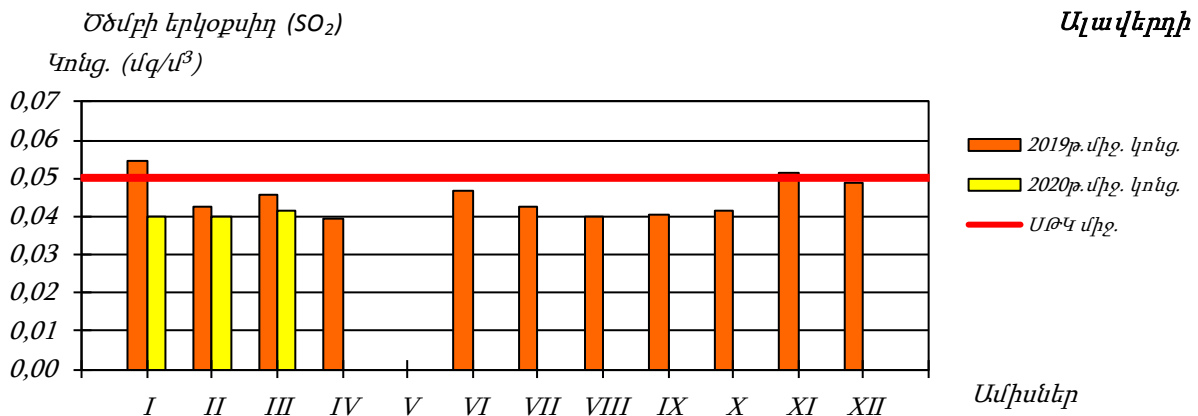

Ալավերդի

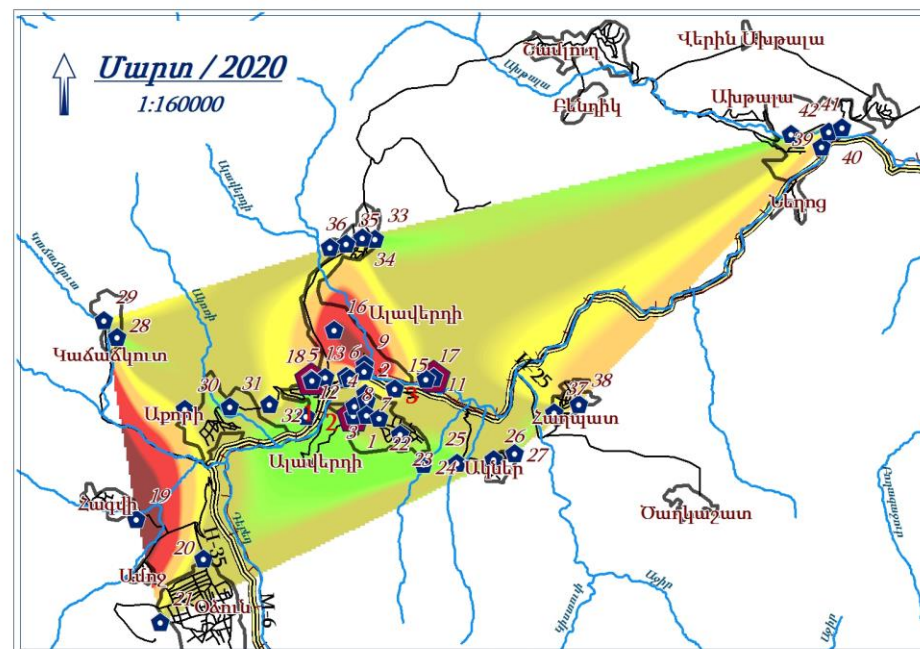
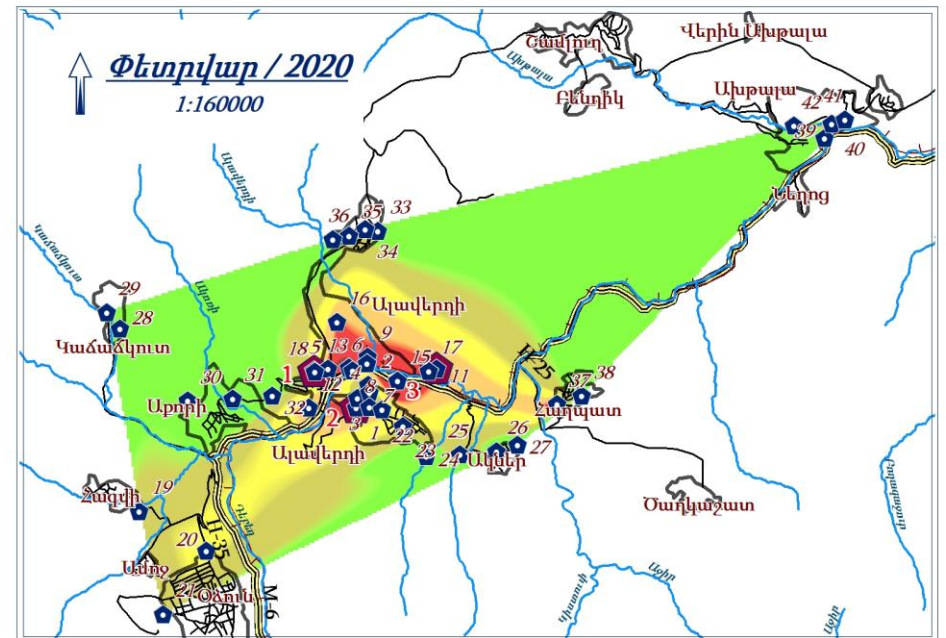
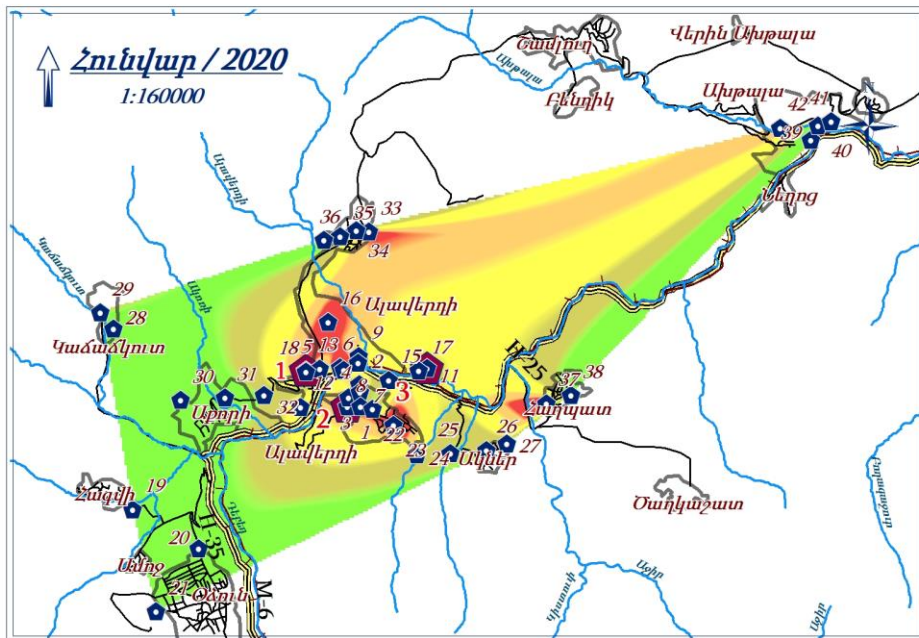
Ալավերդի քաղաքում և հարակից համայնքներում կատարվում են փոշու, ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի օքսիդների դիտարկումներ: Գործում են երեք անշարժ դիտակայան և 42 շարժական դիտակետ:

2020 թվականի 1-ին եռամսյակում Ալավերդի քաղաքի մթնոլորտային օդում փոշու միջին ամսական կոնցենտրացիան հունվարին չի գերազանցել համապատասխան ՍԹԿ-ն, փետրվարին գերազանցել է 3.4 անգամ, մարտին՝ 2.6 անգամ: Ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների միջին ամսական կոնցենտրացիաներն երեք ամիսների ընթացքում չեն գերազանցել համապատասխան ՍԹԿ-ները:

Ալավերդի քաղաքի մթնոլորտային օդում որոշված միացությունների միջին ամսական կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.

Ալավերդի քաղաքի և հարակից համայնքների մթնոլորտային օդում ծծմբի երկօքսիդի (SO_2) միջին ամսական կոնցենտրացիոն բաշխվածությունը

Պայմանական նշաններ

Պատիվ նմուշառման
դիտակետեր

Ակտիվ նմուշառման
դիտակայաններ

— Գետաշին ցանց

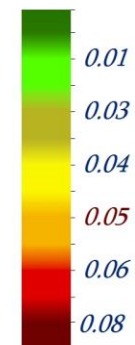
Ճանապարհներ
և փողոցներ

Միջպետական
ճանապարհ

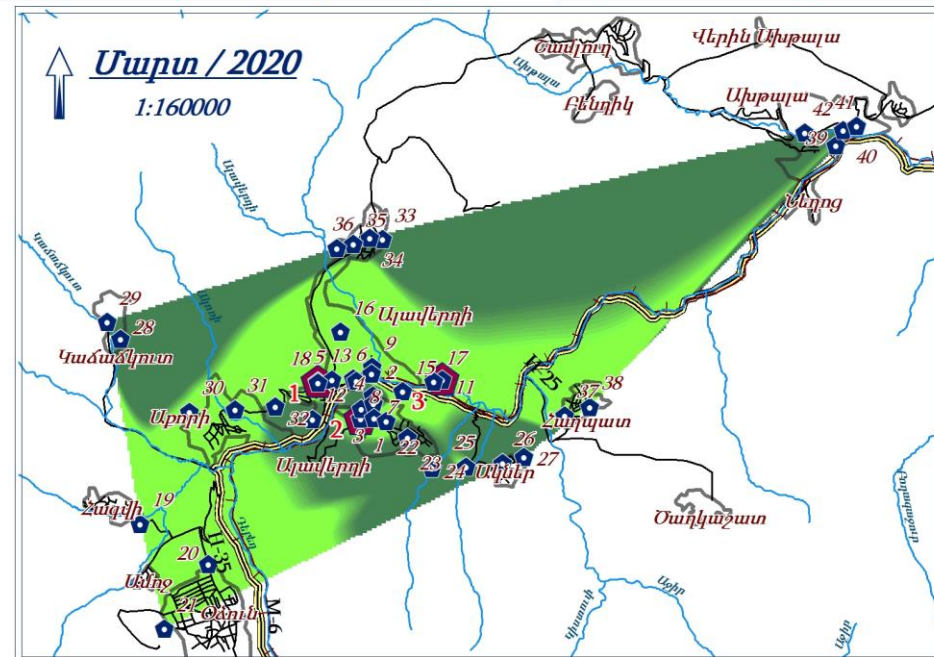
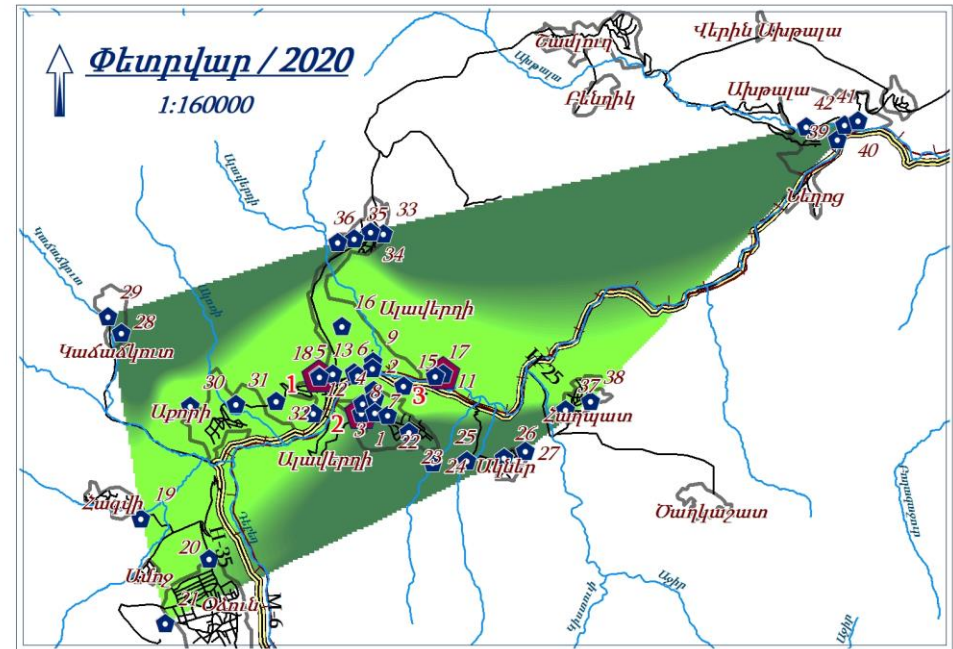
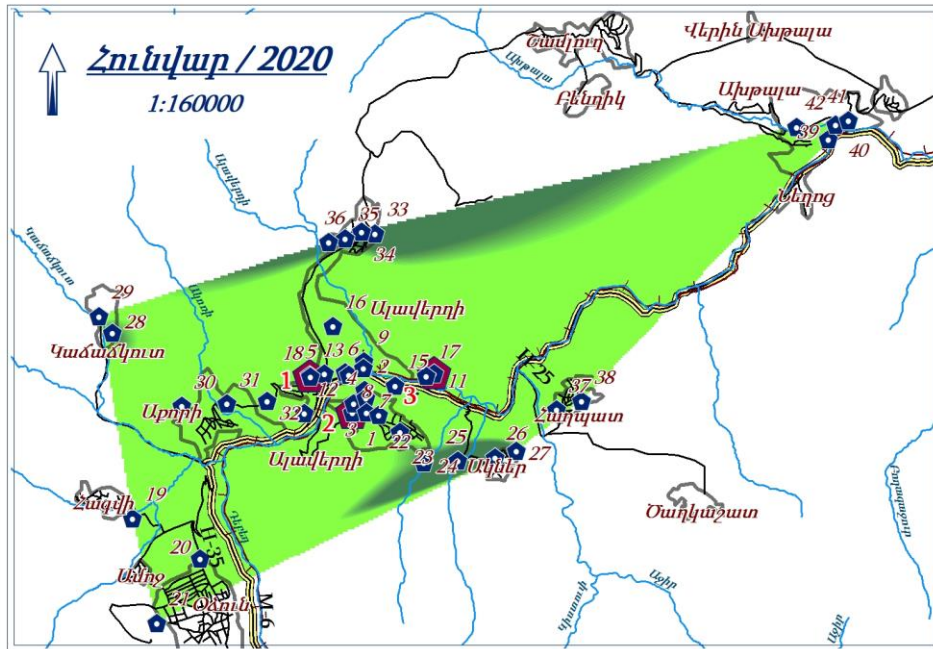
— *Երկաթգծեր*

☐ *Բնակավայրեր*

Ծծմբի երկօքսիդի կոնցենտրացիոն
բաշխվածության սանդղակը (մգ/մ³)

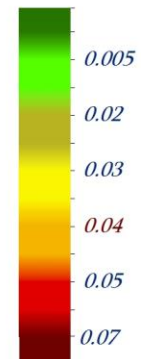
Ալավերդի քաղաքի և հարակից համայնքների մթնոլորտային օդում ազոտի երկօքսիդի (NO_2) միջին ամսական կոնցենտրացիոն բաշխվածությունը

Պայմանական նշաններ

- Պասիվ նմուշառման դիտակետեր
- Ակտիվ նմուշառման դիտակայաններ
- Գետային ցանց
- Ճանապարհներ և փողոցներ
- Միջպետական ճանապարհ
- Երկաթգծեր
- Բնակավայրեր

Ազոտի երկօքսիդի կոնցենտրացիոն բաշխվածության սանդղակը (մգ/մ³)

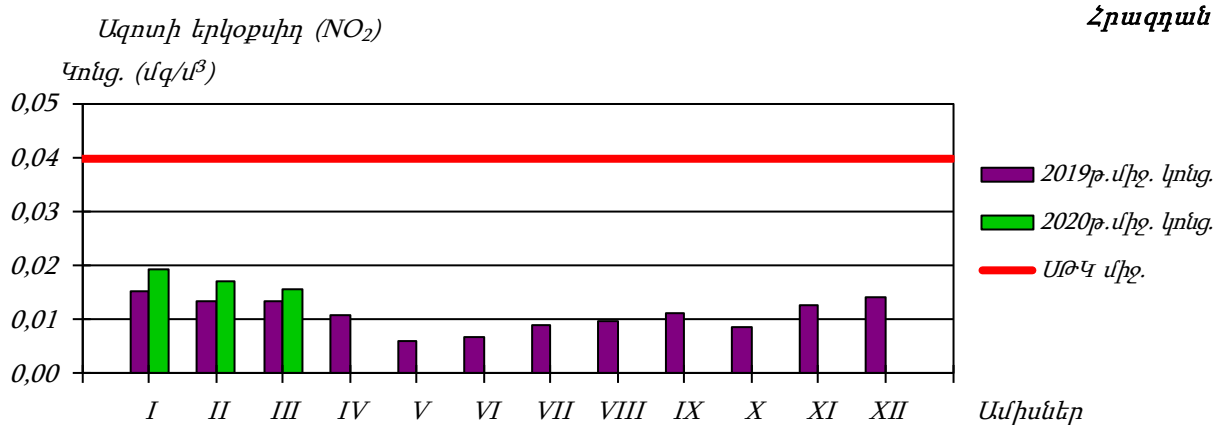
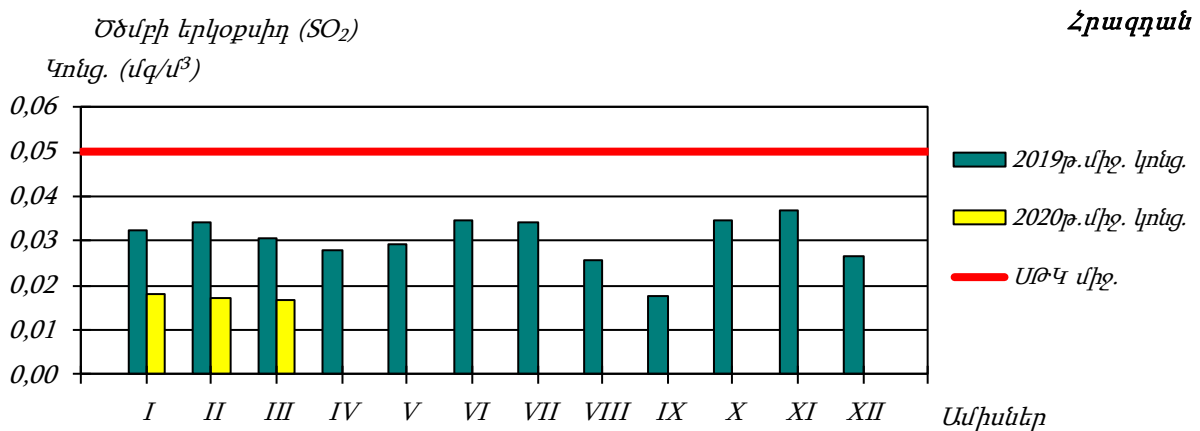

Հրազդան

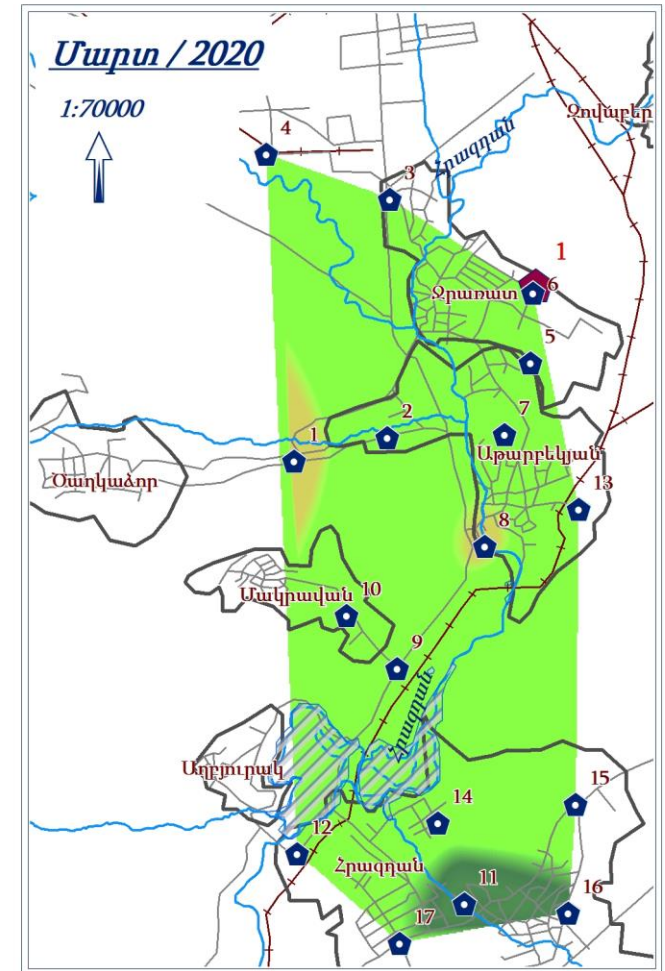
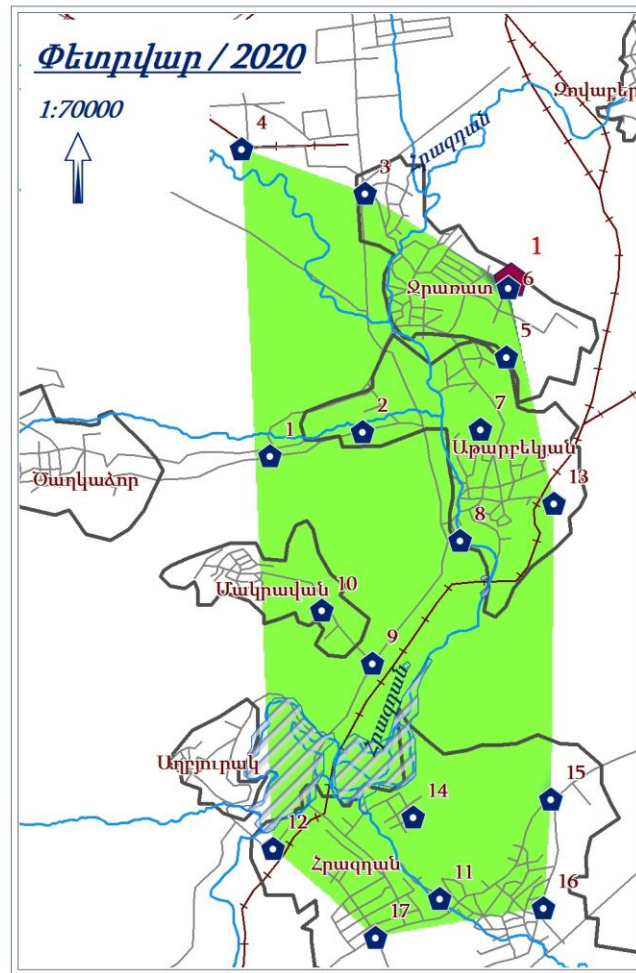
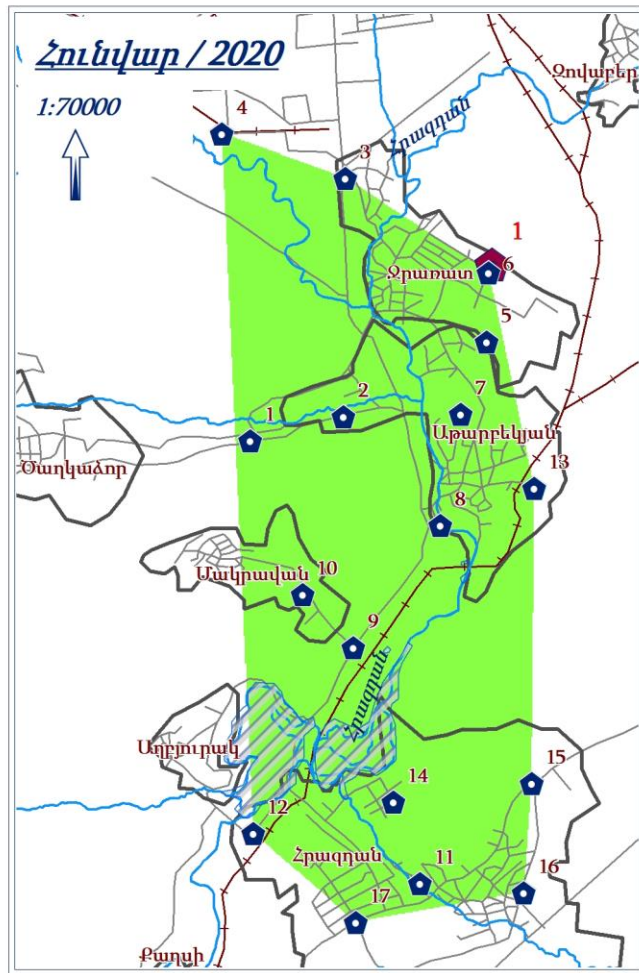
Հրազդան քաղաքում կատարվում են փոշու, ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի դիտարկումներ: Քաղաքում գործում են մեկ անշարժ դիտակայան և 17 շարժական դիտակետեր:

2020 թվականի 1-ին եռամսյակում Հրազդան քաղաքի մթնոլորտային օդում փոշու միջին ամսական կոնցենտրացիան հունվարին գերազանցել է ՍԹԿ-ն 1.2 անգամ, փետրվար և մարտ ամիսներին՝ 1.9 անգամ: Ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների միջին ամսական կոնցենտրացիաներն երեք ամիսների ընթացքում չեն գերազանցել համապատասխան ՍԹԿ-ները:

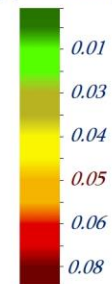
Հրազդան քաղաքի մթնոլորտային օդում որոշված միացությունների միջին ամսական կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.

Հրազդան քաղաքի մթնոլորտային օդում ծծմբի երկօքսիդի (SO_2) միջին ամսական կոնցենտրացիոն բաշխվածությունը

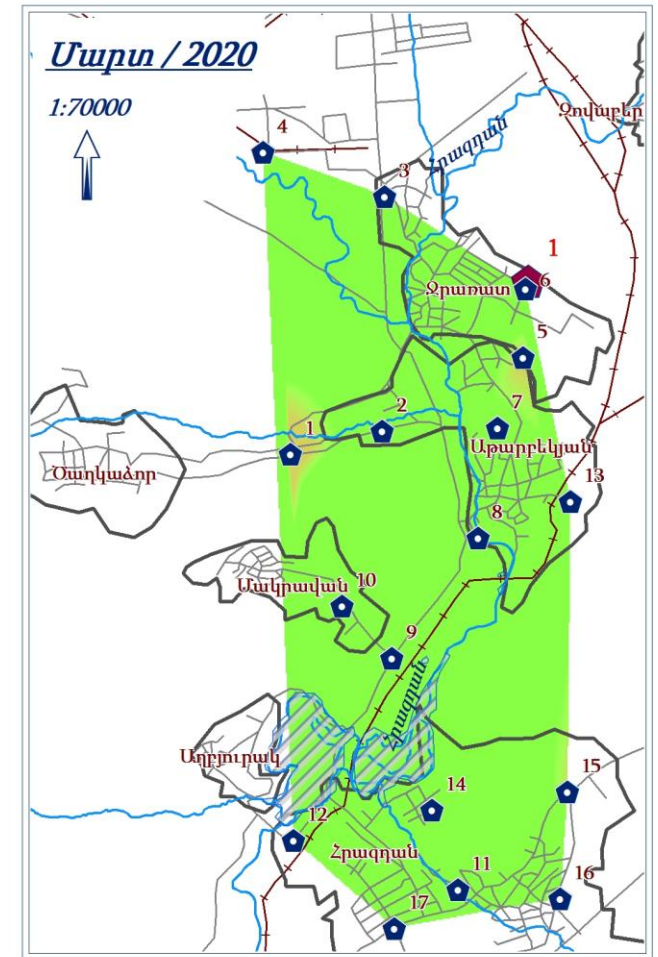
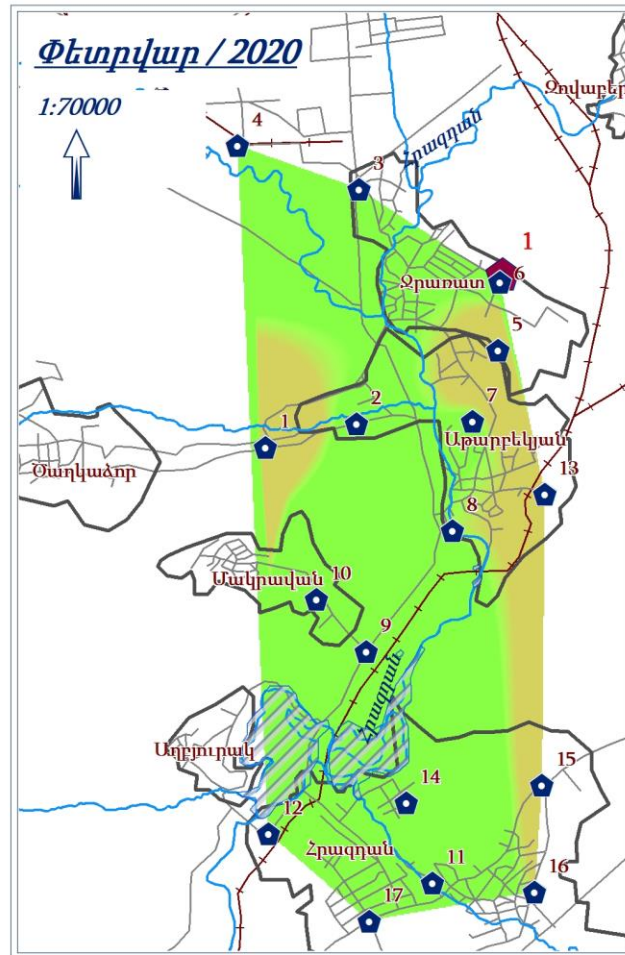
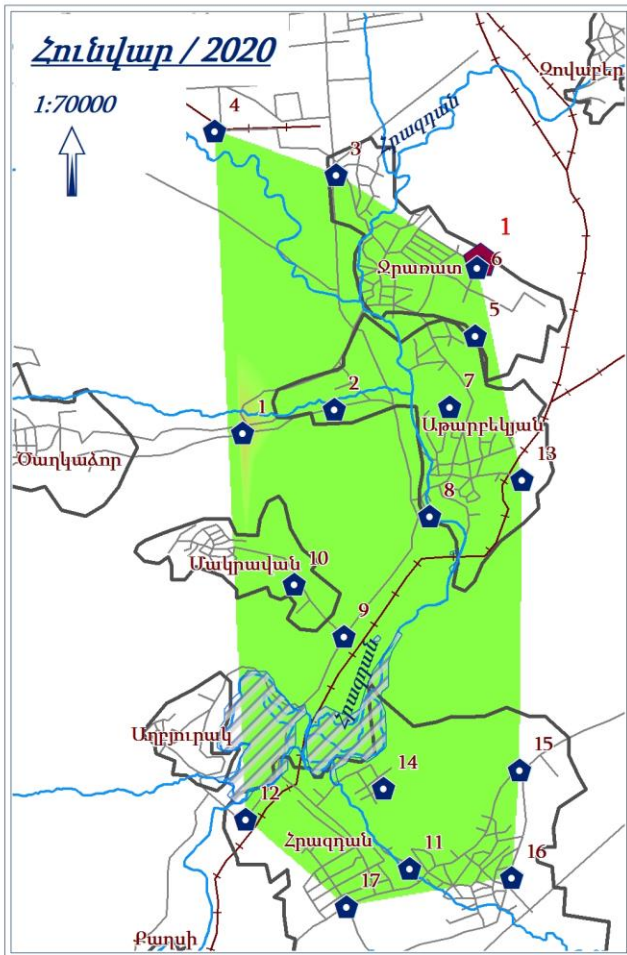
Ծծմբի երկօքսիդի կոնցենտրացիոն բաշխվածության սանդղակը ($\mu g/m^3$)

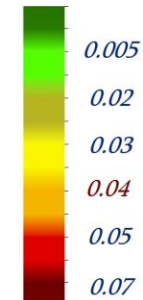
Պայմանական նշաններ

- Պասիվ նմուշառման դիտակետեր
- Ակտիվ նմուշառման դիտակայաններ
- Ճանապարհներ և փողոցներ
- Երկաթգծեր
- Գետային ցանց
- Բնակավայրեր
- Աղբյուրակ, ջրամբար

Հրազդան քաղաքի մթնոլորտային օդում ազոտի երկօքսիդի (NO_2) միջին ամսական կոնցենտրացիոն բաշխվածությունը

Ազոտի երկօքսիդի կոնցենտրացիոն բաշխվածության սանդղակը (մգ/մ^3)

Պայմանական նշաններ

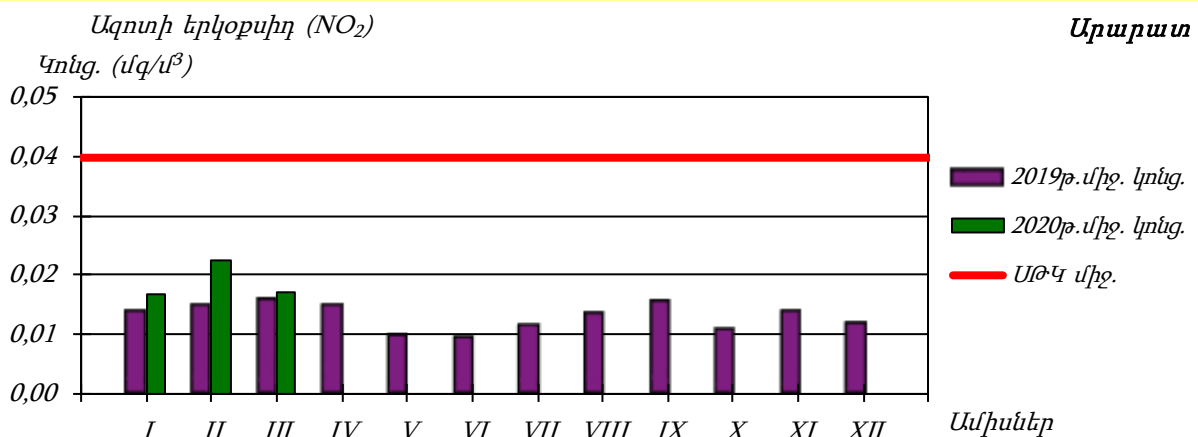
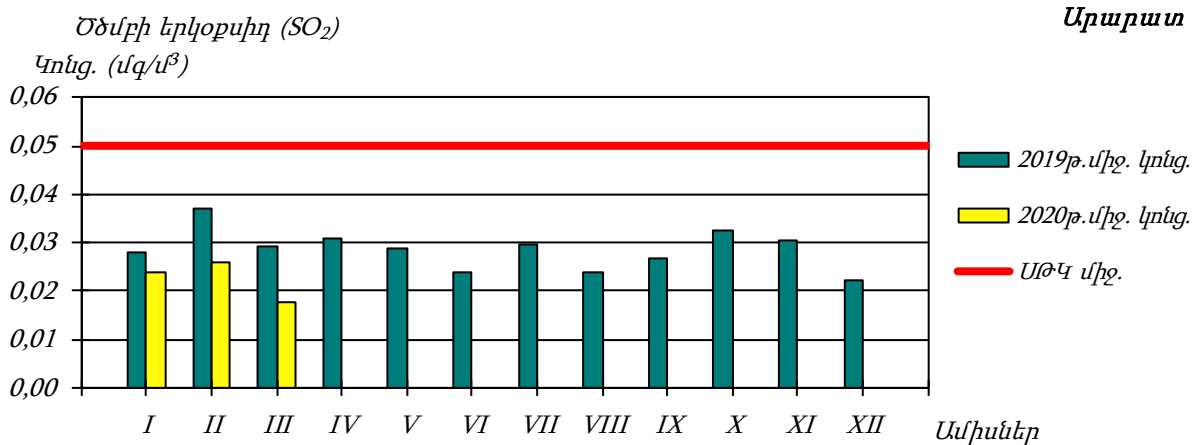
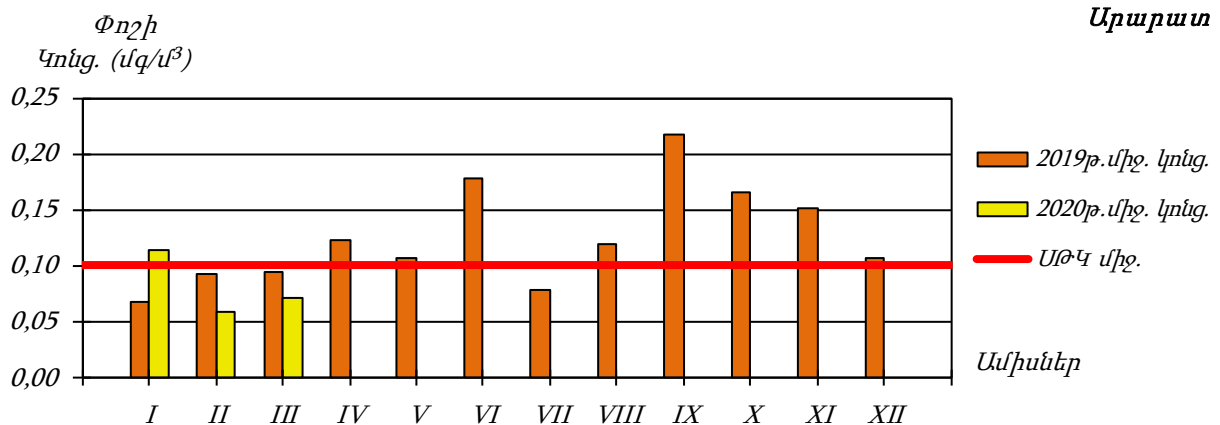
- Պասիվ նմուշառման դիտակետեր
- Ակտիվ նմուշառման դիտակայաններ
- Ճանապարհներ և փողոցներ
- Երկաթգծեր
- Գետային ցանց
- Բնակավայրեր
- Աղբյուրակ, ջրամբար

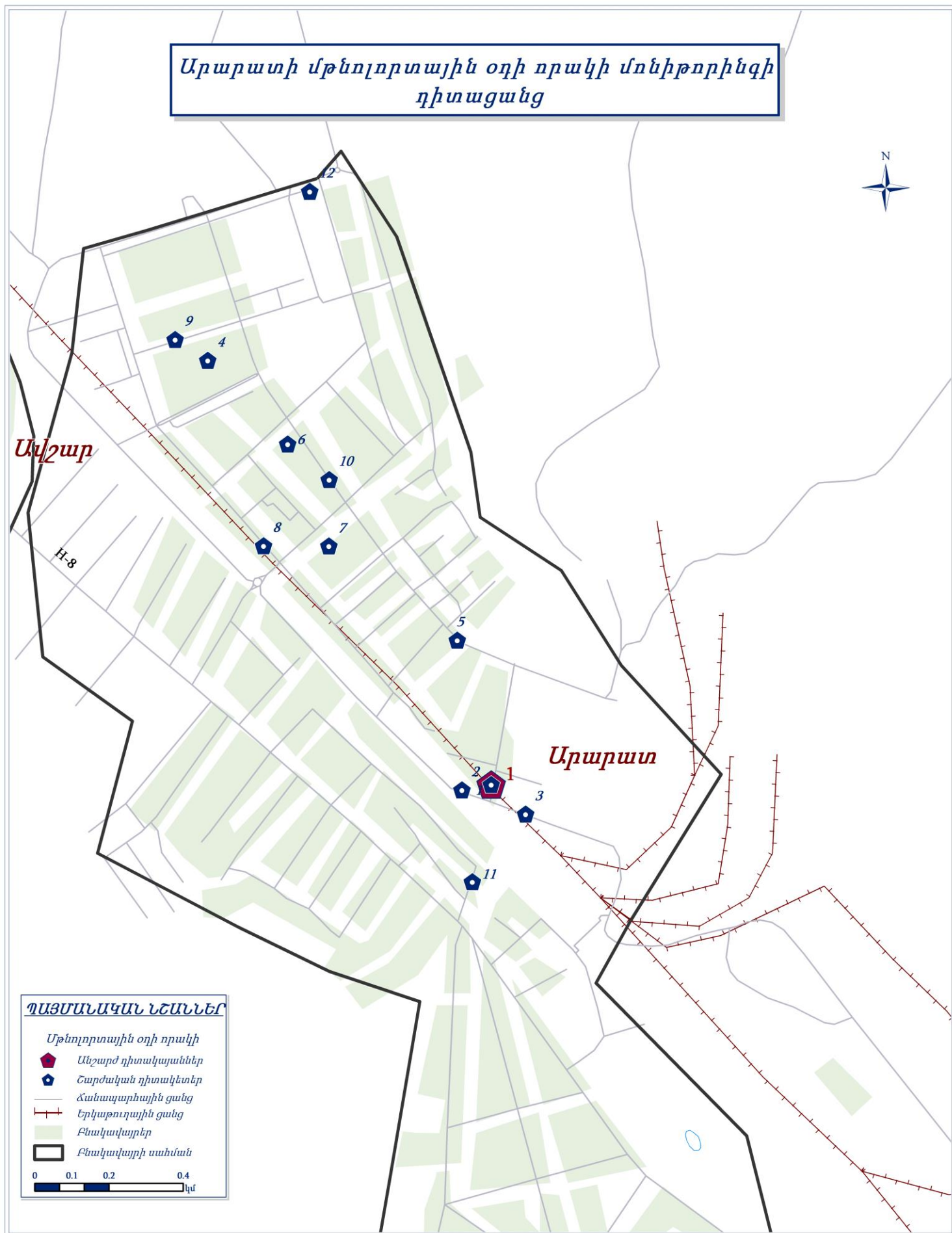
Արարատ

Արարատ քաղաքում կատարվում են փոշու, ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների դիտարկումներ: Քաղաքում գործում են մեկ անշարժ դիտակայան և 12 շարժական պասիվ նմուշառման դիտակետ:

2020 թվականի 1-ին եռամսյակում Արարատ քաղաքի մթնոլորտային օդում փոշու միջին ամսական կոնցենտրացիան փետրվարին և մարտին չի գերազանցել համապատասխան ՍԹ-ն, հունվար ամսին գերազանցել է 1.1 անգամ: Ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի միջին ամսական կոնցենտրացիաներն երեք ամիսների ընթացքում չեն գերազանցել համապատասխան ՍԹ-ները:

Արարատ քաղաքի մթնոլորտային օդում որոշված միացությունների միջին ամսական կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.

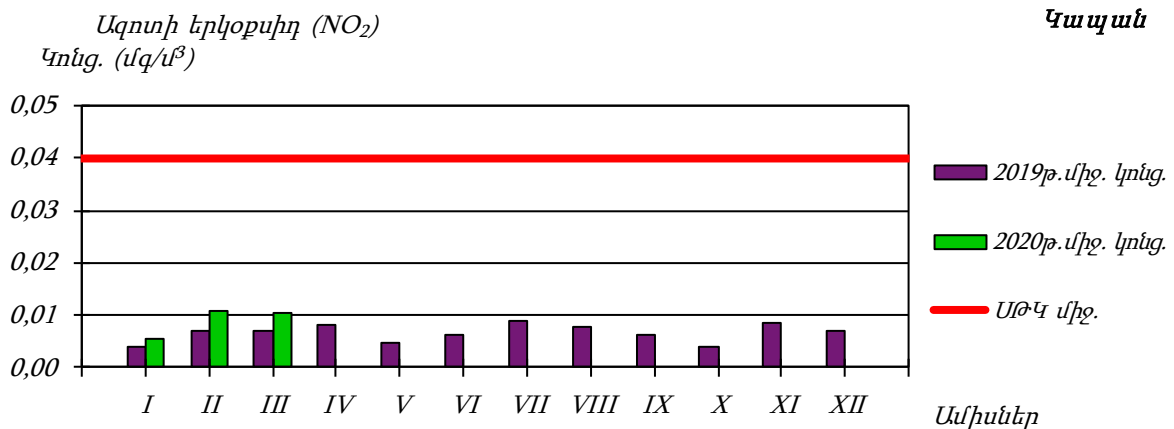
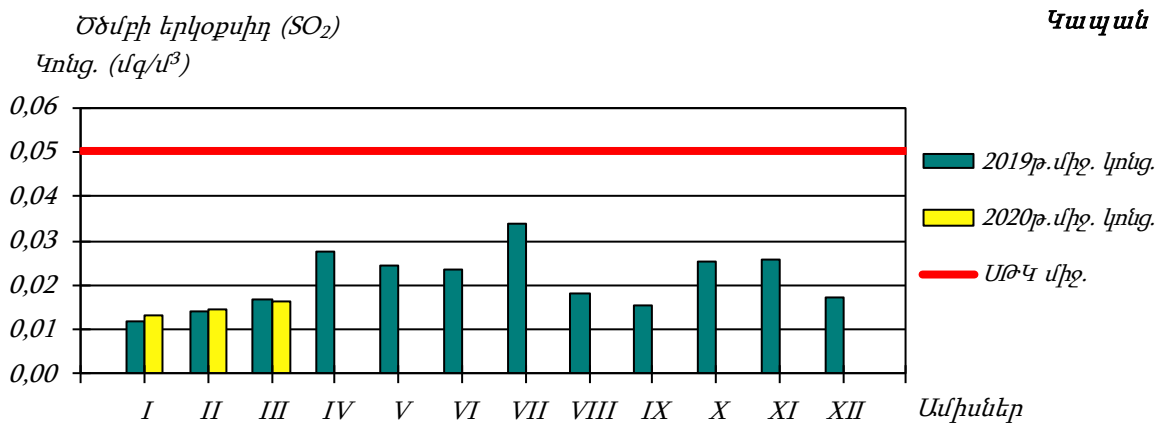

Կապան

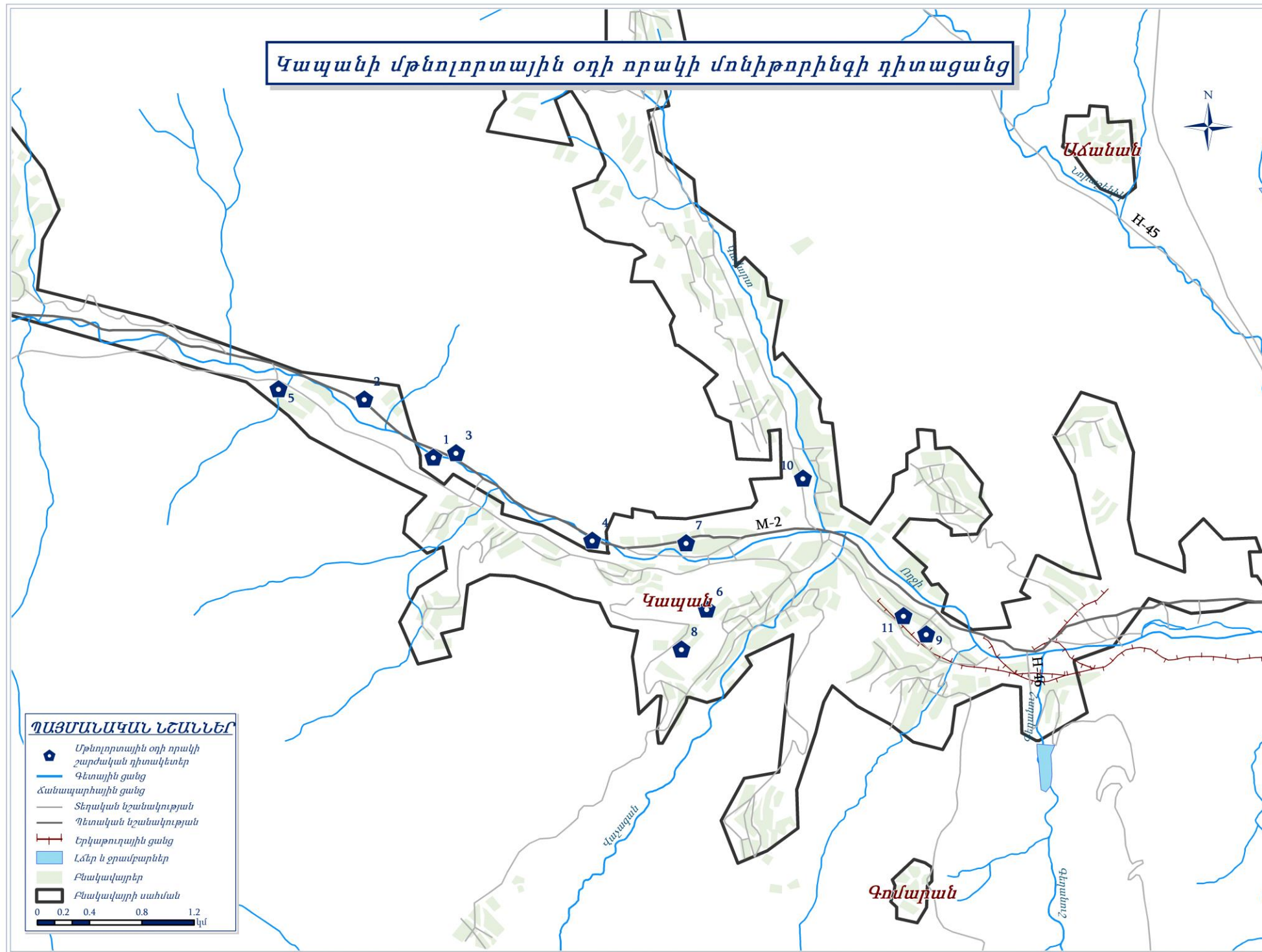
Կապան քաղաքի մթնոլորտային օդում կատարվում են ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների դիտարկումներ: Քաղաքում գործում է 11 շարժական պասիվ նմուշառման դիտակետ:

2020 թվականի 1-ին եռամսյակում Կապան քաղաքի մթնոլորտային օդում որոշված ցուցանիշների միջին ամսական կոնցենտրացիաները երեք ամիսների ընթացքում չեն գերազանցել համապատասխան ՍԹԿ-ները:

Կապան քաղաքի մթնոլորտային օդում որոշված միացությունների միջին ամսական կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.

Կապանի մթնոլորտային օդի որակի մոնիթորինգի դիտացանց

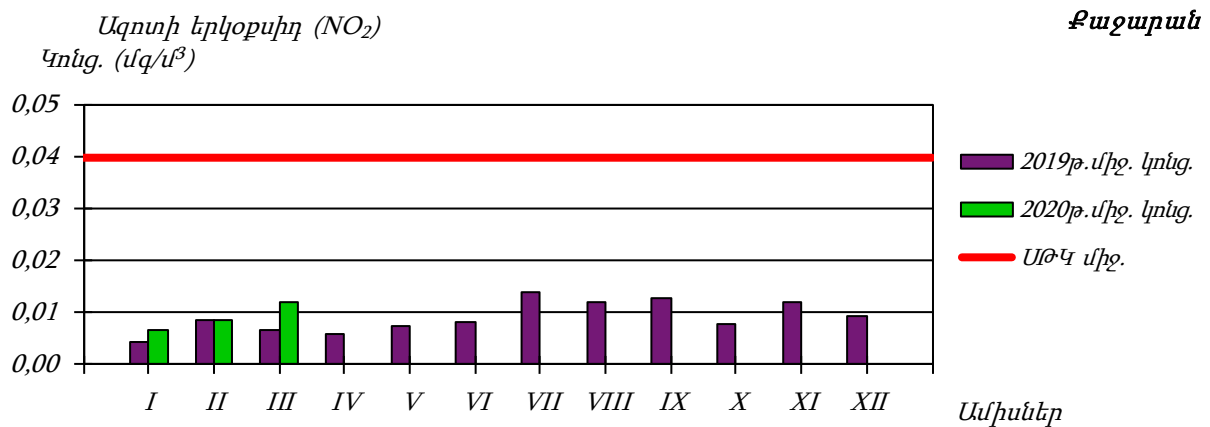
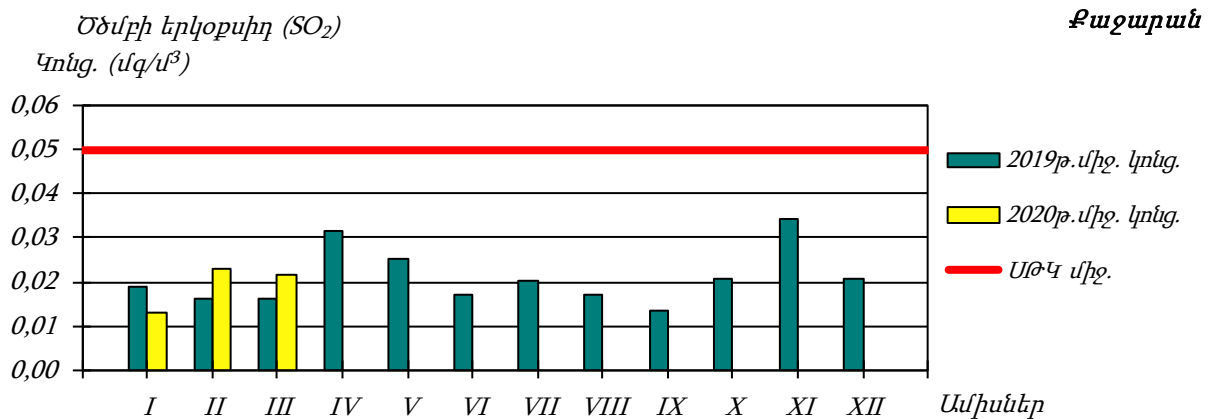

Քաջարան

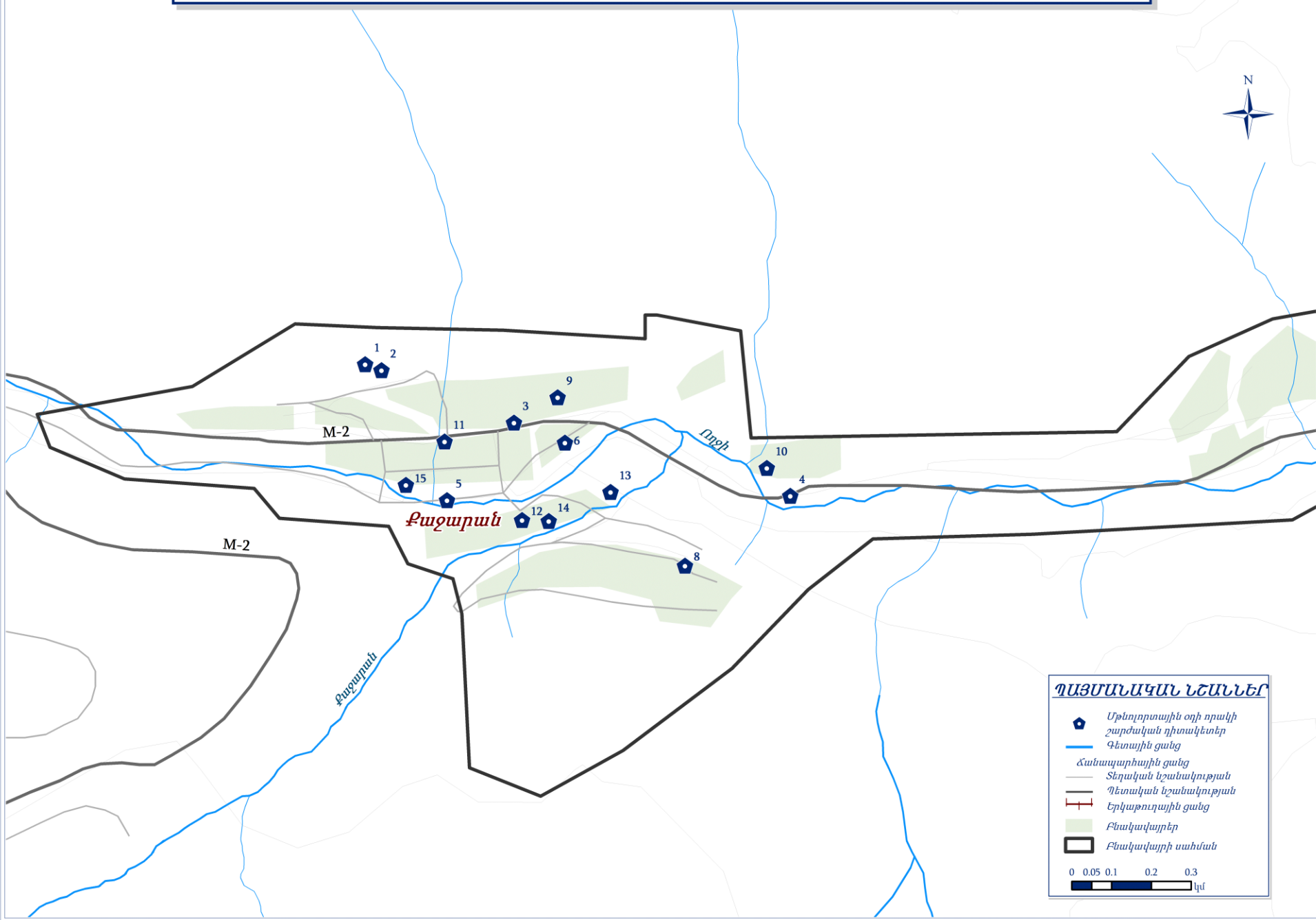
Քաջարան քաղաքի մթնոլորտային օդում կատարվում են ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների դիտարկումներ: Քաղաքում գործում է 15 շարժական պասիվ նմուշառման դիտակետ:

2020 թվականի 1-ին եռամսյակում Քաջարան քաղաքի մթնոլորտային օդում որոշված ցուցանիշների միջին ամսական կոնցենտրացիաները երեք ամիսների ընթացքում չեն գերազանցել համապատասխան ՄԹԿ-ները:

Քաջարան քաղաքի մթնոլորտային օդում որոշված միացությունների միջին ամսական կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.

Քաջարանի մթնոլորտային օդի որակի մոնիթորինգի դիտացանց

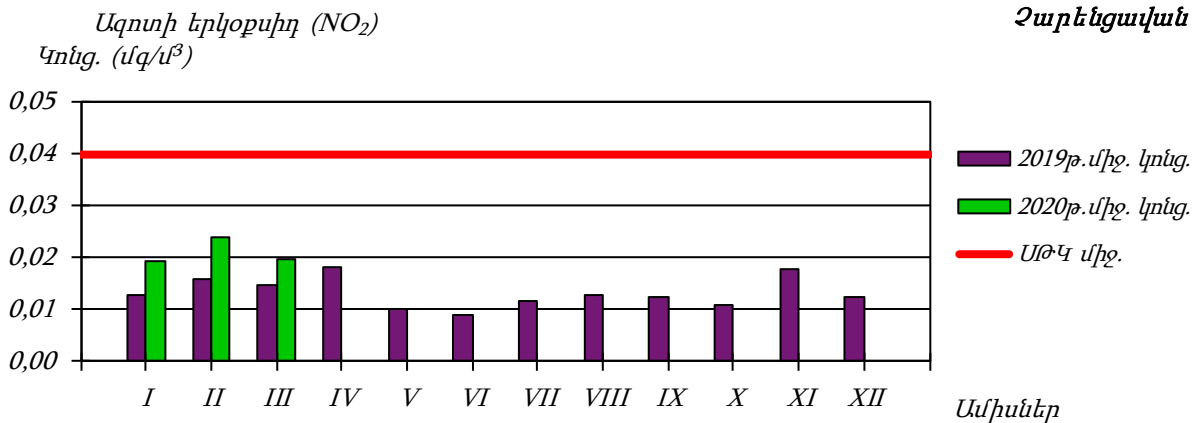
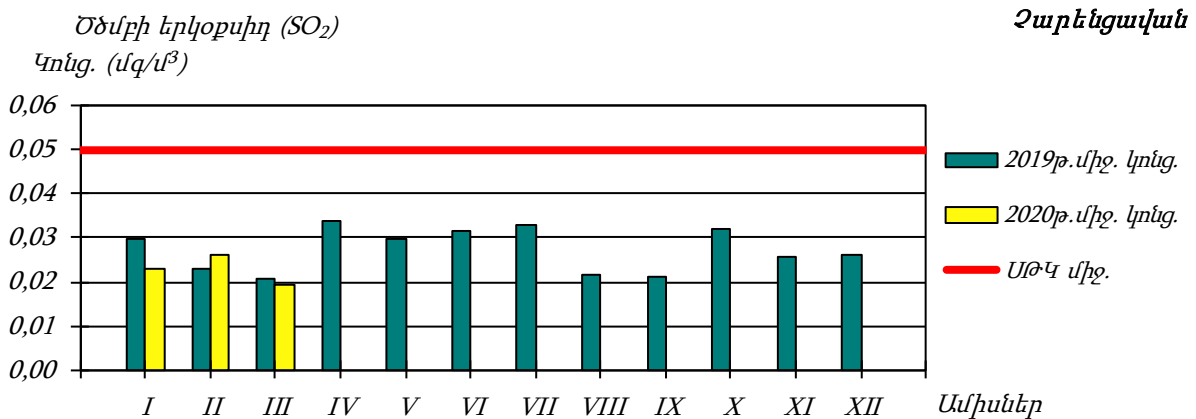

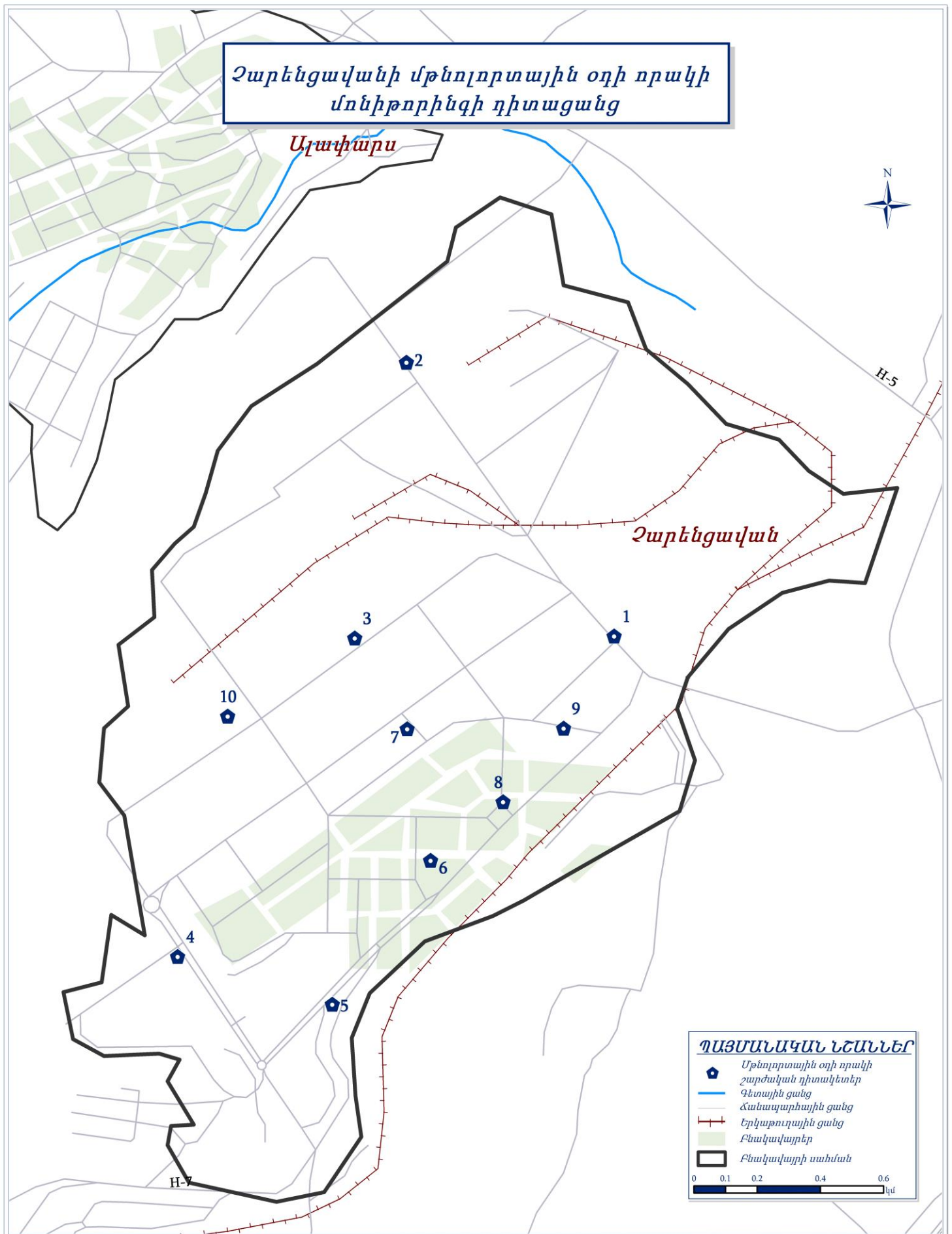
Չարենցավան

Չարենցավան քաղաքի մթնոլորտային օդում կատարվում են ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների դիտարկումներ: Քաղաքում գործում է 10 շարժական պասիվ նմուշառման դիտակետ:

2020 թվականի 1-ին եռամսյակում Չարենցավան քաղաքի մթնոլորտային օդում որոշված ցուցանիշների միջին ամսական կոնցենտրացիաները երեք ամիսների ընթացքում չեն գերազանցել համապատասխան ՄԹԿ-ները:

Չարենցավան քաղաքի մթնոլորտային օդում որոշված միացությունների միջին ամսական կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.

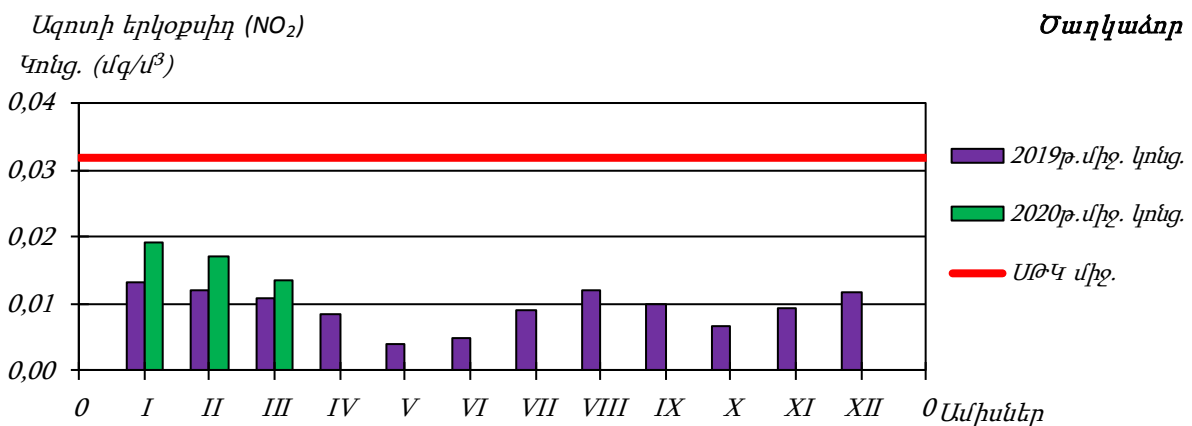
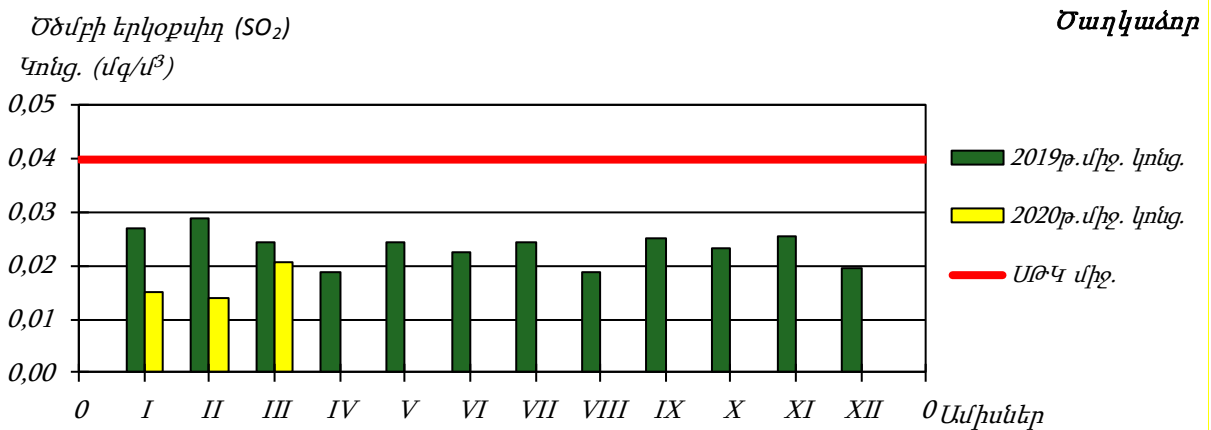
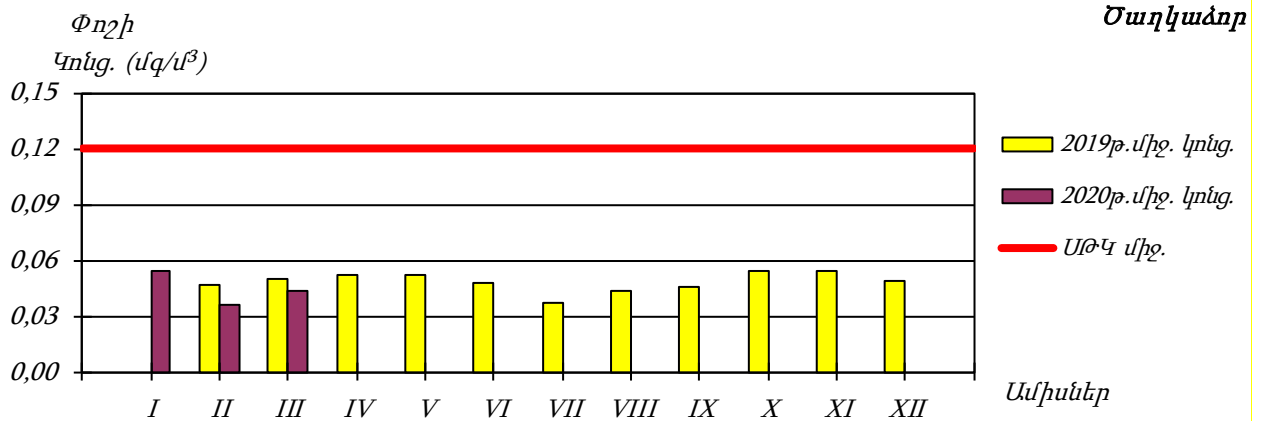

Ծաղկաձոր

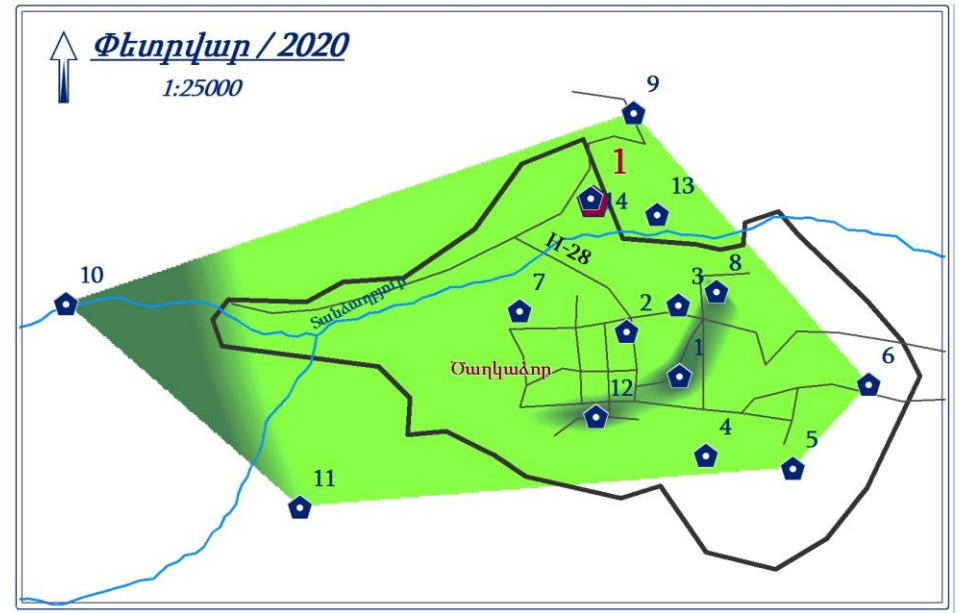
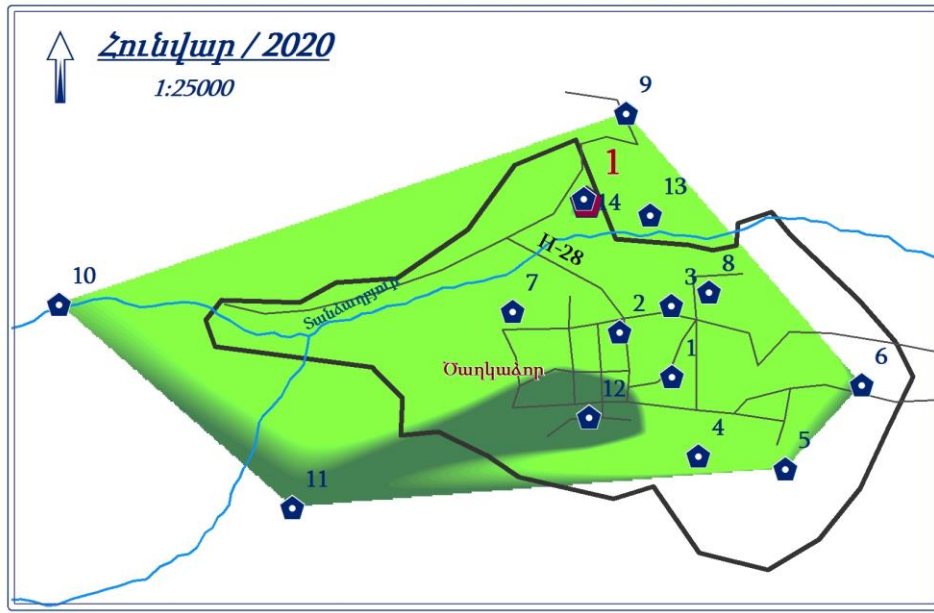
Ծաղկաձոր քաղաքում կատարվում են փոշու, ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների դիտարկումներ: Քաղաքում գործում են մեկ անշարժ դիտակայան և 14 շարժական պասիվ նմուշառման դիտակետ:

2020 թվականի 1-ին եռամսյակում Ծաղկաձոր քաղաքի մթնոլորտային օդում որոշված ցուցանիշների միջին ամսական կոնցենտրացիաները երեք ամիսների ընթացքում չեն գերազանցել համապատասխան ՍԹԿ-ները:

Ծաղկաձոր քաղաքի մթնոլորտային օդում որոշված միացությունների միջին ամսական կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.

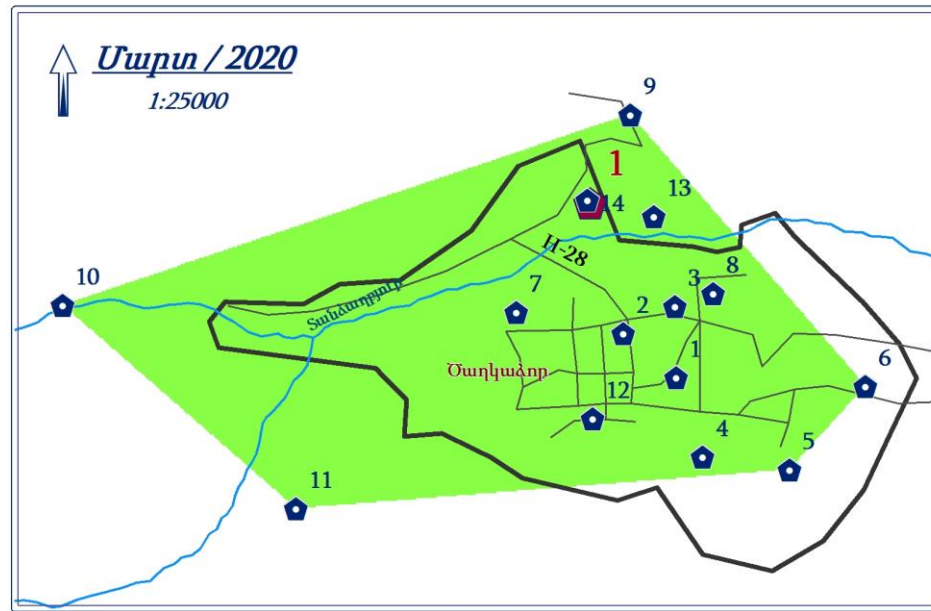

Ծաղկաձոր քաղաքի մթնոլորտային օդում ծծմբի երկօքսիդի (SO_2) միջին ամսական կոնցենտրացիոն բաշխվածությունը

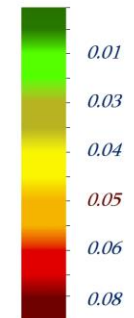

Պայմանական նշաններ

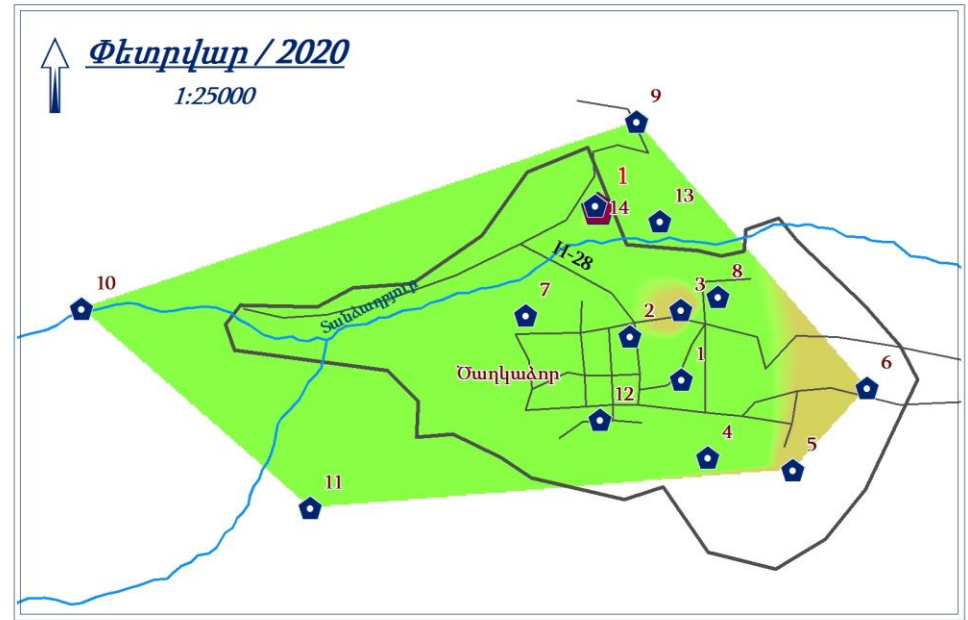
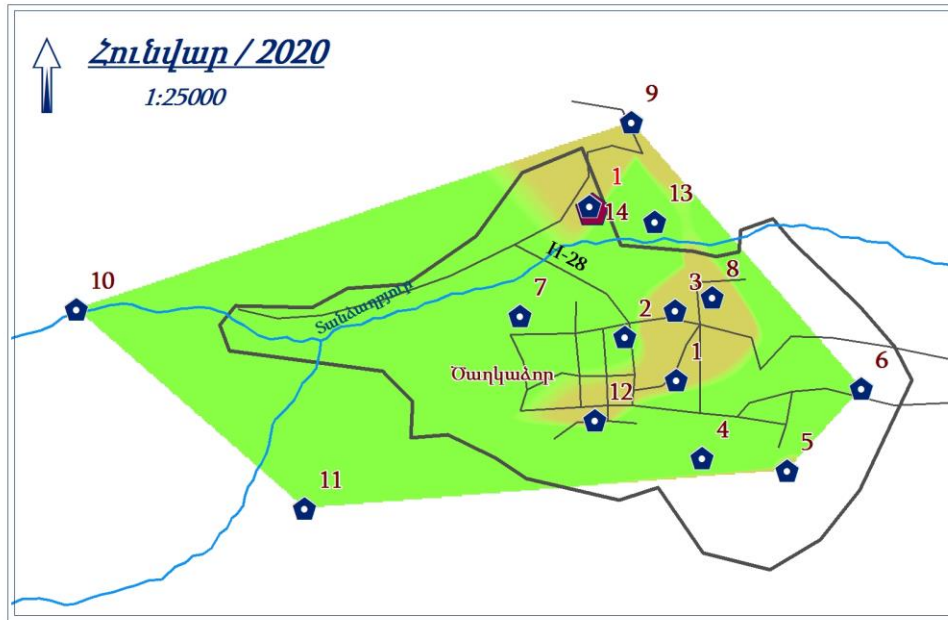
- Պասիվ նմուշառման դիտակետեր
- Ակտիվ նմուշառման դիտակայաններ
- Գետային ցանց
- Ճանապարհներ և փողոցներ
- Բնակավայրեր

Ծծմբի երկօքսիդի կոնցենտրացիոն բաշխվածության սանդղակը ($մգ/մ^3$)

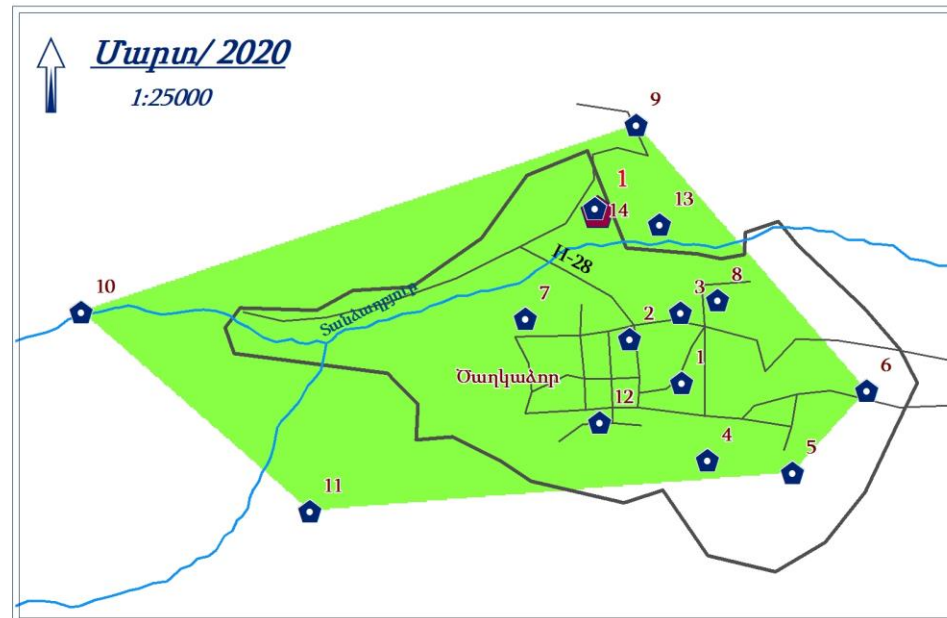

**Ծաղկաձոր քաղաքի մթնոլորտային օդում ազոտի երկօքսիդի (NO_2)
միջին ամսական կոնցենտրացիոն բաշխվածությունը**

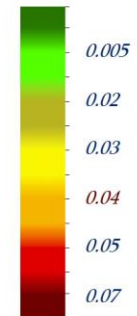

Պայմանական նշաններ

- Պասիվ նմուշառման դիտակետեր
- Ակտիվ նմուշառման դիտակայաններ
- Գետային ցանց
- Ճանապարհներ և փողոցներ
- Բնակավայրեր

Ազոտի երկօքսիդի կոնցենտրացիոն բաշխվածության սանդղակը (մգ/մ^3)

Մթնոլորտային տեղումներ

2020 թվականի 1-ին եռամսյակի ընթացքում Ծաղկաձորում վերցվել է 8 փորձանմուշ (ձյուն, անձրև): Վերցված փորձանմուշներում որոշվել է 35-ական ցուցանիշ: Որոշված ցուցանիշների կոնցենտրացիաները ստորև բերվում են աղյուսակի տեսքով: 1-ին եռամսյակում չներկայացված ցուցանիշների վերաբերյալ տեղեկատվությունը կներկայացվի տարեկան տեղեկագրում:

Ամսաթիվ	Ցուցանիշ					
	Ջրածնային ցուցիչ	Էլեկտրահաղորդականություն (մկՍմ/սմ)	Սուլֆատ իոն (մգ/լ)	Քլորիդ իոն (մգ/լ)	Նիտրատ իոն (մգ/լ)	Ամոնիում իոն (մգ/լ)
01.02-02.02.2020	6.13	21.2	2.36	0.73	2.73	1.055
05.02-06.02.2020	6.20	26.1	2.61	1.43	2.17	0.590
08.02-09.02.2020	5.84	11.1	0.88	1.21	0.55	0.012
09.02-10.02.2020	6.02	13.7	0.73	1.19	0.72	0.023
13.02-14.02.2020	6.46	32.6	1.59	1.78	2.45	1.450
01.03-02.03.2020	6.51	20.5	0.99	0.41	0.71	0.979
19.03-20.03.2020	6.29	11.2	1.43	1.48	1.27	0.417
29.03-30.03.2020	6.88	39.6	1.96	1.12	1.75	1.177

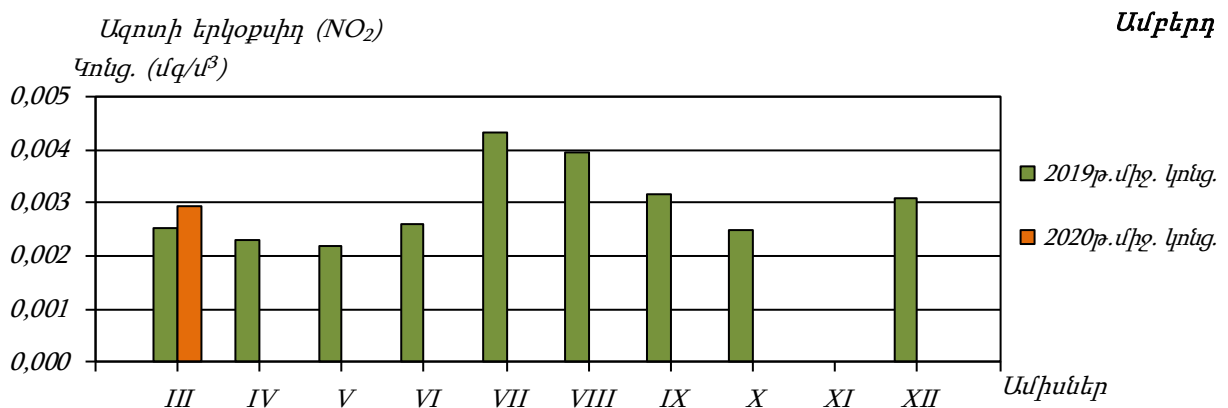
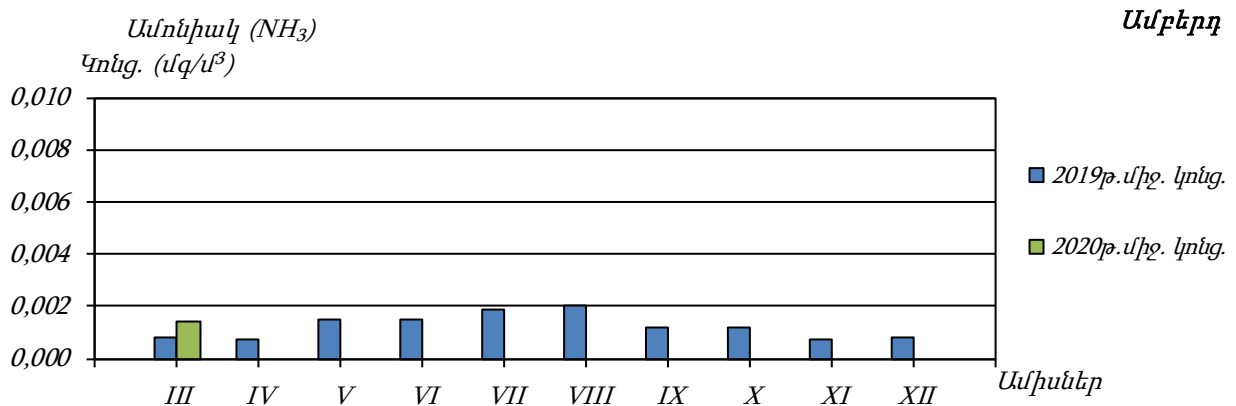
«Եվրոպայի մեծ հեռավորությունների վրա անդրսահմանային աղտոտիչների տարածման դիտարկումների և գնահատման համատեղ ծրագիր»

Մթնոլորտային օդ

Ամբերդի կայանում 2020 թվականի 1-ին եռամսյակում կատարվել են մթնոլորտային օդի և փոշու դիտարկումներ: Մթնոլորտային օդի փորձանմուշներում որոշվել են ծծմբի երկօքսիդի, ազոտի երկօքսիդի, ամոնիակի և նիտրատ իոնի, իսկ փոշու փորձանմուշներում՝ քլորիդ, նիտրատ, սուլֆատ, ամոնիում իոնների և 21 մետաղների պարունակությունները: Կատարված դիտարկումների վերաբերյալ ընդհանրական տեղեկատվություն կտրվի տարեկան տեղեկագրում:

Ազոտի երկօքսիդի ($ՍԹԿ_{միջ.}=0.04\text{մգ/մ}^3$) և ամոնիակի ($ՍԹԿ_{միջ.}=0.04\text{մգ/մ}^3$) միջին ամսական կոնցենտրացիաները չեն գերազանցել ՍԹԿ-ները:

Մթնոլորտային օդում ամոնիակի և ազոտի երկօքսիդի կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.

Մթնոլորտային տեղումներ

2020 թվականի 1-ին եռամսյակի ընթացքում Ամբերդի կայանում վերցվել է 4 փորձանմուշ (ձյուն և անձրև): Վերցված փորձանմուշներում որոշվել են 35 ցուցանիշ: Որոշված ցուցանիշների կոնցենտրացիաները ստորև բերվում են աղյուսակի տեսքով: 1-ին եռամսյակում չներկայացված ցուցանիշների վերաբերյալ տեղեկատվությունը կներկայացվի տարեկան տեղեկագրում:

Ամսաթիվ	Ցուցանիշ					
	Ջրածնային ցուցիչ	Էլեկտրահաղորդականություն (մկՍմ/սմ)	Սուլֆատ իոն (մգ/լ)	Քլորիդ իոն (մգ/լ)	Նիտրատ իոն (մգ/լ)	Ամոնիում իոն (մգ/լ)
14.03.2020	6.38	42.1	6.099	1.0166	6.576	1.677
16.03-17.03.2020	6.05	18.0	3.163	0.2523	1.959	0.784
17.03-18.03.2020	5.57	22.2	4.517	0.1849	2.134	0.882
29.03-30.03.2020	6.43	11.1	1.054	0.3451	0.447	0.269

ՄԱԿԵՐՆԵՎՈՒԹԱՅԻՆ ԵՎ ԱՏՈՐԵՐԿՐՅԱ ՔԱՂՑՐԱՀԱՄ ՁՐԵՐ

Միջավայրի պայմանների և մարդու առողջության վրա բացասաբար ազդող ֆիզիկական, քիմիական և կենսաբանական աղտոտիչների թափանցումը, առաջացումն ու կուտակումը բնական ջրերում կոչվում է ջրի աղտոտում: Ջրի աղտոտման աղբյուրները հետևյալն են.

- կենցաղային հոսքաջրերը,
- արդյունաբերական հոսքաջրերը,
- ձնհալի և անձրևների ժամանակ հողահանդակներից տեղափոխված պեստիցիդները,
- բնակավայրերից վնասակար նյութերը,
- անձրևի և ձյան միջոցով՝ մթնոլորտից անջատվող աղտոտող նյութերը:

Աղտոտման աղբյուրները կարող են լինել ինչպես կետային, այնպես էլ ցրված: Կենցաղային հոսքաջրերը հիմնականում աղտոտված են լինում կենսածին նյութերով, արդյունաբերական հոսքաջրերը՝ առավել հաճախ նավթամթերքներով, ֆենոլներով, ծանր մետաղներով (կապար, կադմիում, պղինձ, ցինկ և այլն) և բարդ օրգանական միացություններով (սինթետիկ լվացամիջոցներ, ներկեր, ճարպեր), որոնք վատթարացնում են ջրի որակը, խմելու և սննդի մեջ օգտագործելու համար դարձնում ոչ պիտանի, խախտվում են ջրային ավազանի կենսաբանական շարժընթացները, նվազում է աղտոտող նյութերից ջրի ինքնամաքման հատկությունը, փոխվում է ջրային կենսաբազմազանության կազմն ու սննդային արժեքը: Հատկապես վտանգավոր են տաք հոսքաջրերը, որոնք փոխում են ջրավազանի ջերմային ռեժիմը, վատթարացնում ձկների ձվադրության պայմանները, ոչնչանում են մի շարք օգտակար մանրէներ և զարգանում են մակարոյծներ: Կենցաղային հոսքաջրերը հիմնականում պարունակում են աղիքային վարակիչ հիվանդությունների հարուցիչներ:

Մակերևութային ջրեր

2020 թվականի 1-ին եռամսյակում մակերևութային ջրերի որակի մոնիթորինգն իրականացվել է հանրապետության 36 գետի, Ախուրյանի, Երևանյան լճի, Կեչուտի ջրամբարների, Արփա-Սևան թունելի և Սևանա լճի դիտակետերում: Ջրի որակը բնութագրվում է ֆիզիկաքիմիական մինչև 45 ինդիկատորային ցուցանիշով (հիմնական անիոններ և կատիոններ, սնուցող նյութեր, ծանր մետաղներ, առաջնային օրգանական աղտոտիչներ): Ջրի որակի գնահատումը կատարվել է համաձայն ՀՀ կառավարության 2011թ. հունվարի 27-ի N 75-Ն որոշման: Մակերևութային ջրերի որոշ փորձանմուշներում որոշվել են նաև օրգանական միացությունների պարունակությունները:

Ստորերկրյա քաղցրահամ ջրեր

Ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի քանակական դիտարկումներն իրականացվել են հանրապետության ազգային ցանցում ընդգրկված 100 ստորերկրյա ջրաղբյուրներում, որոնք ներառում են 24 շատրվանող հորատանցք, 33 չշատրվանող հորատանցք և 43 բնաղբյուր: Ջրաղբյուրներում կատարվում են ջրի ծախսի, մակարդակի (ճնշման) և ջերմաստիճանի դիտարկումներ՝ ամսական 6 անգամ հաճախականությամբ:

Հյուսիսային ջրավազանային կառավարման տարածք

Մակերևութային ջրեր

Սպիտակ քաղաքից ներքև փետրվար ամսին ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), մարտ ամսին՝ «անբավարար» (4-րդ դաս): Վանաձոր քաղաքից վերև փետրվար և մարտ ամիսներին ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), Վանաձոր քաղաքից ներքև փետրվար և մարտ ամիսներին ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

Դեբեդ գետի ջրի որակը Մարց գետի թափման կետից ներքև հատվածում փետրվար և մարտ ամիսներին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս): Այրում քաղաքից վերև ջրի որակը փետրվար և մարտ ամիսներին գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս): Սահմանի մոտ հատվածում փետրվար և մարտ ամիսներին գետի ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս):

Չորագետ գետի ջրի որակը Ստեփանավան քաղաքից վերև հատվածում մարտ ամսին գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս): Գետաբերանի հատվածում փետրվար ամսին գետի ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), մարտին՝ «լավ» (2-րդ դաս):

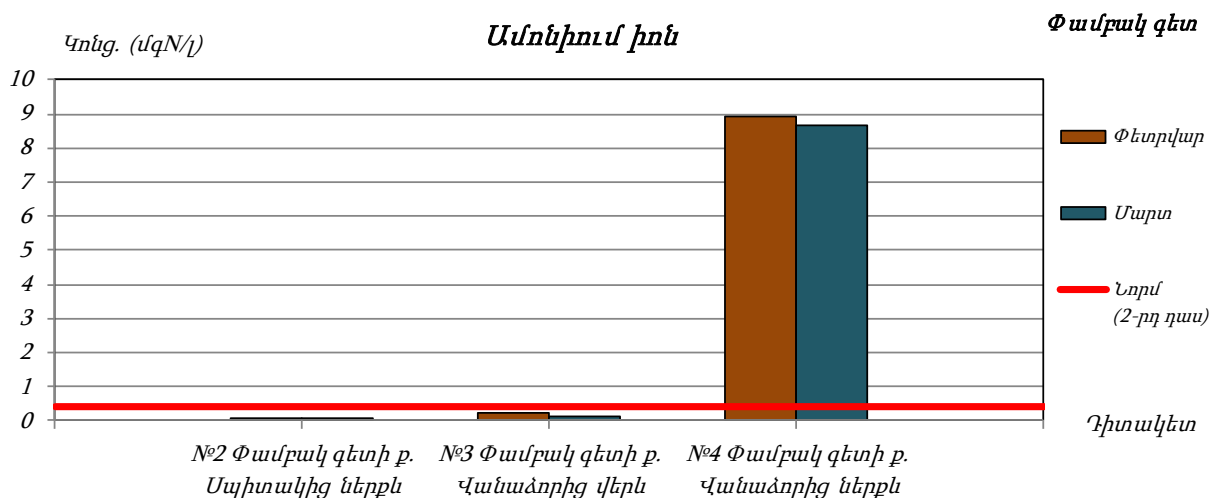
Մարց գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում մարտին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս):

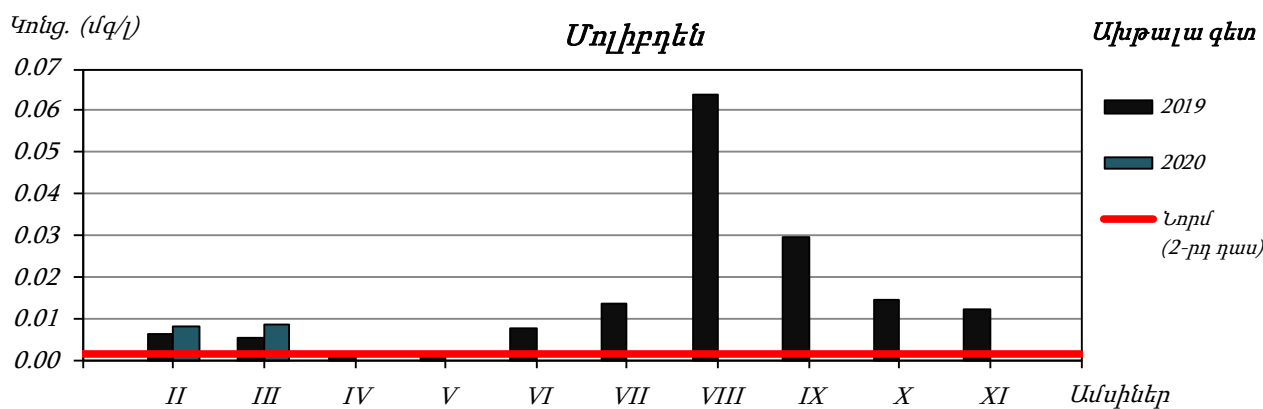
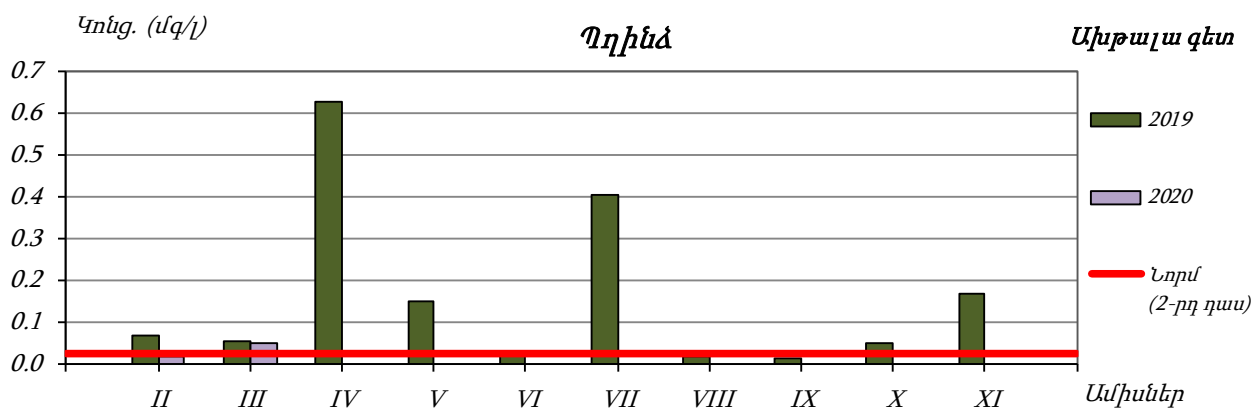
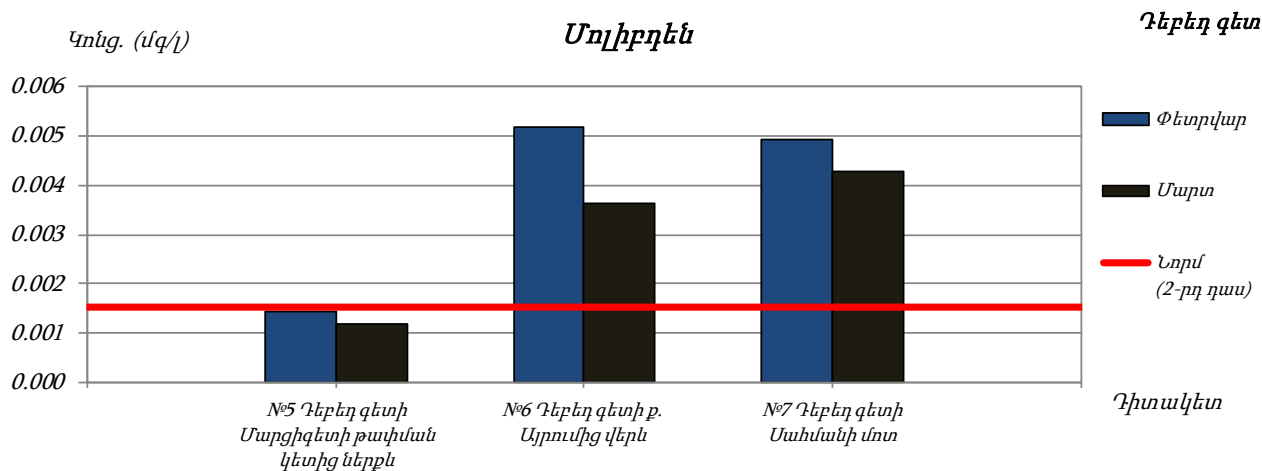
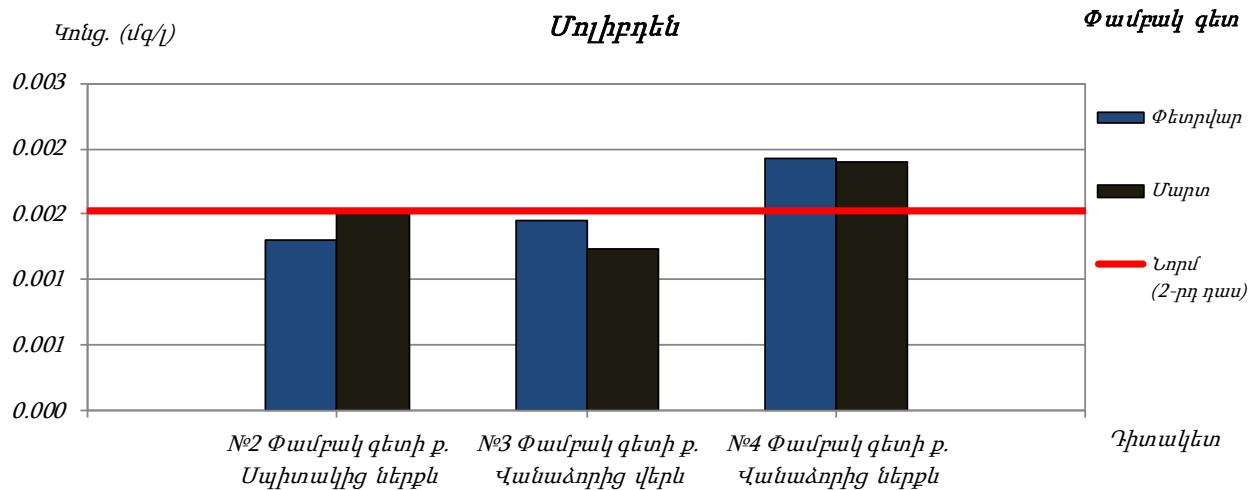
Ախթալա գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում փետրվար և մարտ ամիսներին գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

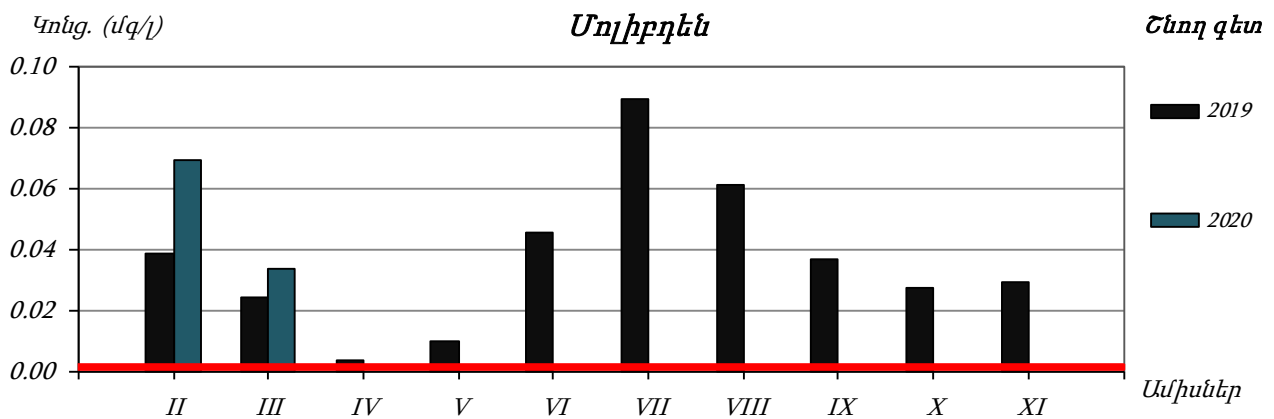
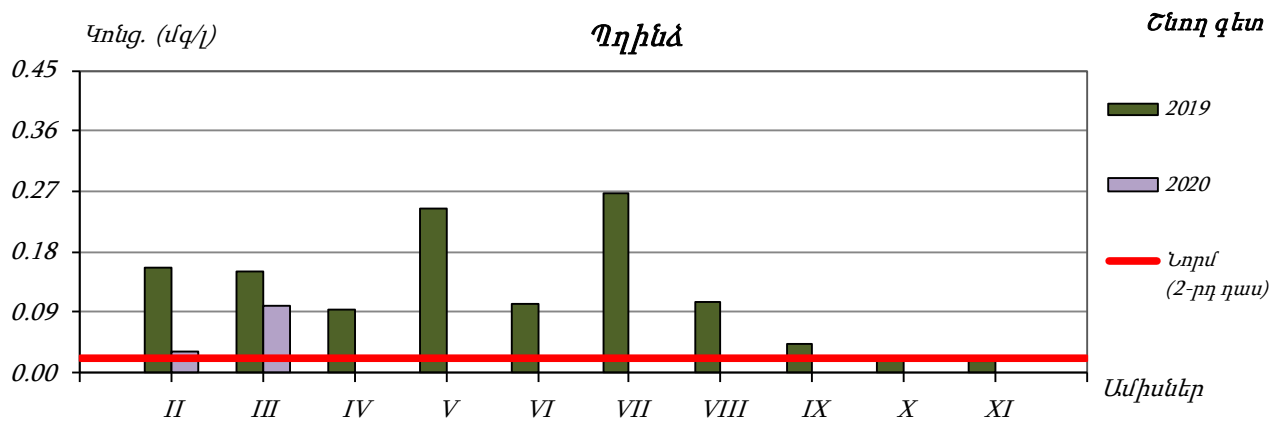
Շնող գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում փետրվար և մարտ ամիսներին գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

Աղստև գետի ջրի որակը Դիլիջան քաղաքից վերև փետրվար ամսին գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), մարտին՝ «միջակ» (3-րդ դաս): Դիլիջան քաղաքից ներքև փետրվար ամսին գետի ջրի որակը գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), մարտին՝ «միջակ» (3-րդ դաս): Իջևան քաղաքից վերև փետրվար ամսին գետի ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս), մարտին՝ «միջակ» (3-րդ դաս): Իջևան քաղաքից ներքև հատվածում գետի ջրի որակը փետրվար ամսին գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս), մարտին՝ «միջակ» (3-րդ դաս):

Գետիկ գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում փետրվար և մարտ ամիսներին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս):

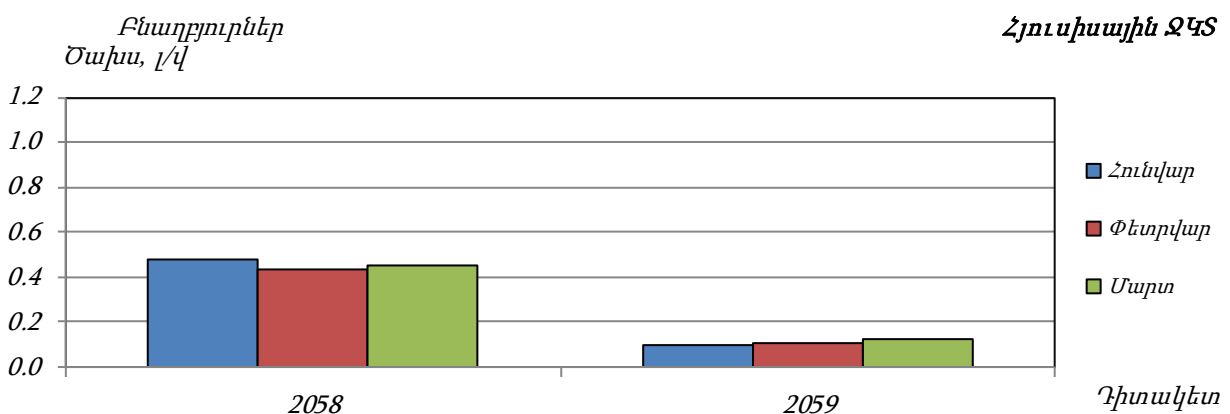

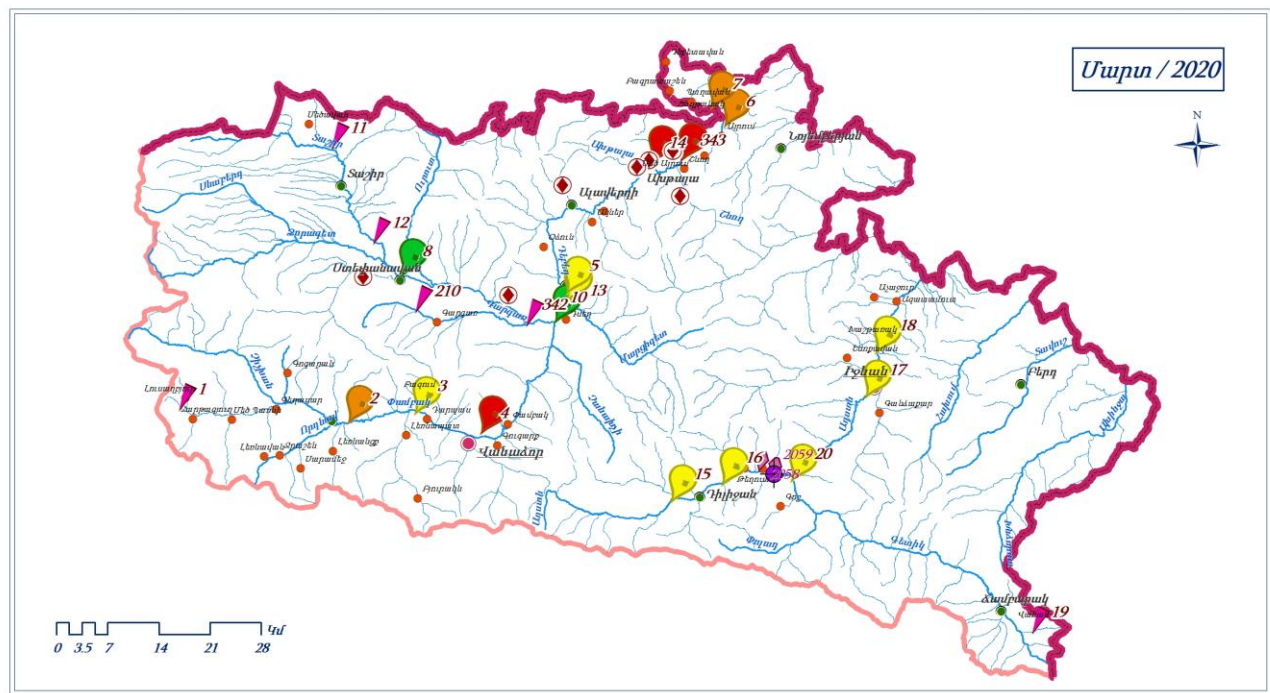
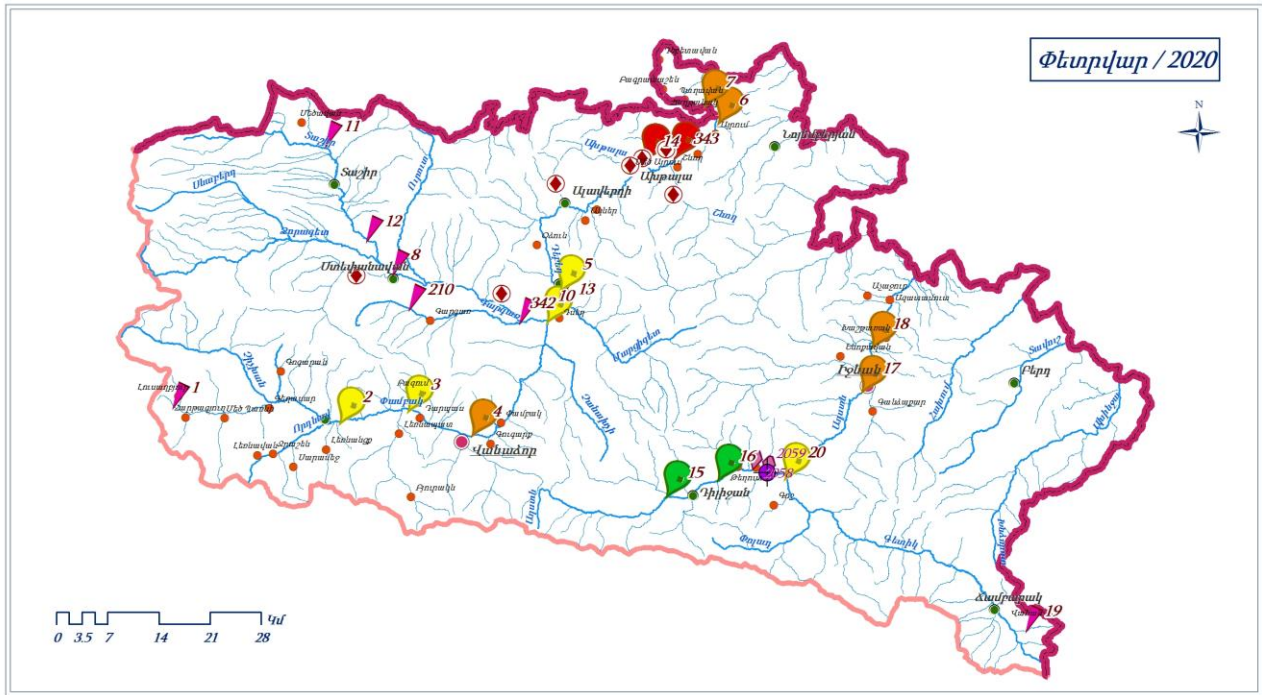

Ստորերկրյա քաղցրահամ ջրեր

Հյուսիսային ՋԿՏ-ում ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի քանակական մշտադիտարկումներ կատարվել են 2 բնադրություն, որտեղ դիտարկվել են ջրի ջերմաստիճանը և ծախսը: Ծախսի և մակարդակի չափումները երեք ամիսների համար ներկայացվում են գրաֆիկների տեսքով:

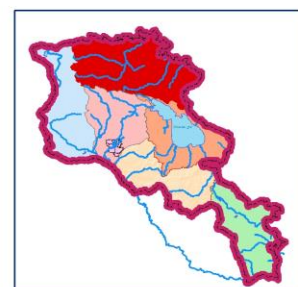
ՀՀ Հյուսիսային ջրավազանային կառավարման տարածքի մակերևութային ջրերի որակը

ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ ՆՇԱՆՆԵՐ

- Մարզկենտրոններ
- Բաղարներ
- Բնակավայրեր
- ▲ Մակերևութային ջրերի որակի մոնիթորինգի դիտակետեր
- ▲ Ստորերկրյա ջրերի մոնիթորինգի դիտակետեր
- Պոչամբարներ
- Մարքման կայաններ
- Գետային ցանց
- ՀՀ պետական սահման
- Հյուսիսային ջրավազանային կառավարման տարածք

- Մակերևութային ջրերի որակի դասեր
- 2-րդ դաս
 - 3-րդ դաս
 - 4-րդ դաս
 - 5-րդ դաս

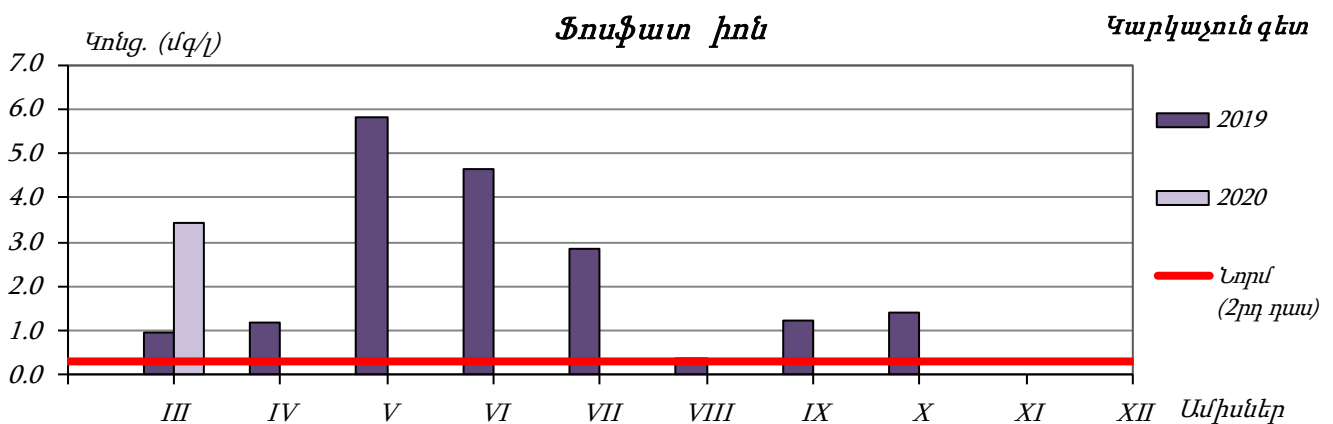
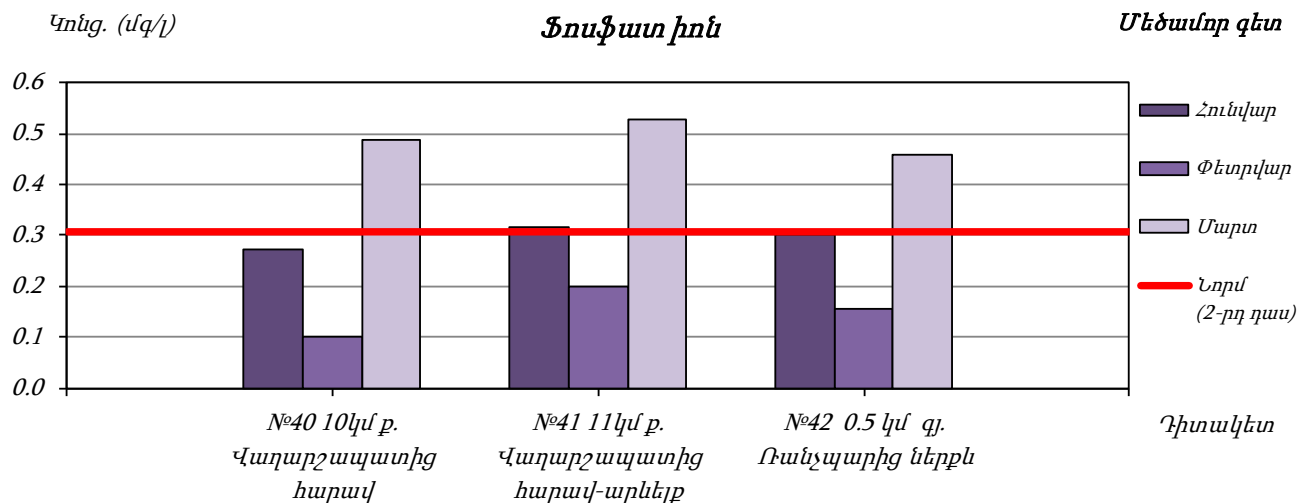
Ախտության ջրավազանային կառավարման տարածք

Մակերևութային ջրեր

Ախտության գետի ջրի որակը Գյումրի քաղաքից վերև մարտին գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), Գյումրի քաղաքից ներքև՝ «վատ» (5-րդ դաս): Բազարան գյուղից ներքև մարտ ամսին գետի ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս):

Կարկաչուն գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում մարտ ամսին գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

Մեծամոր գետի ջրի որակը Վաղարշապատ քաղաքից հարավ հատվածում երեք ամիսների ընթացքում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս): Վաղարշապատ քաղաքից հարավ-արևելք հունվար և փետրվար ամիսներին գետի ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), մարտին՝ «անբավարար» (4-րդ դաս): Ռանչյար գյուղից ներքև հատվածում գետի ջրի որակը հունվար և փետրվար ամիսներին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), մարտին՝ «անբավարար» (4-րդ դաս):

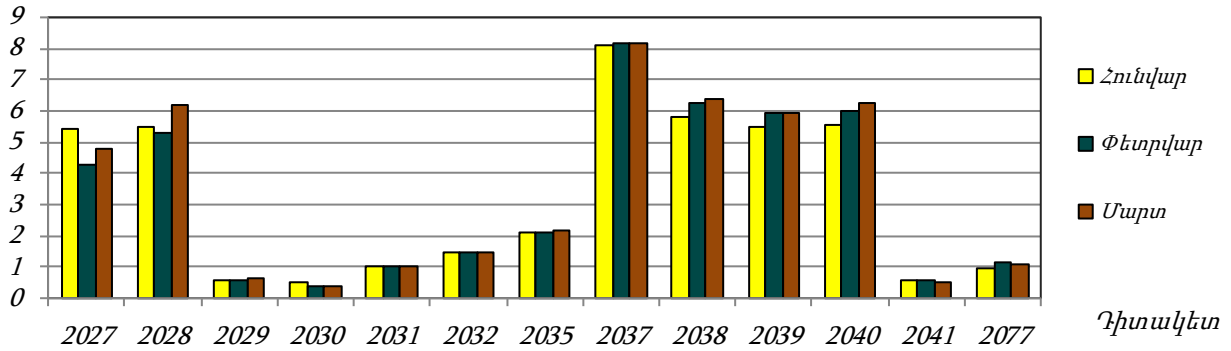
Ստորերկրյա քաղցրահամ ջրեր

Ախտությանի ՋԿՏ-ում ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի քանակական մշտադիտարկումներ կատարվել են 13 բնադրություն, 6 շատրվանող և 16 չշատրվանող հորատանցքերում, որտեղ դիտարկվել են ջրի ջերմաստիճանը, ծախսը և մակարդակը: Ծախսի և մակարդակի չափումները երեք ամիսների համար ներկայացված են գրաֆիկների տեսքով:

Բնադրյուններ

Ախուրյանի ՋԿՏ

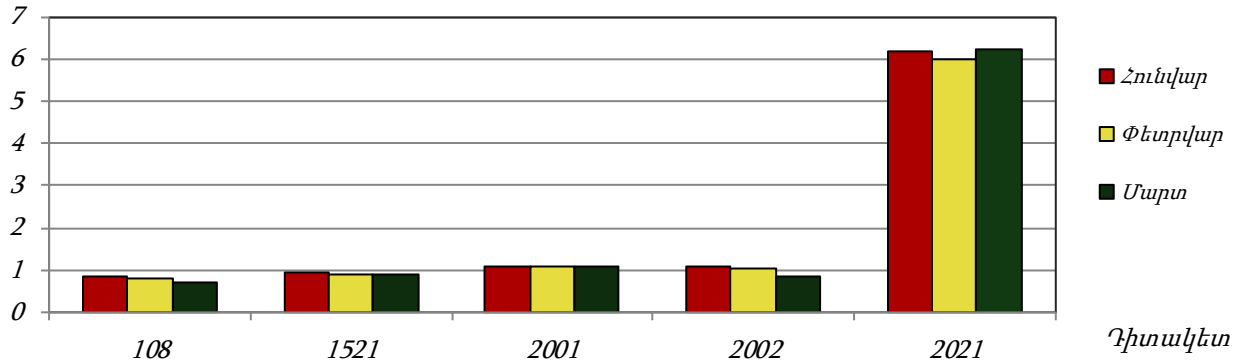
Ծախս, լ/վ

Շատրվանոց հորատանցքեր

Ախուրյանի ՋԿՏ

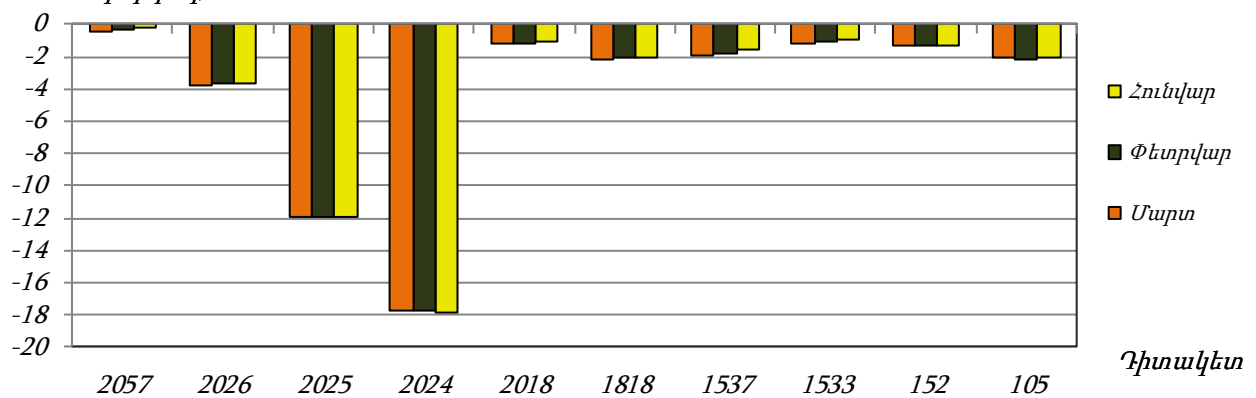
Ծախս, լ/վ

Չշատրվանոց հորատանցքեր

Ախուրյանի ՋԿՏ

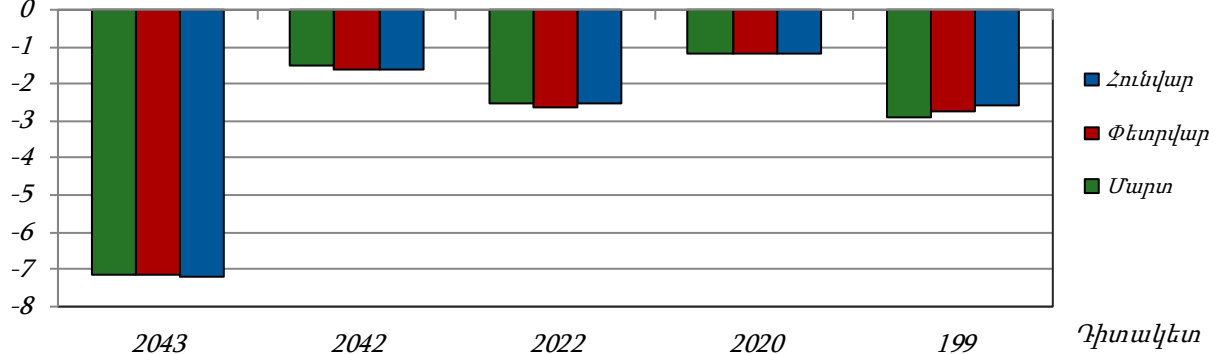
Մակարդակ, մ

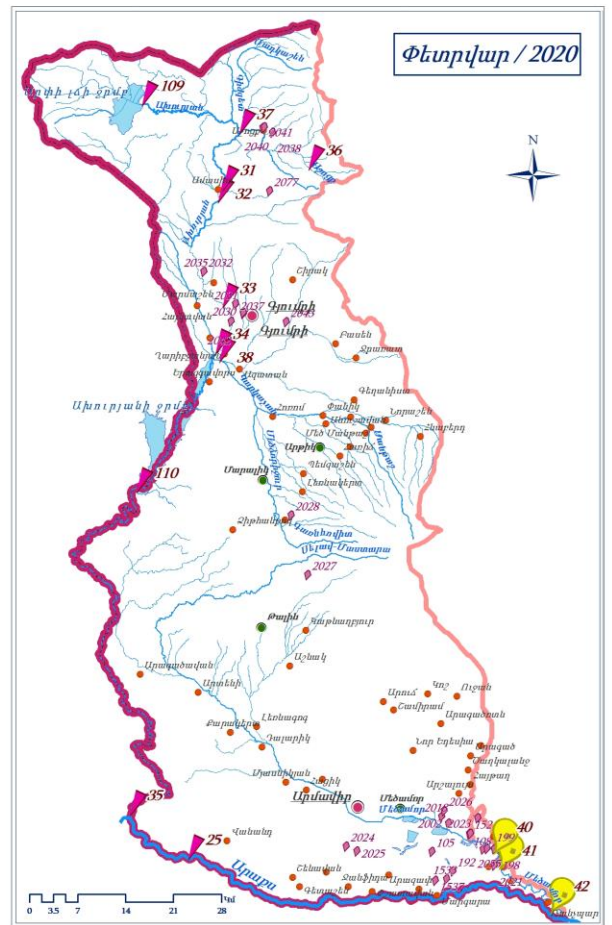
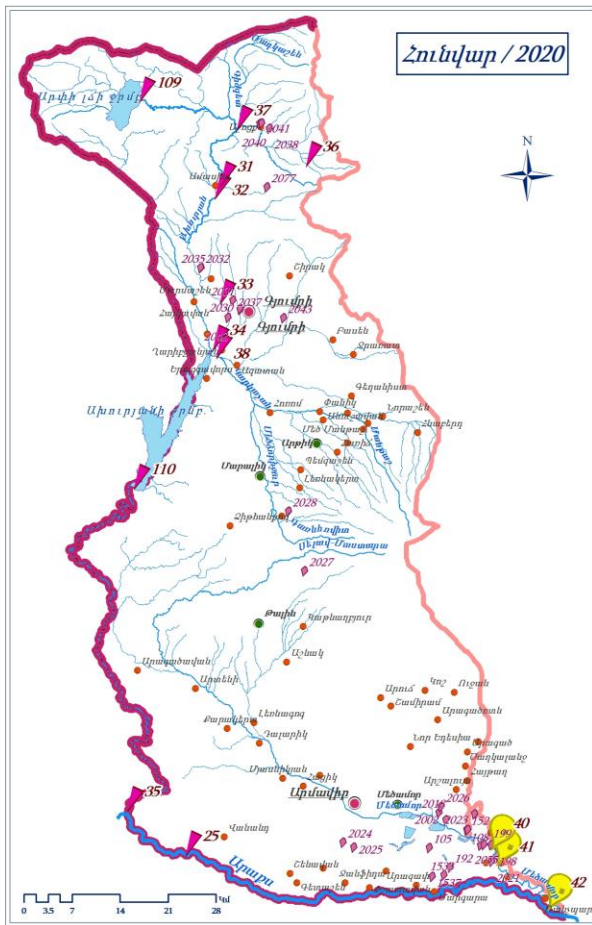
Գրունտային ջրհորներ

Ախուրյանի ՋԿՏ

Մակարդակ, մ

ՀՀ Ախուրյանի ջրավազանային կառավարման տարածքի մակերևութային ջրերի որակը

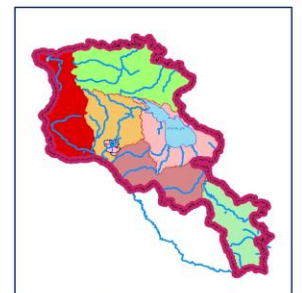
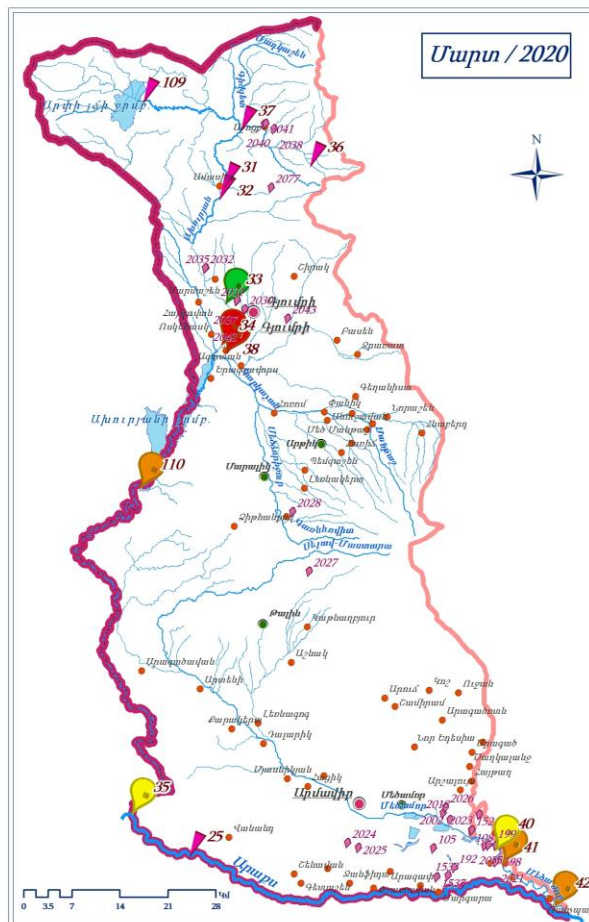

ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ ՆՇԱՆՆԵՐ

- Մարզկենտրոններ
- Քաղաքներ
- Բնակավայրեր
- ▶ Մակերևութային ջրերի որակի մոնիթորինգի դիտակետեր
- ▶ Ստորերկրյա ջրերի մոնիթորինգի դիտակետեր
- Գետային ցանց
- ՀՀ պետական սահման
- Լճեր և ջրամբարներ
- Ախուրյան ջրավազանային կառավարման տարածք

Մակերևութային ջրերի որակի դասեր

- 2-րդ դաս
- 3-րդ դաս
- 4-րդ դաս
- 5-րդ դաս

Հրազդանի ջրավազանային կառավարման տարածք

Մակերևութային ջրեր

Քասախ գետի ջրի որակը Ապարան քաղաքից վերև հունվար և փետրվար ամիսներին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), մարտին՝ «լավ» (2-րդ դաս), Ապարան քաղաքից ներքև՝ հունվար և մարտ ամիսներին գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս), Աշտարակ քաղաքից վերև հունվար և մարտ ամիսներին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), փետրվարին՝ «անբավարար» (4-րդ դաս), Աշտարակ քաղաքից ներքև հունվար և մարտ ամիսներին գետի ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), փետրվարին՝ «անբավարար» (4-րդ դաս): Գետաբերանի հատվածում երեք ամիսների ընթացքում գետի ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս):

Գեղարոտ գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում մարտին գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս):

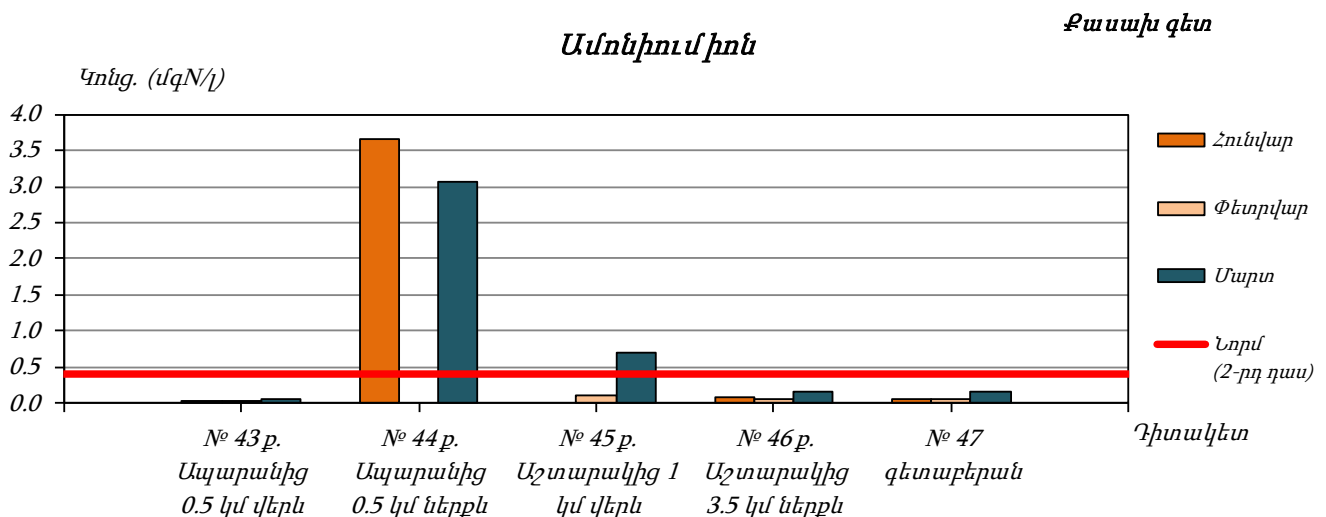
Շաղվարդ գետի ջրի որակը Փարպի գյուղից ներքև հատվածում փետրվարին գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս), մարտին՝ «միջակ» (3-րդ դաս):

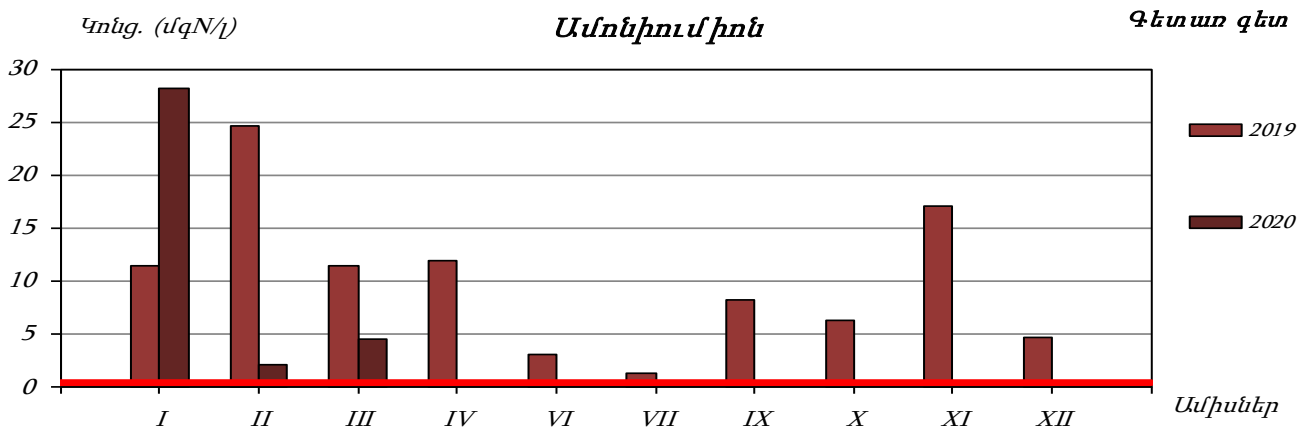
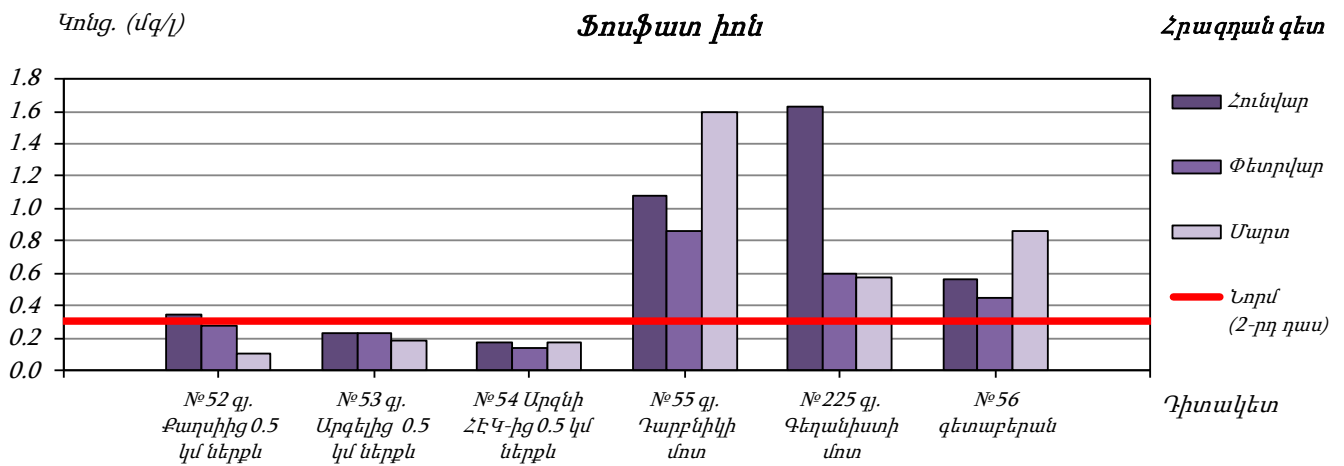
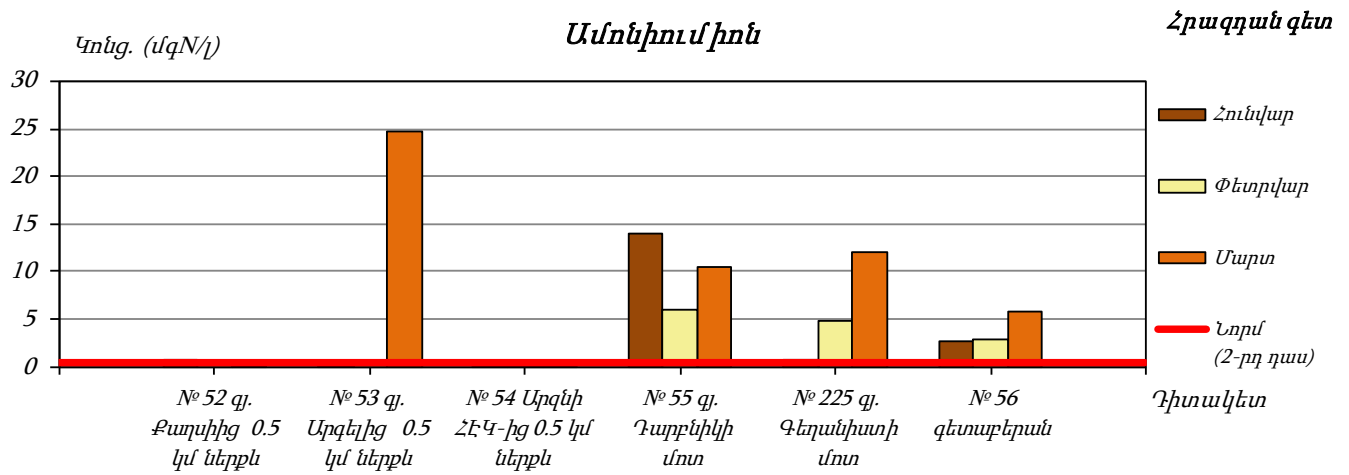
Հրազդան գետի ջրի որակը Քաղսի գյուղից ներքև, Արգել գուղից ներքև, Արգնի ՀԷԿ-ից ներքև, Երևանից ներքև՝ Դարբնիկ գյուղի մոտ, Հրազդան գետի գետաբերանի և Գեղանիստ գյուղի մոտ հատվածներում երեք ամիսների ընթացքում ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

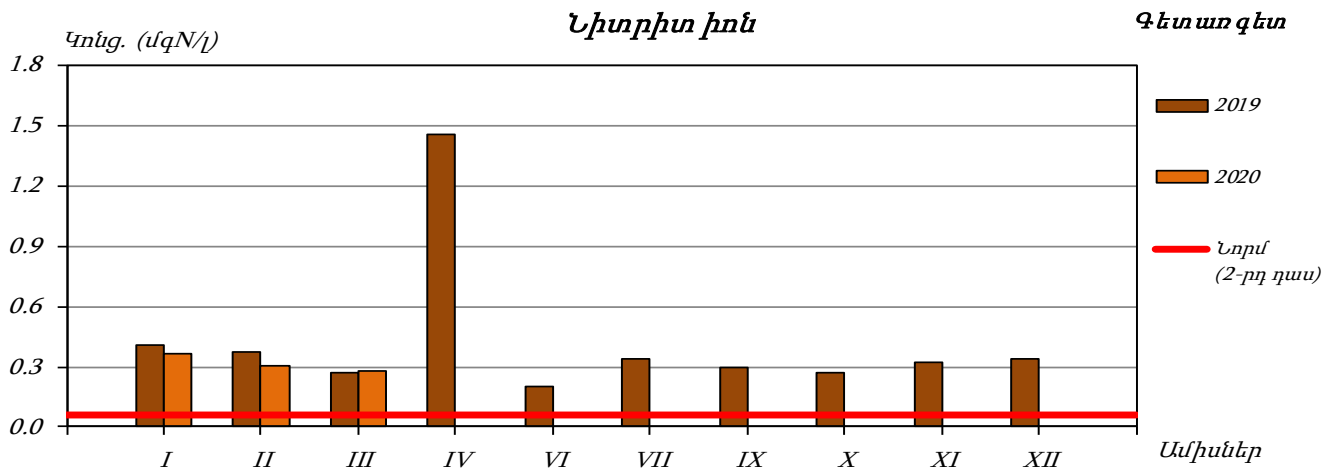
Գետառ գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում երեք ամիսների ընթացքում գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

Մարմարիկ գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում հունվարին գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս), փետրվարին՝ «վատ» (5-րդ դաս), մարտին՝ «միջակ» 3-րդ դաս):

Ծաղկաձոր գետի ջրի որակը Ծաղկաձոր քաղաքից վերև հատվածում երեք ամիսների ընթացքում գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս): Ծաղկաձոր քաղաքից ներքև հատվածում երեք ամիսների ընթացքում գետի ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

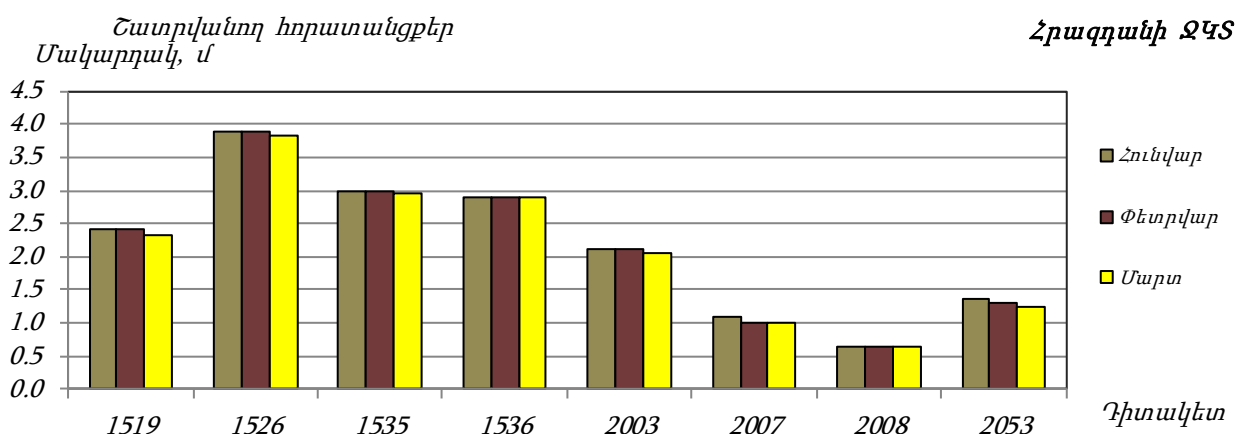
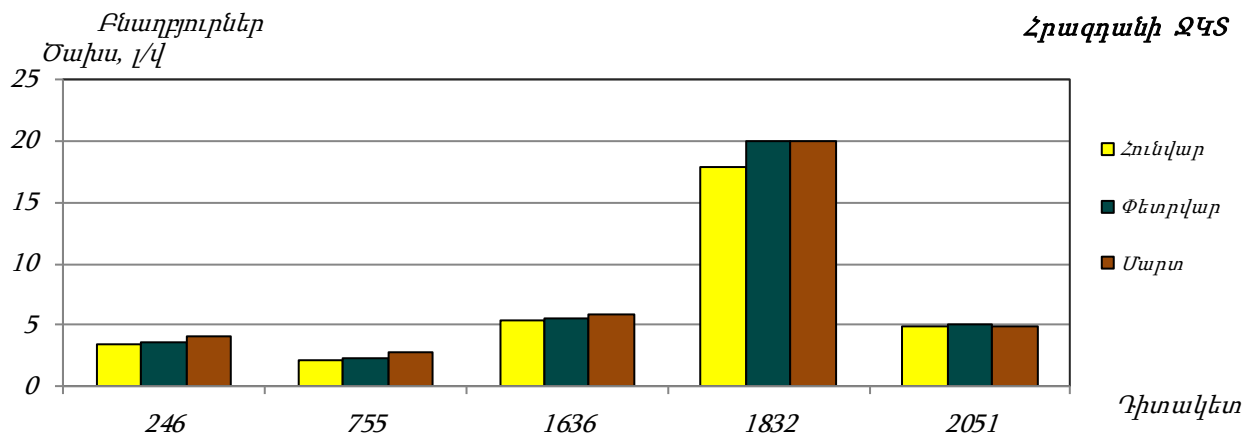

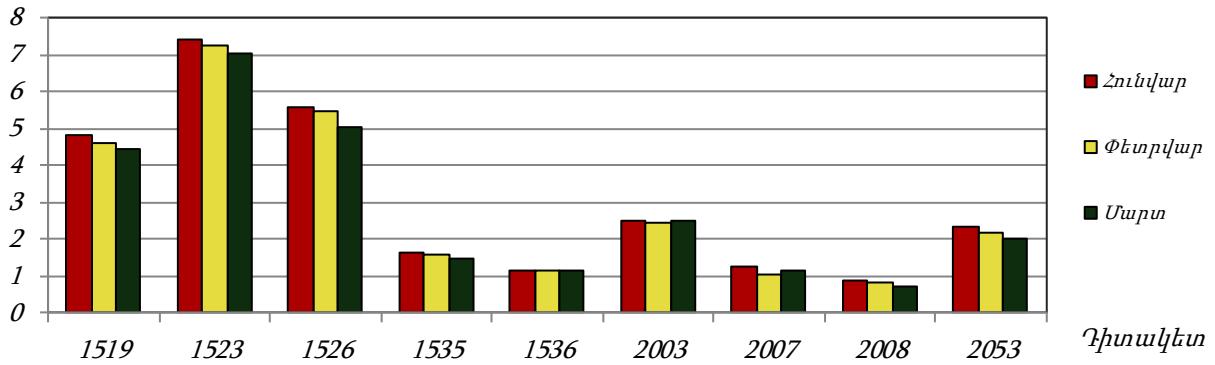
Ստորերկրյա քաղցրահամ ջրեր

Հրազդանի ՋԿՏ-ում ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի քանակական մշտադիտարկումներ կատարվել են 6 բնադրյուրում, 9 շատրվանող և 7 չշատրվանող հորատանցքում, որտեղ դիտարկվել են ջրի ջերմաստիճանը, ծախսը և մակարդակը: Ծախսի և մակարդակի չափումները երեք ամիսների համար ներկայացված են գրաֆիկների տեսքով.

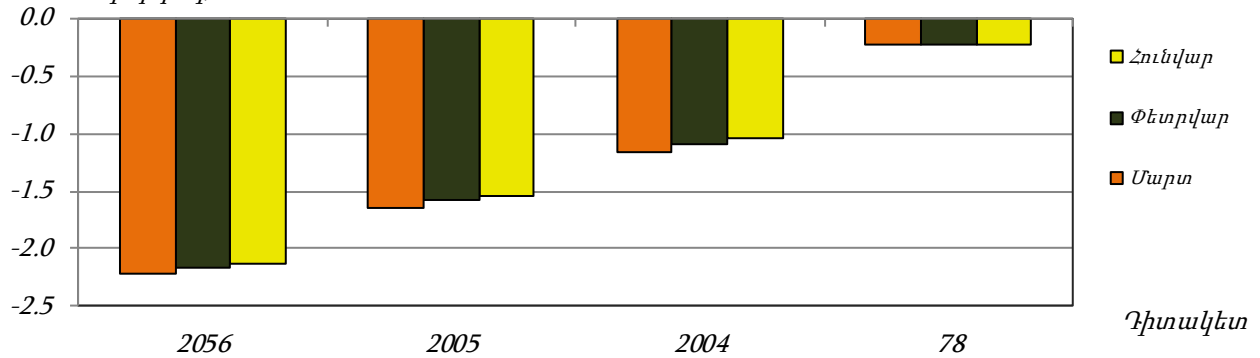
Շատրվանոցի հորատանցքեր
Ծախս, լ/վ

Հրազդանի ՋԿՏ

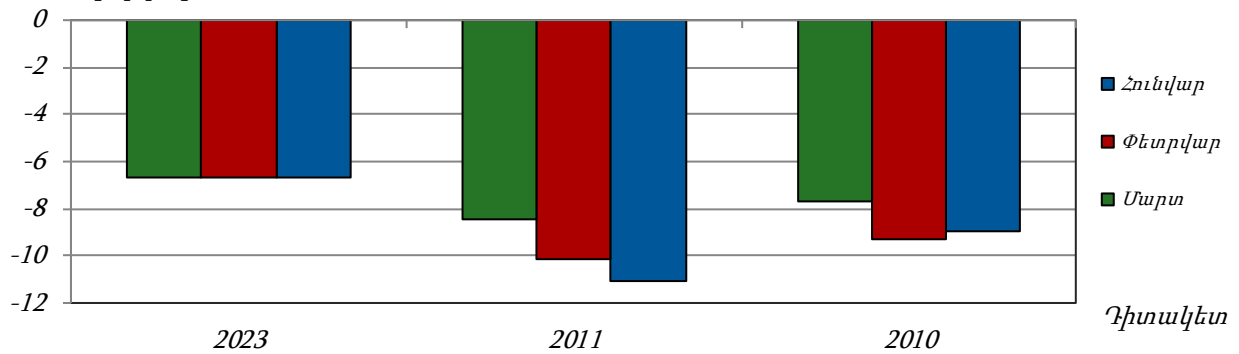
Չշատրվանոցի հորատանցքեր
Մակարդակ, մ

Հրազդանի ՋԿՏ

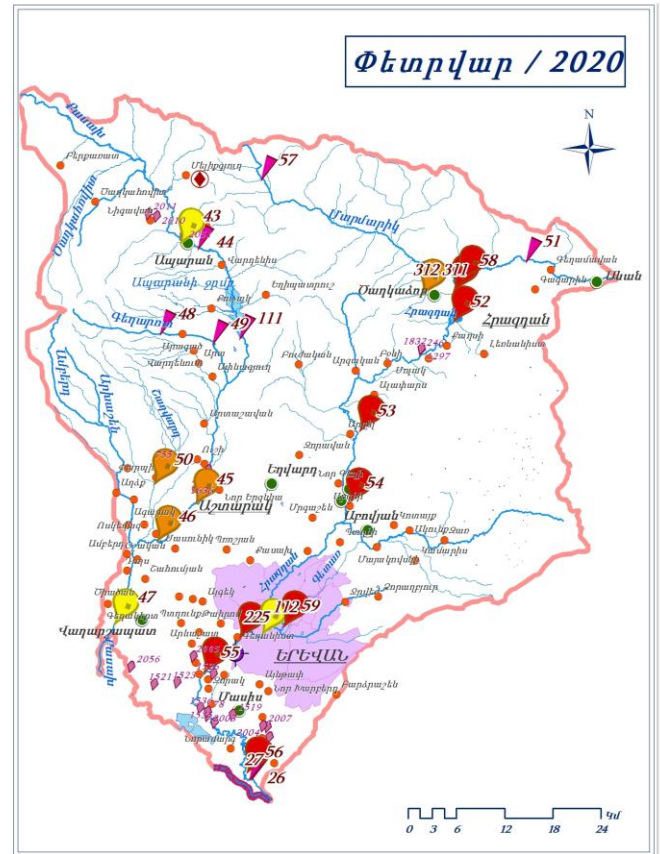
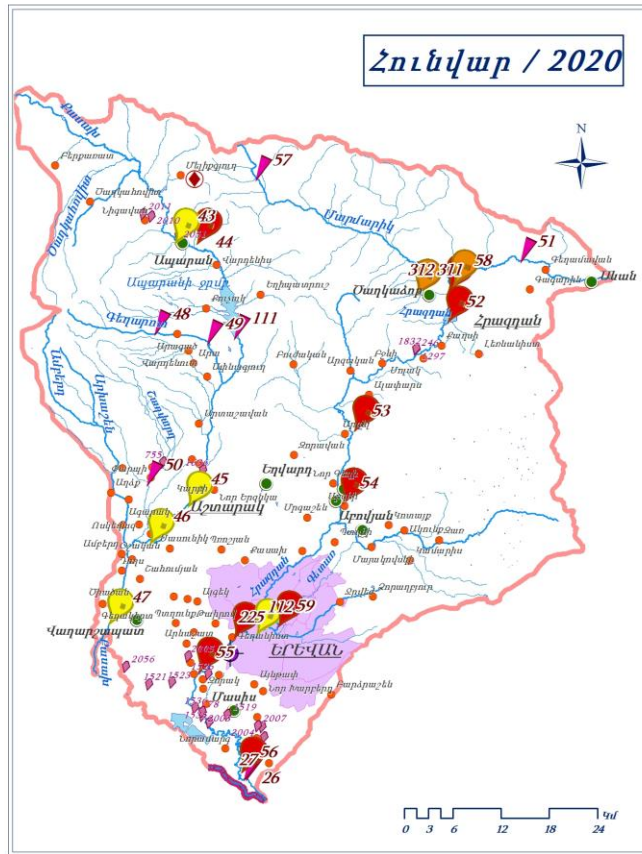

Գրունտային ջրեր
Մակարդակ, մ

Հրազդանի ՋԿՏ

ՀՀ Հրագրանի ջրավազանային կառավարման տարածքի մակերևութային ջրերի որակը

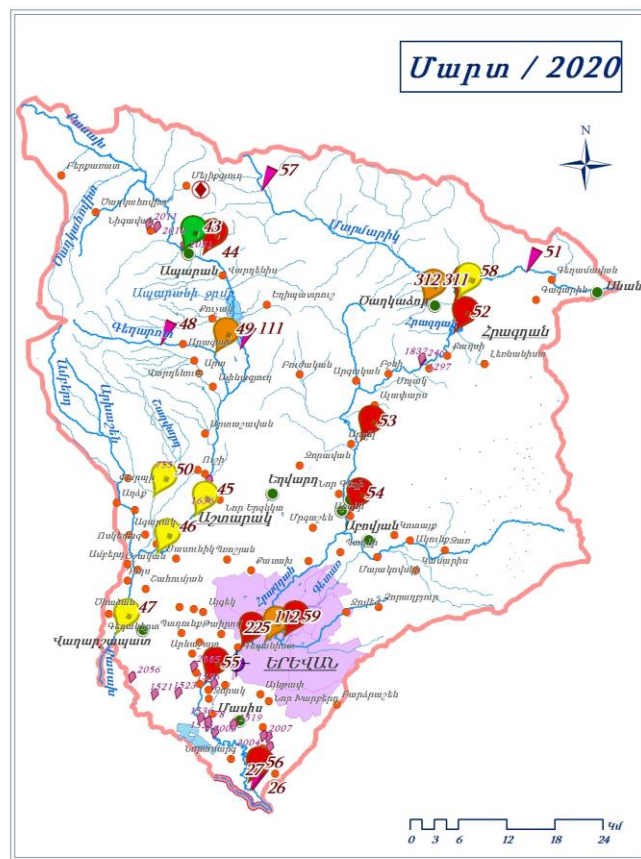

ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ ՆՇԱՆՆԵՐ

- Մարզկենտրոններ
- Քաղաքներ
- Բնակավայրեր
- ▶ Մակերևութային ջրերի որակի մոնիթորինգի դիտակետեր
- ▶ Ստորերկրյա ջրերի մոնիթորինգի դիտակետեր
- Պոչամբարներ
- Մաքրման կայաններ
- Գետային ցանց
- ՀՀ պետական սահման
- Լճեր և ջրամբարներ
- Հրագրանի ջրավազանային կառավարման տարածք

Մակերևութային ջրերի որակի դասեր

- 2-րդ դաս
- 3-րդ դաս
- 4-րդ դաս
- 5-րդ դաս

Մեանի ջրավազանային կառավարման տարածք

Մակերևութային ջրեր

Ջկնագետ գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում մարտին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս):

Մասրիկ գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում մարտին գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

Սոթք գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում մարտին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս):

Կարճաղբյուր գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում մարտին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս):

Վարդենիս գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում մարտին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս):

Մարտունի գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում մարտին գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

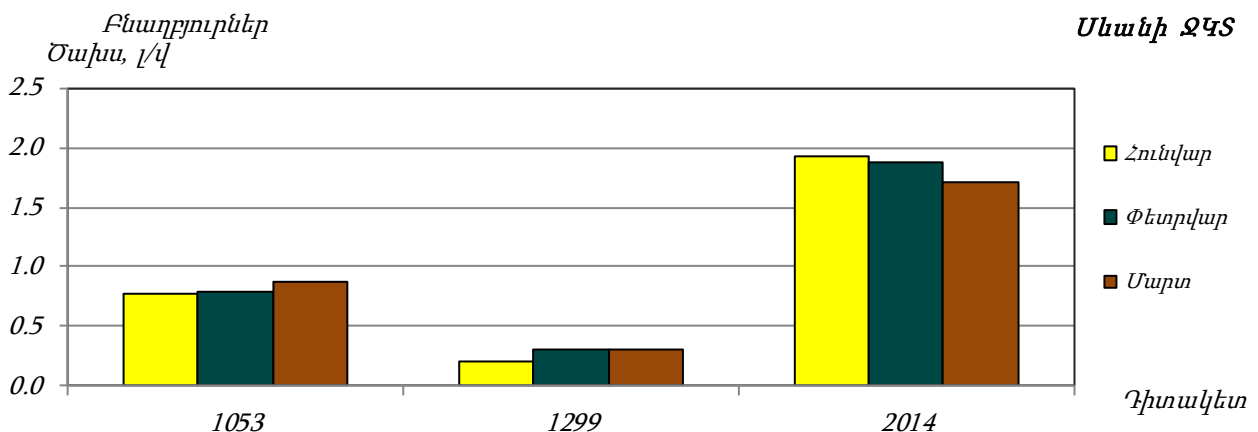
Արգիճի գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում մարտին գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս):

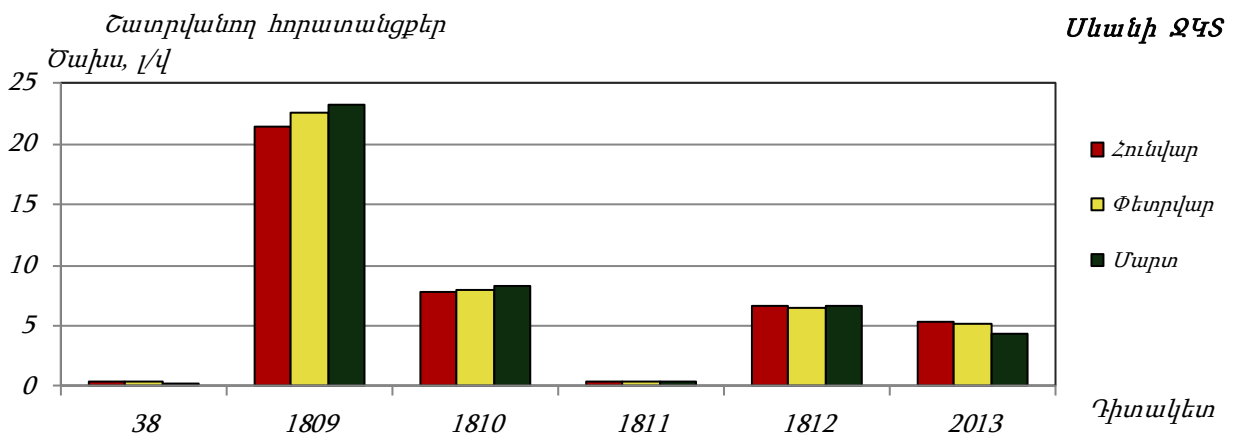
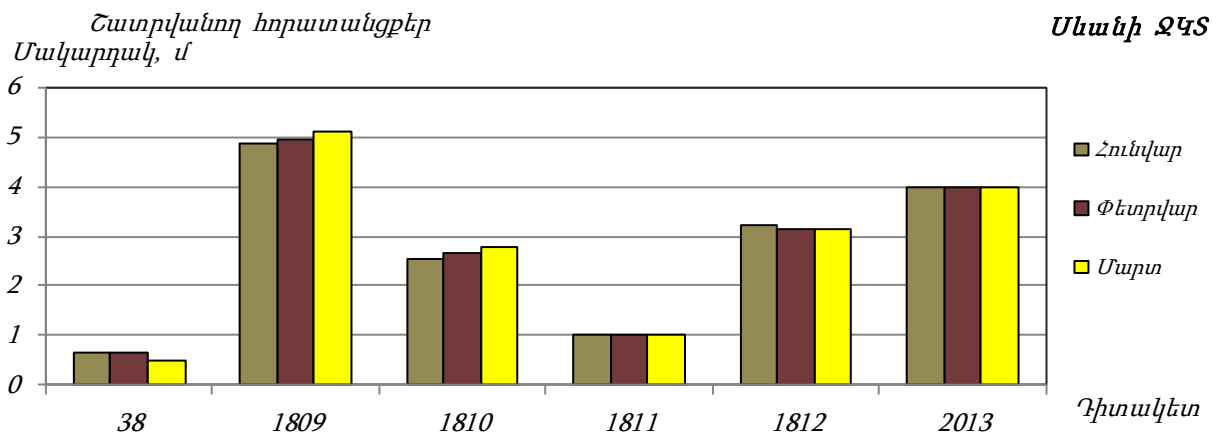
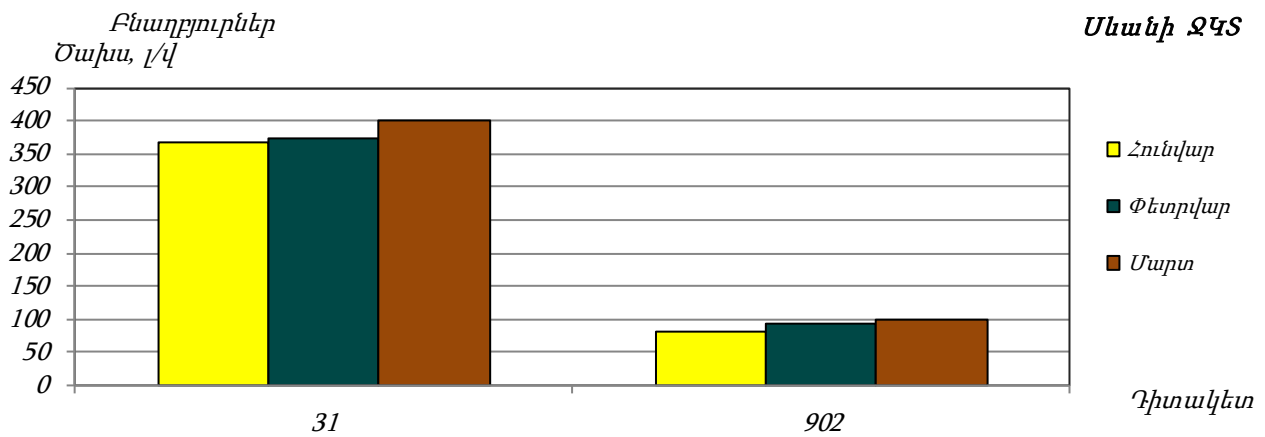
Ծակքար գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում մարտին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս):

Գավառագետ գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում մարտին գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս):

Ստորերկրյա քաղցրահամ ջրեր

Մեանի ՋԿՏ-ում ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի քանակական մշտադիտարկումներ կատարվել են 5 բնաղբյուրում, 6 շատրվանոդ հորատանցքում, որտեղ դիտարկվել են ջրի ջերմաստիճանը, ծախսը և մակարդակը: Ծախսի և մակարդակի չափումները երեք ամիսների համար ներկայացված են գրաֆիկների տեսքով:

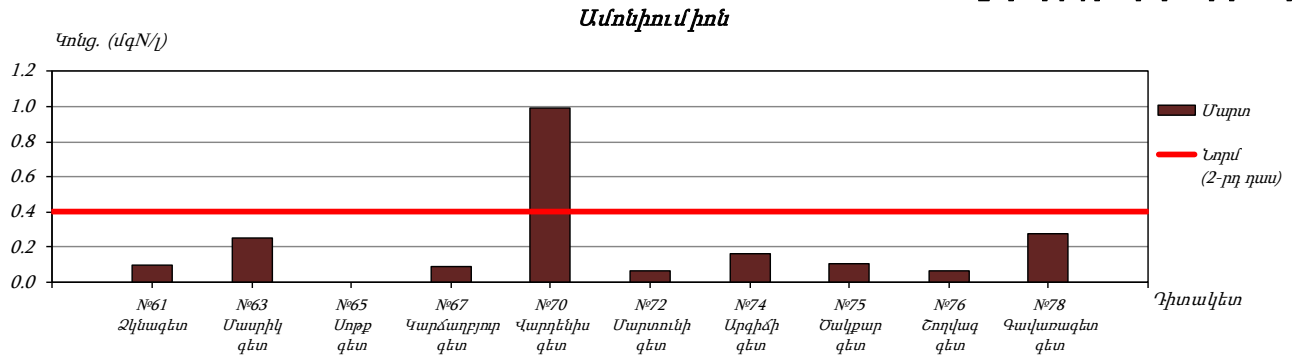
Սևանա լիճ

2020 թվականի 1-ին եռամսյակում Սևանա լճի ջրի որակի ուսումնասիրության նպատակով ջրի նմուշառումն իրականացվել է Փոքր և Մեծ Սևանների տարբեր խորություններից: Սևանա լճից վերցված փորձանմուշներում, ձկնատնտեսական նորմերի գնահատման համաձայն, երեք ամիսների ընթացքում ՍԹԿ-ն գերազանցել են թթվածնի քիմիական պահանջարկի, ցինկի, պղնձի, քրոմի, վանադիումի և սելենի կոնցենտրացիաները: Որոշված մյուս ցուցանիշների պարունակությունները դիտվել են թույլատրելի կոնցենտրացիաների սահմաններում:

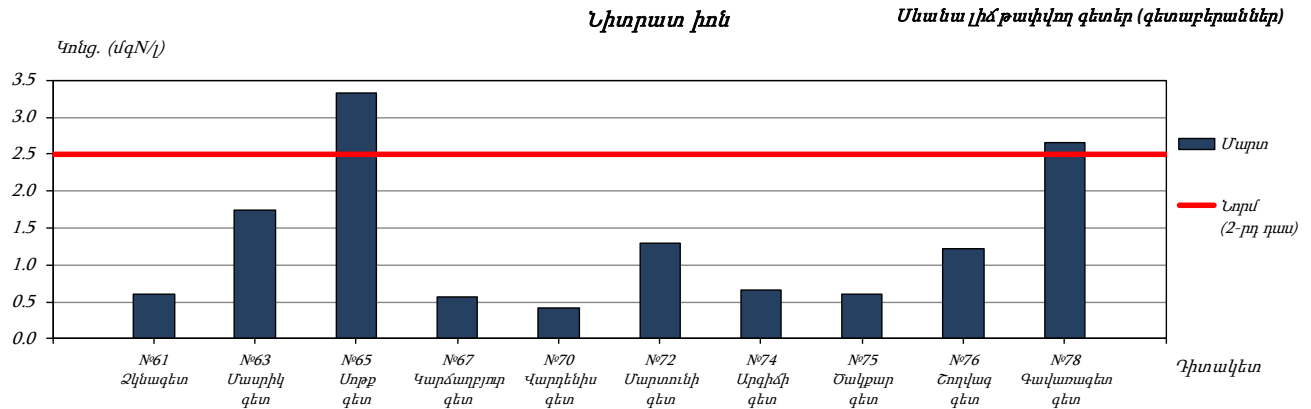
Սևանա լիճ թափվող գետերի գետաբերաններում ազոտի և ֆոսֆորի

պարունակությունները.

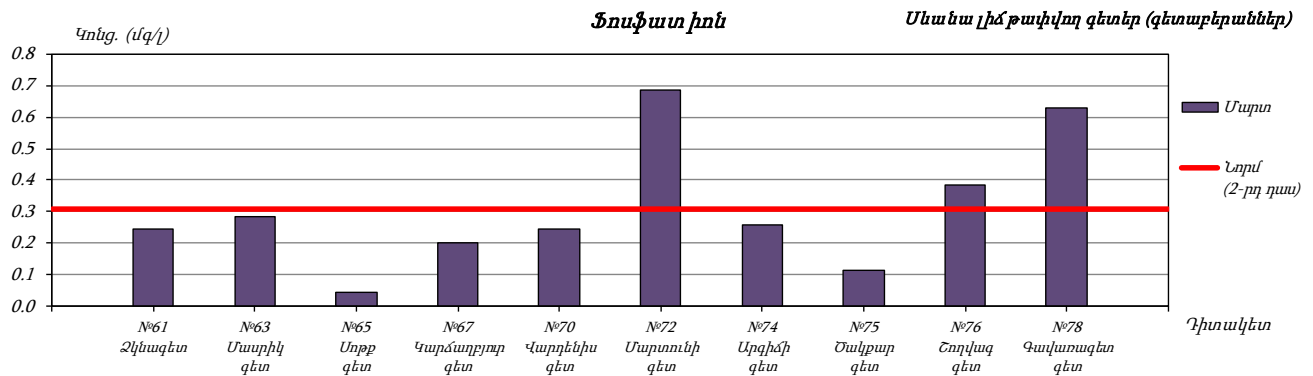
Մեանա լիճճափվող գետեր (գետաբերաններ)

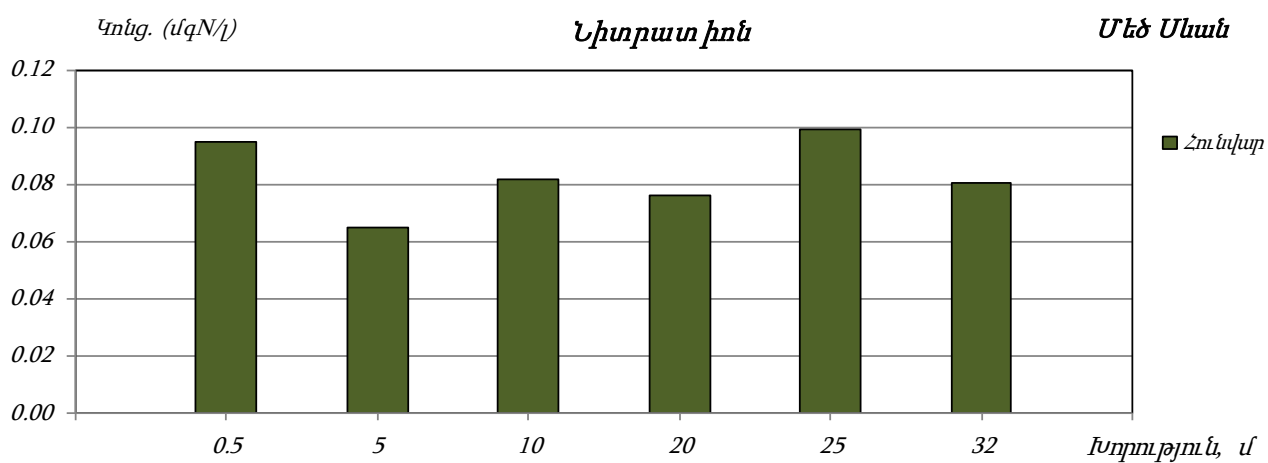
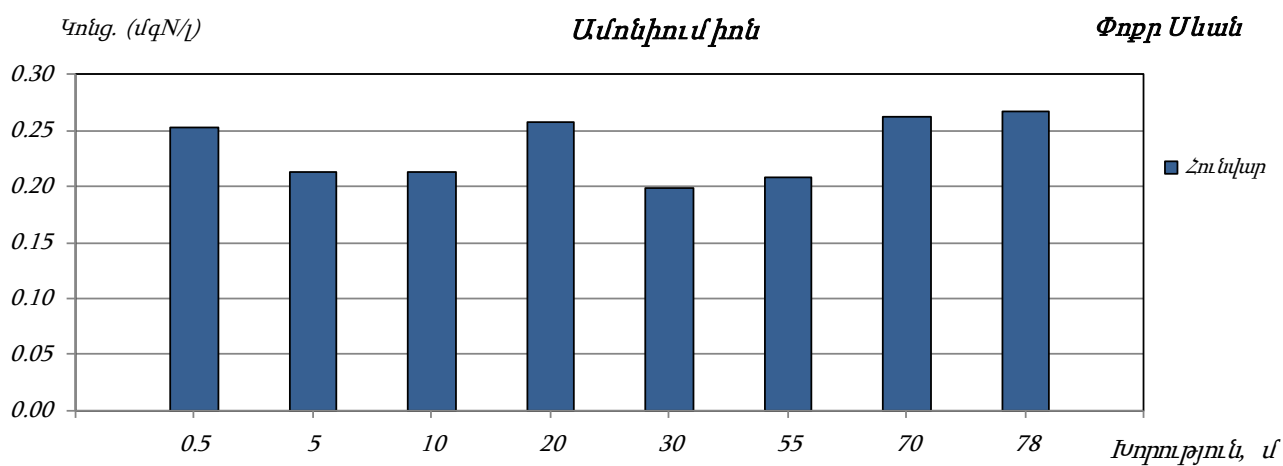
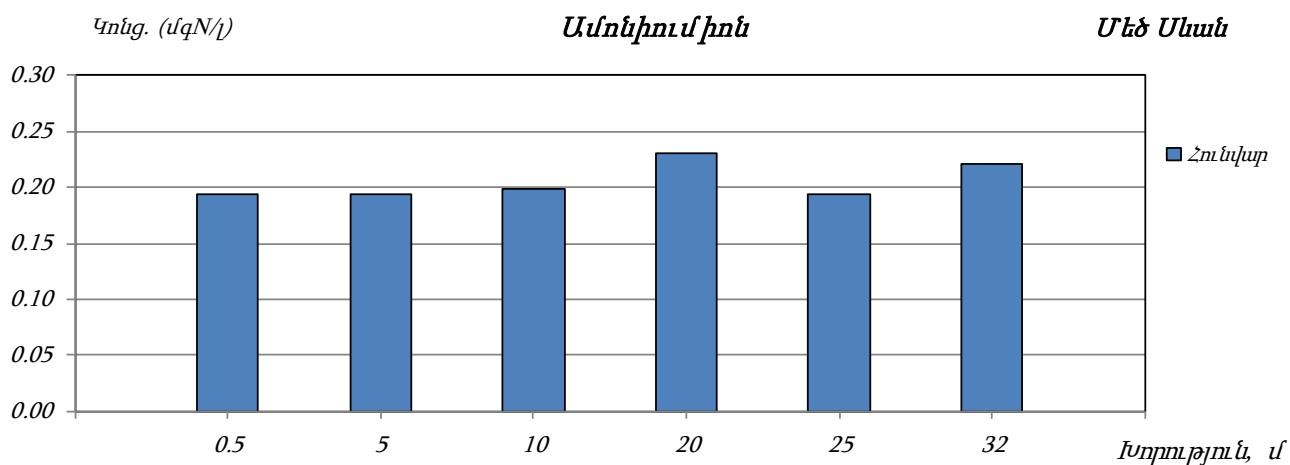
Մեանա լիճճափվող գետեր (գետաբերաններ)

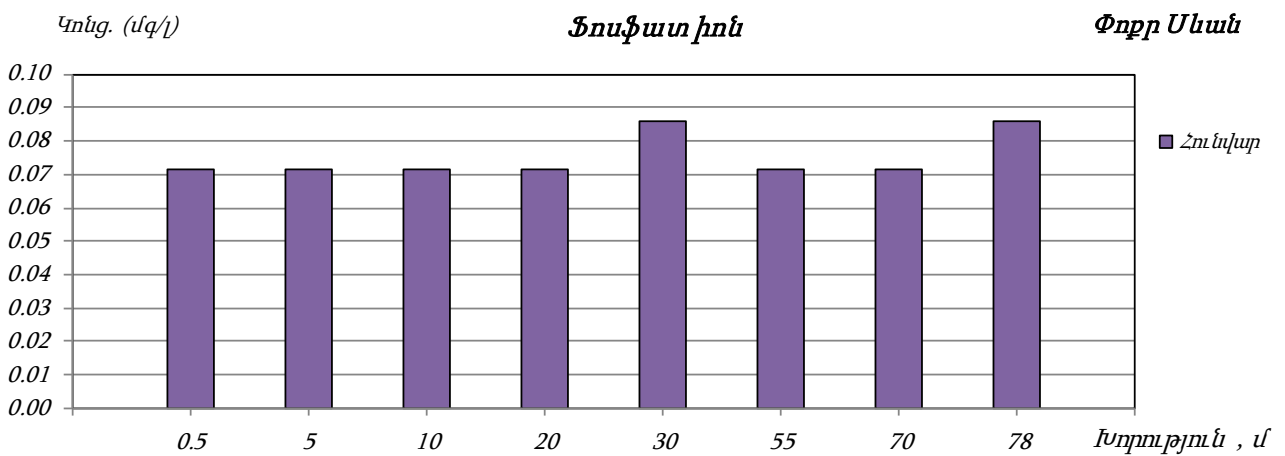
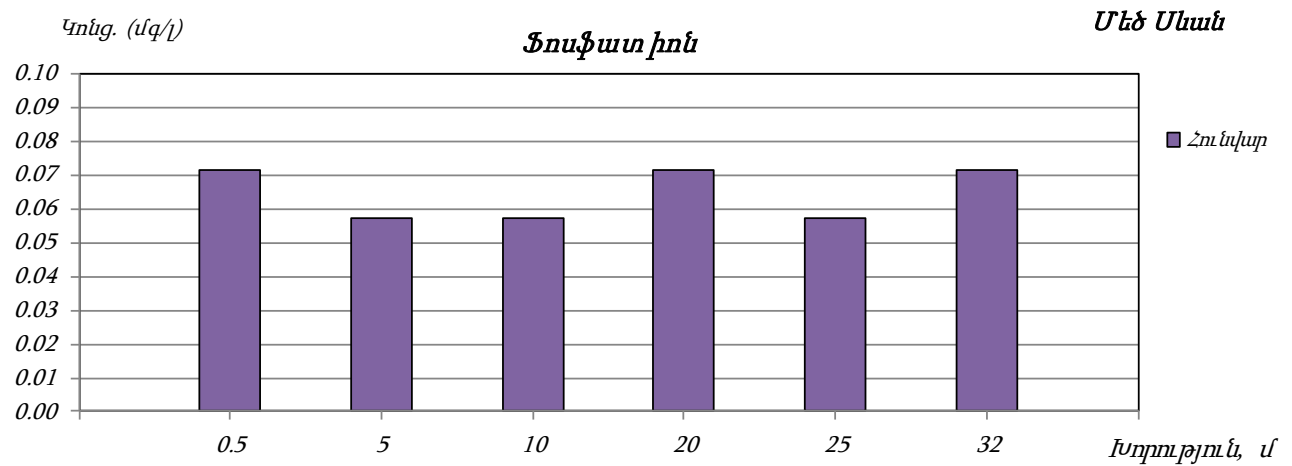
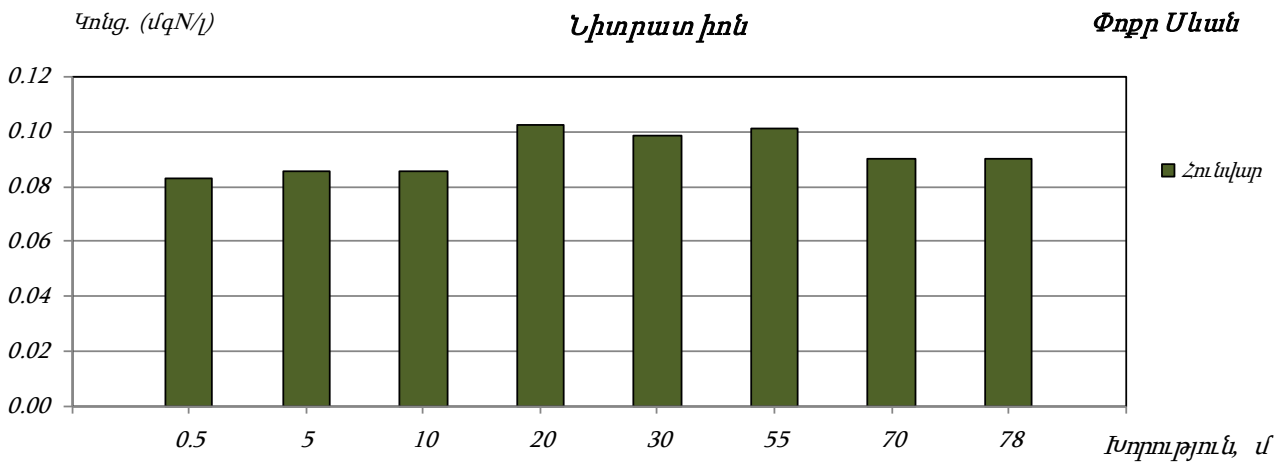

Մեանա լիճճափվող գետեր (գետաբերաններ)

Սևանա լճում կենսածին նյութերի պարունակությունները.

Սևանա լճի ջրի որակի մոնիթորինգի արդյունքները 2020 թվականի հունվարին

Դիտակետի համար	Կոնցենտրացիաների գերազանցումը ՍԹԿ-ից (անգամ)						
	Թթվածնի 5-օրյա կենսաբիոհական պահանջարկ, ՍԹԿ=3 մգ/լ	Թթվածնի քիմիական պահանջ, ՍԹԿ=30 մգ/լ	Յինկ, ՍԹԿ=0,01 մգ/լ	Պղինձ, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ	Քրոմ, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ	Վանադիում, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ	Սելեն, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ
Մեծ Սևան, 0.5մ խորություն	1.3	1.2	–	1.2	3.6	7.4	2.9
Մեծ Սևան, 5մ խորություն	1.2	1.3	–	–	–	7.2	2.6
Մեծ Սևան, 10մ խորություն	–	1.2	4.0	5.0	4.6	7.1	2.1
Մեծ Սևան, 20մ խորություն	1.2	–	–	1.9	5.0	7.1	1.9
Մեծ Սևան, 25մ խորություն	–	1.3	–	1.8	4.3	7.2	1.9
Մեծ Սևան, 30մ խորություն	–	1.2	–	1.8	1.7	6.7	1.6
Փոքր Սևան, 0.5մ խորություն	–	1.3	–	1.6	3.7	6.4	2.1
Փոքր Սևան, 5մ խորություն	–	1.2	1.3	2.8	2.3	7.0	3.0
Փոքր Սևան, 10մ խորություն	–	1.2	–	2.0	1.8	7.2	2.8
Փոքր Սևան, 20մ խորություն	–	1.2	–	2.0	2.4	7.1	2.8
Փոքր Սևան, 30մ խորություն	–	1.3	–	1.5	–	7.4	2.7
Փոքր Սևան, 55մ խորություն	–	1.2	–	1.8	–	7.3	2.9
Փոքր Սևան, 70մ խորություն	–	1.2	–	2.0	2.8	7.4	2.6
Փոքր Սևան, 79մ խորություն	–	1.3	–	1.6	–	7.3	2.6

Արարատյան ջրավազանային կառավարման տարածք

Մակերևութային ջրեր

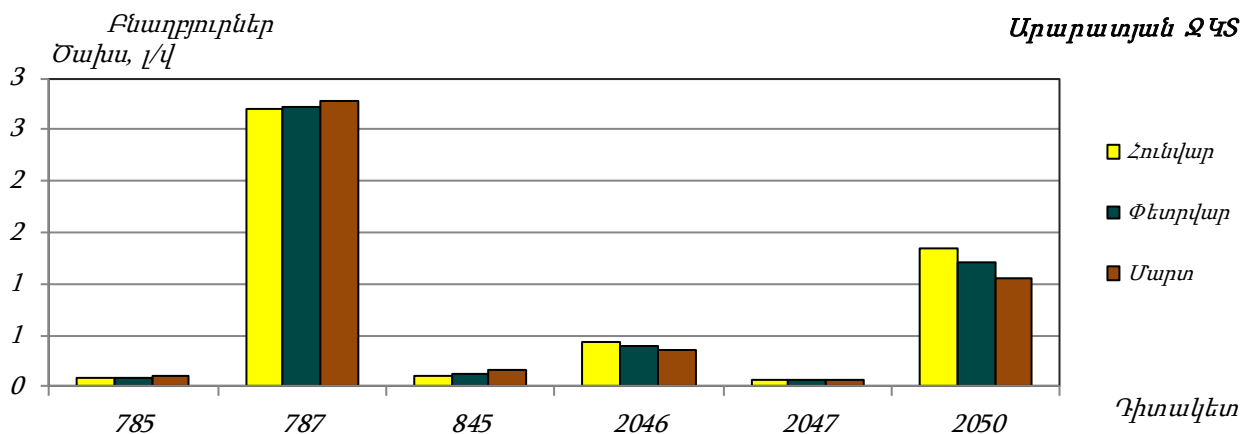
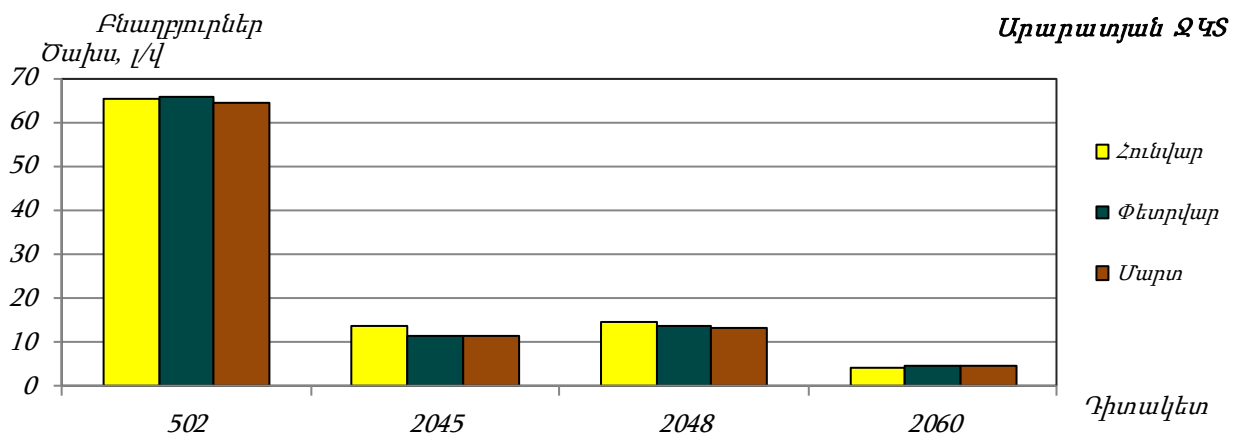
Արփա գետի ջրի որակը Վայք քաղաքից վերև և ներքև հատվածներում մարտին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս): Եղեգնաձոր քաղաքից վերև և Արենի գյուղից ներքև հատվածներում մարտին գետի ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս):

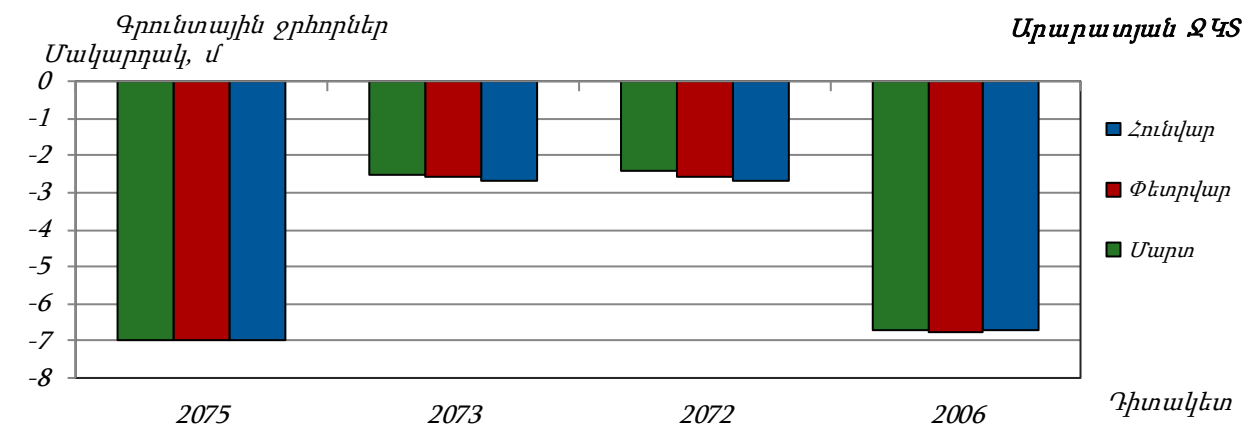
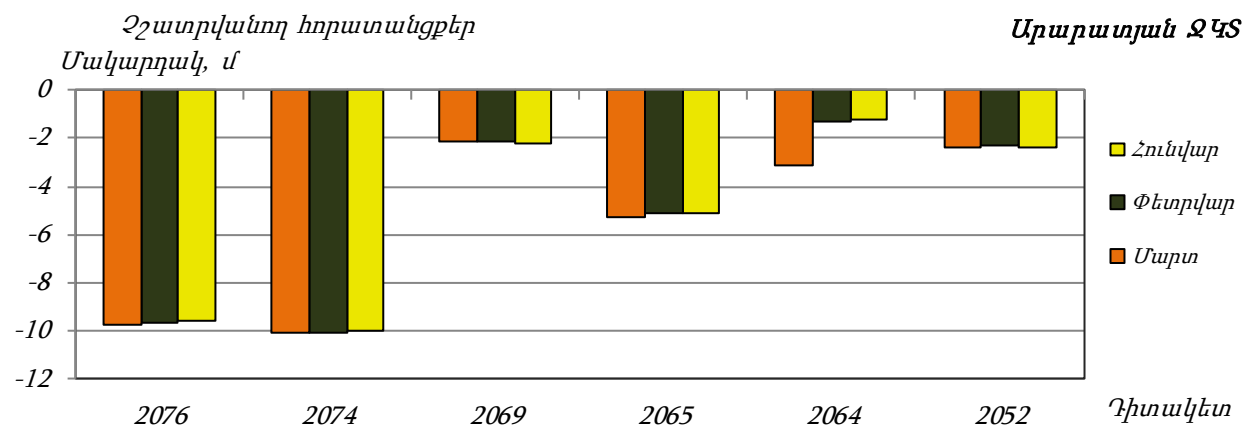
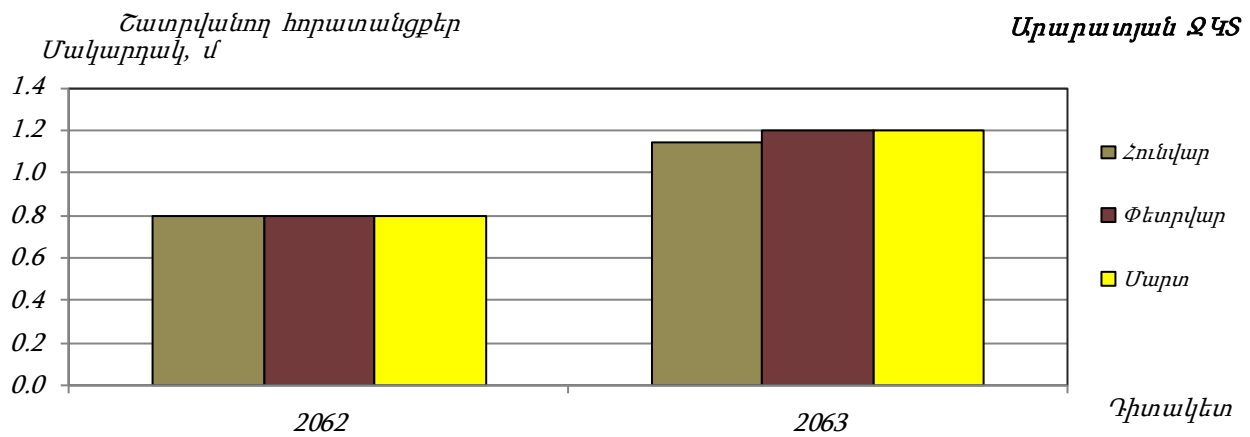
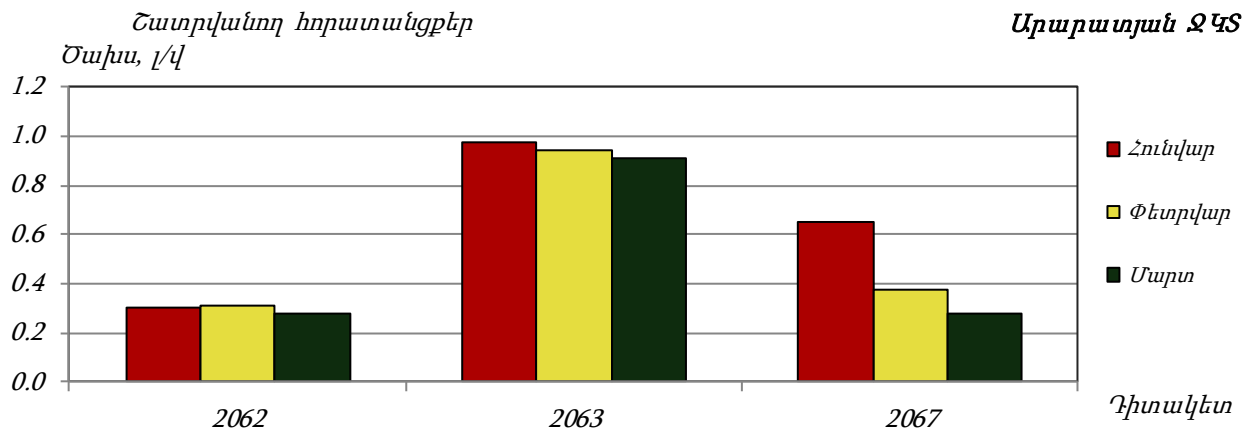
Եղեգիս գետի ջրի որակը Շատին գյուղից ներքև հատվածում մարտին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս):

Արփա-Սևան թունելի ջրի որակը Ծովինար գյուղից վերև հատվածում մարտին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս):

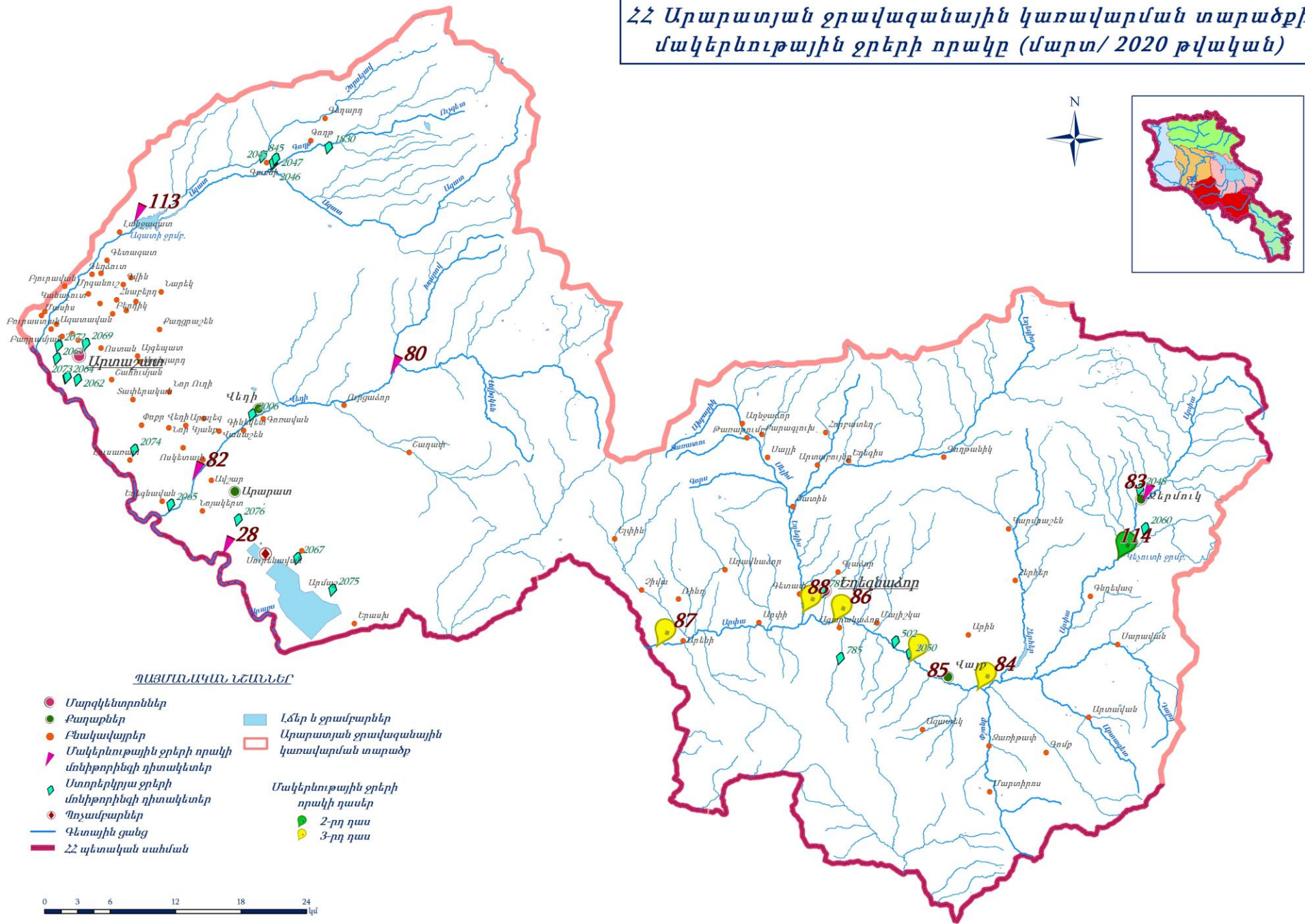
Ստորերկրյա քաղցրահամ ջրեր

Արարատյան ՋԿՏ-ում ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի քանակական մշտադիտարկումներ կատարվել են 10 բնադրություն, 3 շատրվանող և 10 չշատրվանող հորատանցքերում, որտեղ դիտարկվել են ջրի ջերմաստիճանը, ծախսը և մակարդակը: Ծախսի և մակարդակի չափումները երեք ամիսների համար՝ ըստ դիտակետերի, ներկայացված են գրաֆիկների տեսքով:

ՀՀ Արարատյան ջրավազանային կառավարման տարածքի
մակերևութային ջրերի որակը (մարտ/ 2020 թվական)

Հարավային ջրավազանային կառավարման տարածք

Մակերևութային ջրեր

Կարճևան գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում մարտին գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

Մեղրիգետ գետի ջրի որակը Մեղրի քաղաքից վերև մարտին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), գետաբերանի հատվածում՝ «վատ» (5-րդ դաս):

Ողջի գետի ջրի որակը մարտ ամսին Քաջարան քաղաքից վերև գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), Քաջարան քաղաքից ներքև և Կապան քաղաքի օդանավակայանից ներքև գետի ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս), Կապան քաղաքից վերև՝ «անբավարար» (4-րդ դաս):

Աճանան (Նորաշենիկ) գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում մարտին գնահատվել է վատ» (5-րդ դաս):

Գեղի գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում մարտին գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս):

Որոտան գետի ջրի որակը մարտ ամսին Գորայք գյուղից վերև, Սիսիան քաղաքից ներքև և Տաթև ՀԷԿ-ից ներքև գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), Սիսիան քաղաքից վերև՝ «լավ» (2-րդ դաս):

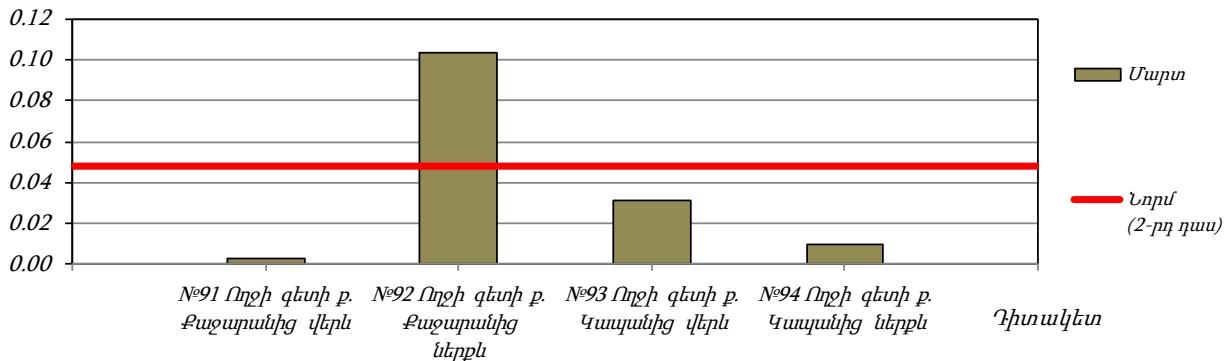
Սիսիան գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում մարտին գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

Վարարակ գետի ջրի որակը մարտ ամսին Գորիս քաղաքից վերև և ներքև հատվածներում գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

Կոնց. (մգ/լ)

Մոլիբդեն

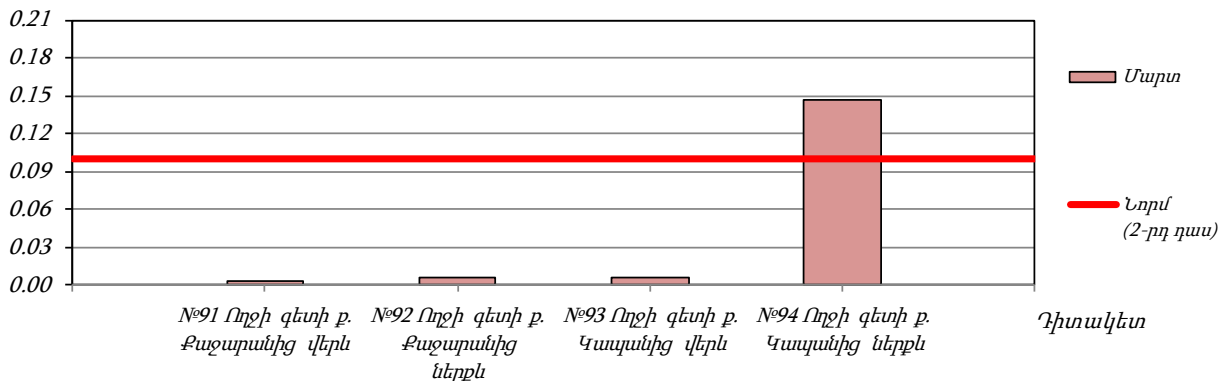
Ողջի գետ

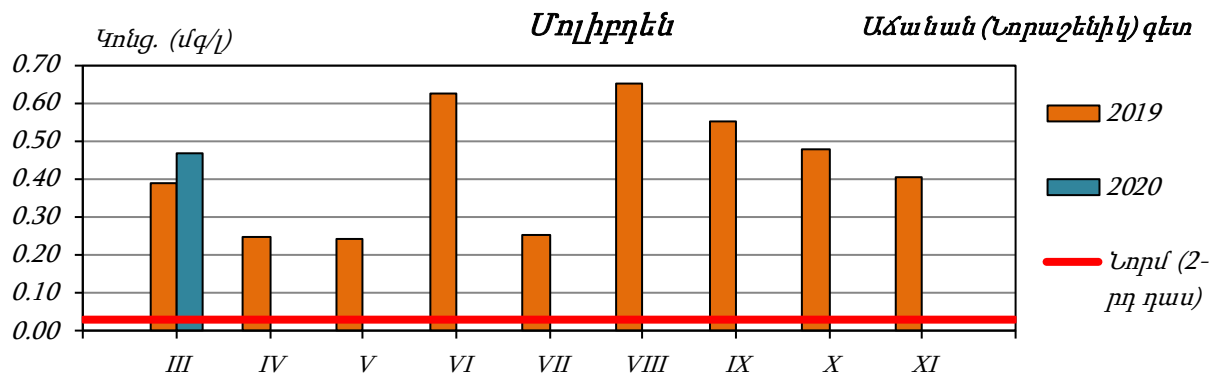

Կոնց. (մգ/լ)

Պղինձ

Ողջի գետ

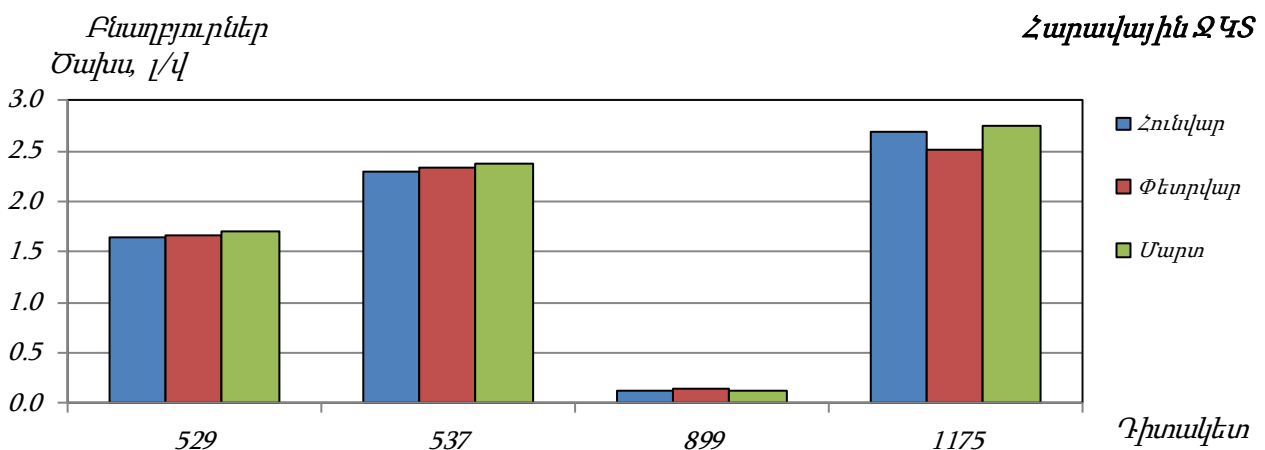
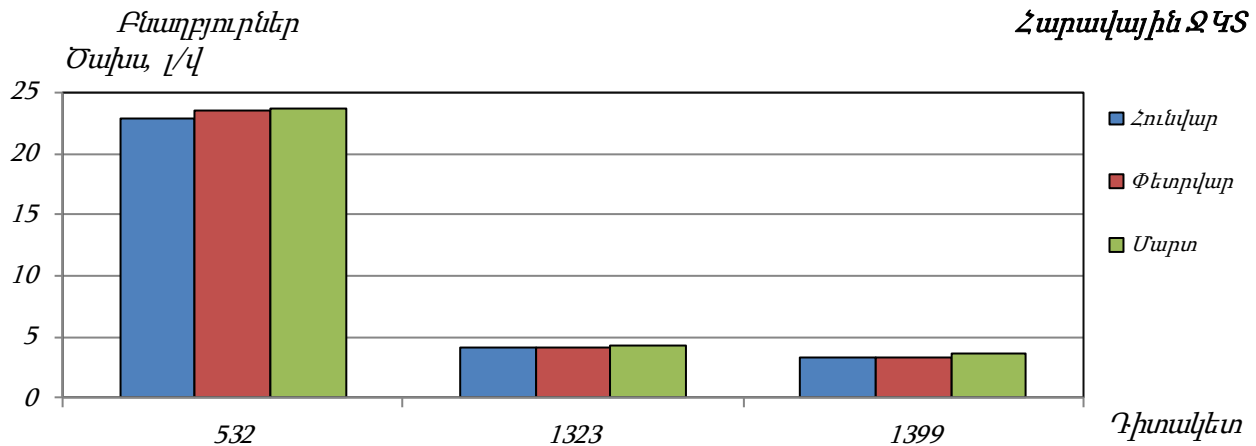

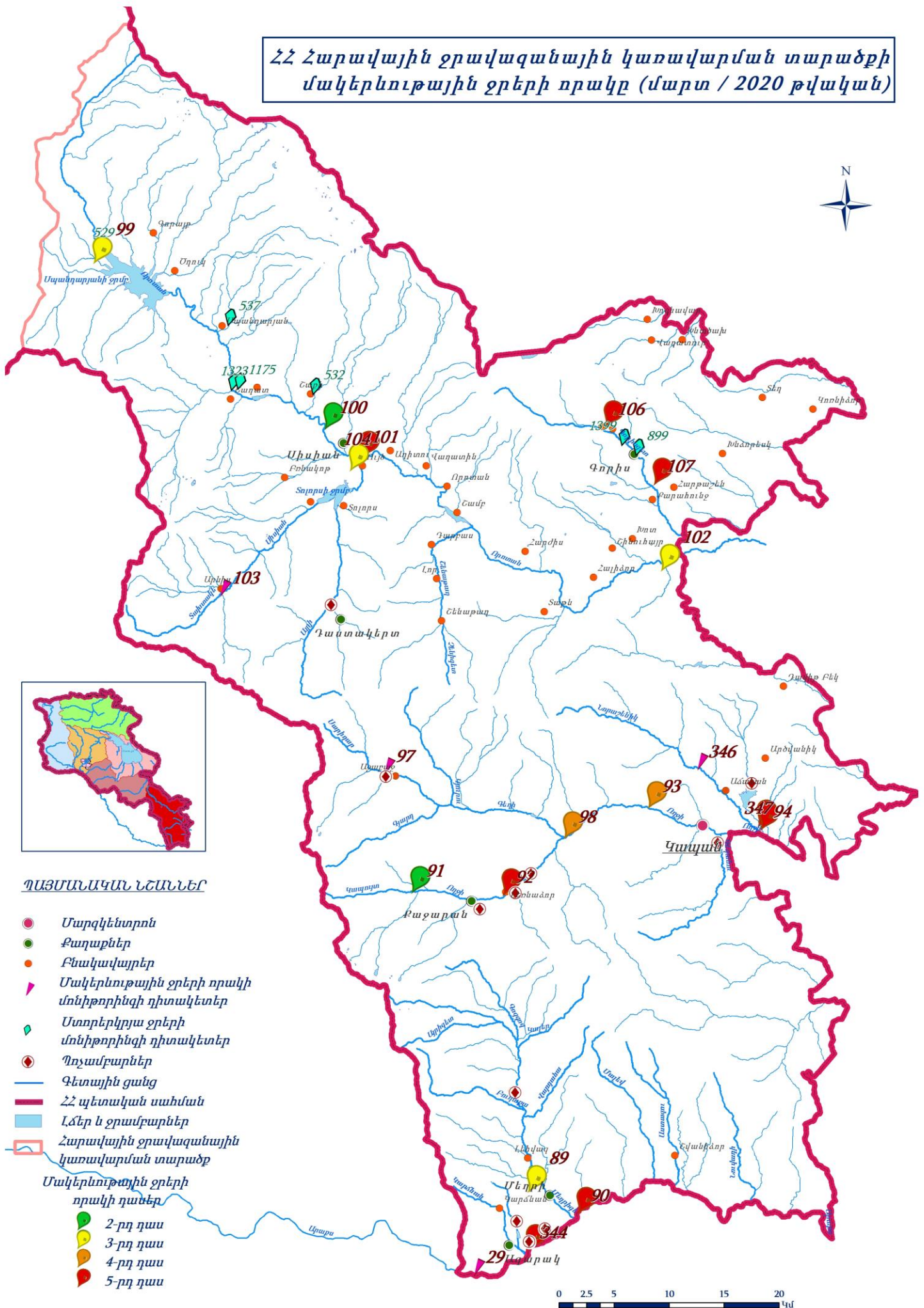
Ամիսներ

Ստորերկրյա քաղցրահամ ջրեր

Հարավային ՋԿՏ-ի ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի քանակական մշտադիտարկումներ կատարվել են 7 բնադրյուրում, որտեղ դիտարկվել են ջրի ջերմաստիճանը և ծախսը: Ծախսի և մակարդակի չափումները երեք ամիսների համար ըստ դիտակետերի ներկայացված են գրաֆիկների տեսքով:

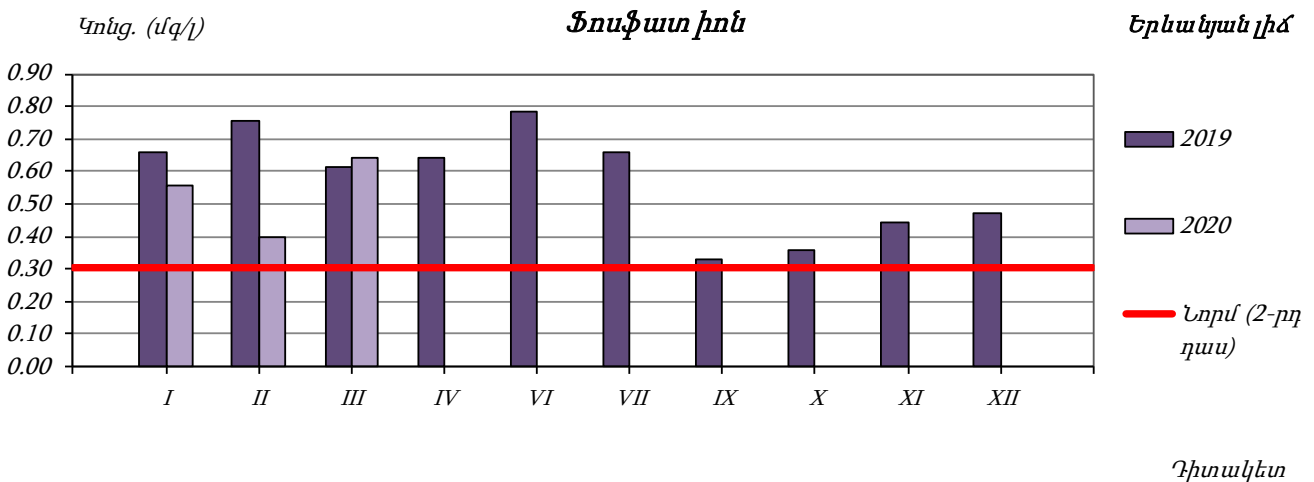
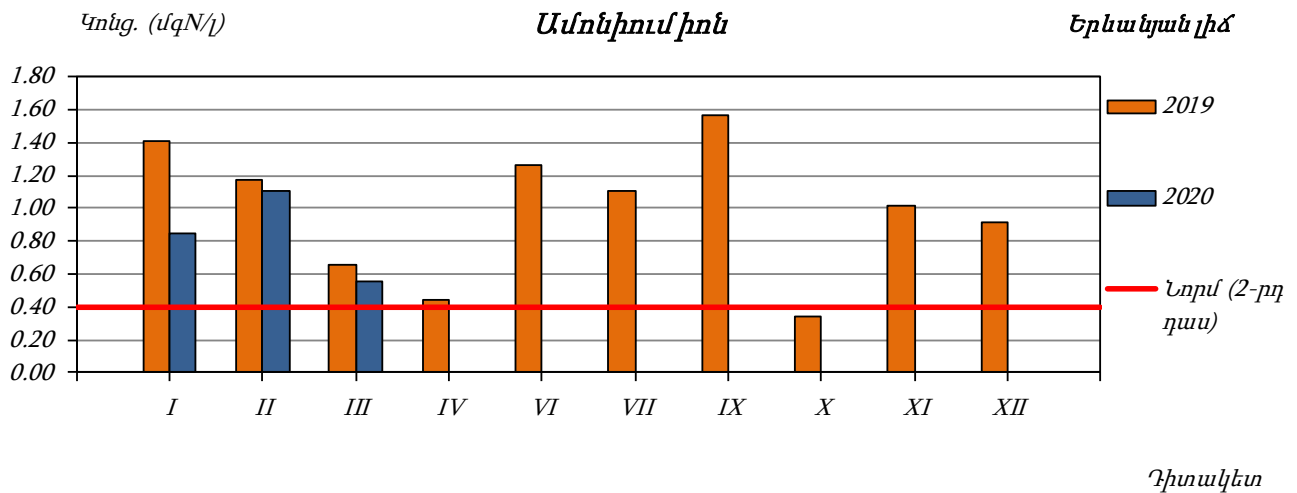
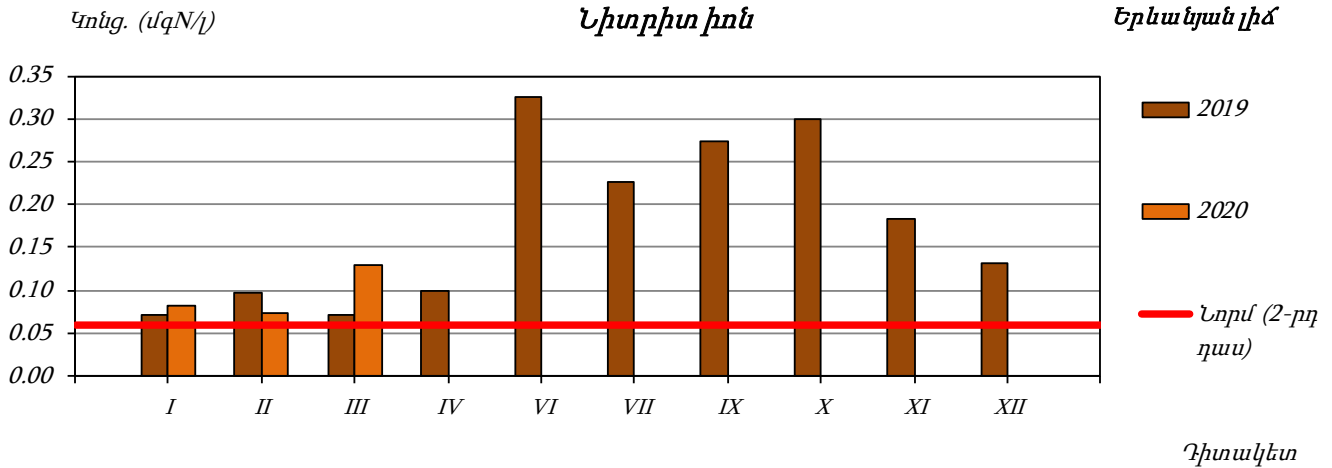

ՀՀ Հարավային ջրավազանային կառավարման տարածքի
մակերևութային ջրերի որակը (մարտ / 2020 թվական)

ՀՀ ջրամբարների ջրերի որակը 2020 թվականի 1-ին եռամսյակում

Երևանյան լճի ջրի որակը հունվար և փետրվար ամիսների ընթացքում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), մարտին՝ «անբավարար» (4-րդ դաս): Ախուրյանի ջրամբարի ջրի որակը մարտ ամսին գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս): Կեչուտի ջրամբարի ջրի որակը մարտ ամսին գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս):

Հունվար

Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրությունը (Դիտակետի համարը)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դասը	Ջրի որակի ընդհանրական դասը
Երևանյան լիճ	ամբարտակի մոտ (112)	Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, ԼՍԱ	3-րդ	3-րդ

Փետրվար

Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրությունը (Դիտակետի համարը)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դասը	Ջրի որակի ընդհանրական դասը
Երևանյան լիճ	ամբարտակի մոտ (112)	ԹԿՊ ₅ , ԹՔՊ, ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, ԼՍԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	3-րդ

Մարտ

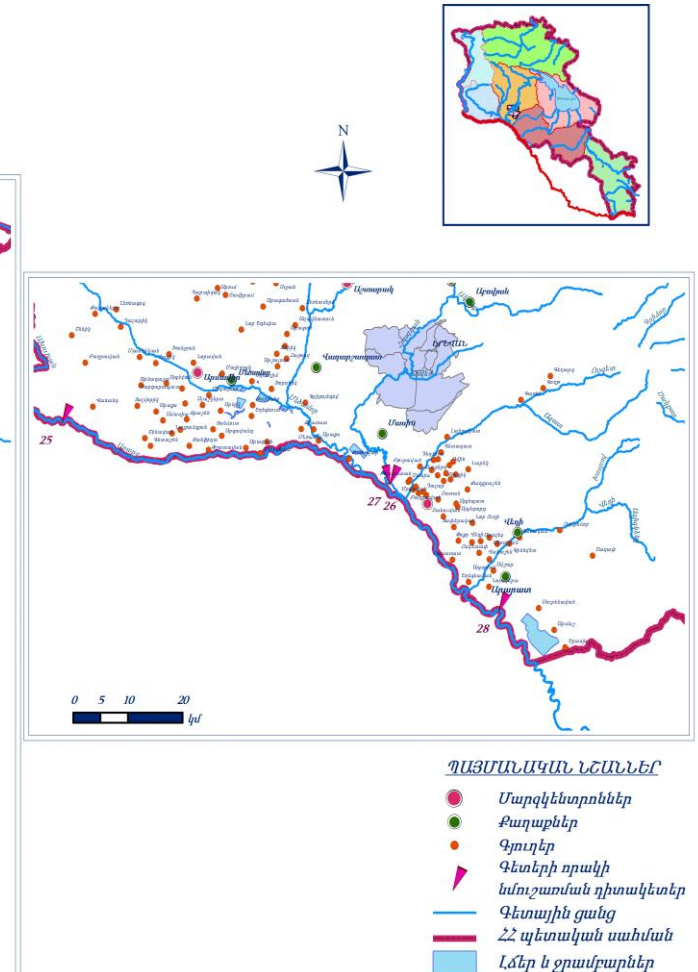
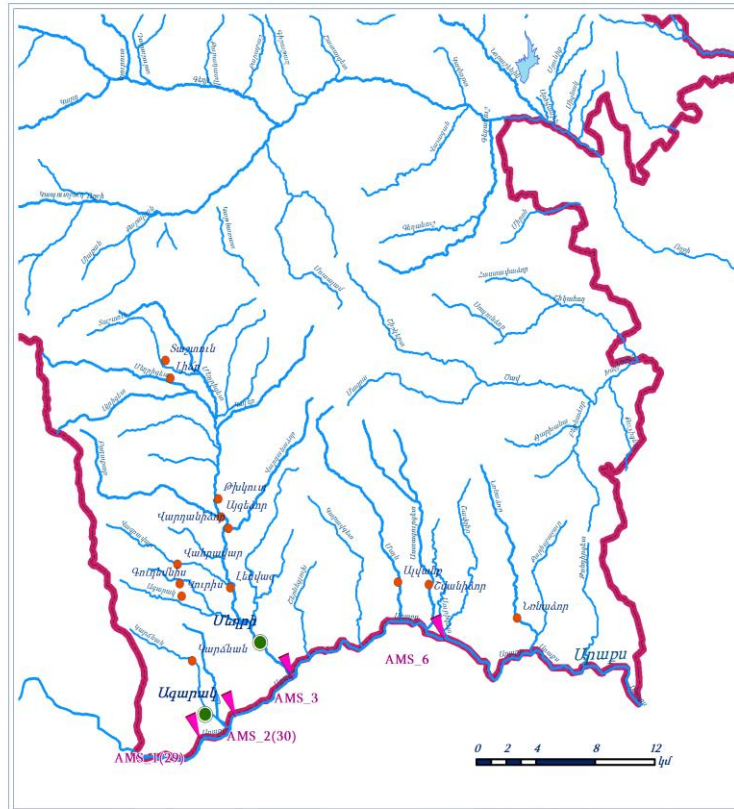
Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրությունը (Դիտակետի համարը)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դասը	Ջրի որակի ընդհանրական դասը
Ախուրյանի ջրամբար	ամբարտակի մոտ (110)	Ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ
		Նիտրիտ իոն	4-րդ	
Երևանյան լիճ	ամբարտակի մոտ (112)	ԹՔՊ, ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, ԼՍԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ
		Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն	4-րդ	
Կեչուտի ջրամբար	ամբարտակի մոտ (114)	-	2-րդ	2-րդ

Արաքս գետ

ԱՐԱՔՍԻ ԳԵՏԻ ԶՐԻ ՈՐԱԿԻ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ԴԻՏԱՅԱՆՑ

2020 թվականի 1-ին եռամսյակում վերցվել են փորձանմուշներ Արաքս գետի ջրի 7 դիտակետից: Գետի ջրի փորձանմուշներում որոշված ցուցանիշներից, ձկնատնտեսական ՍԹԿ-ներով գնահատման համաձայն, դիտվում է վանադիումով, որոշ փորձանմուշներում պղնձով, քրոմով, մանգանով, երկաթով և ալյումինով բարձր աղտոտվածություն: Որոշված մյուս ցուցանիշներից գերազանցվել են լուծված թթվածնի, ԹՔՊ-ի, ամոնիում, նիտրիտ և սուլֆատ իոնների, ցինկի, կոբալտի, նիկելի, մանգանի, նատրիումի և սելենի համապատասխան ՍԹԿ-ները: Արաքս գետի աղտոտվածության գերազանցումների վերաբերյալ մանրամասն տեղեկություն ըստ առանձին ամիսների տրվում է աղյուսակների տեսքով:

«Արաքս գետի հայ-իրանական համատեղ մոնիթորինգ»

Արաքս գետի ջրի որակի մոնիթորինգի գնահատման արդյունքները 2020 թվականի 1-ին եռամսյակում

Փետրվար

Դիտակետի համար (խորություն, մ)	Կոնցենտրացիաների գերազանցումը ՍԹԿ-ից (անգամ)												
	Թթվածնի 5-օրյա կենսաքիմիական պահանջարկ, ՍԹԿ=3 մգ/լ	Թթվածնի քիմիական պահանջ, ՍԹԿ=30 մգ/լ	Ամոնիում իոն, ՍԹԿ=0,39 մգN/լ	Նիտրիտ իոն, ՍԹԿ=0,024 մգN/լ	Սուլֆատ իոն, ՍԹԿ=100 մգ/լ	Ցինկ, ՍԹԿ=0,01 մգ/լ	Պղինձ, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ	Քրոմ, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ	Նիկել, ՍԹԿ=0,01 մգ/լ	Մանգան, ՍԹԿ=0,01 մգ/լ	Վանադիում, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ	Երկաթ, ՍԹԿ=0,5 մգ/լ	Ալյումին, ՍԹԿ=0,04 մգ/լ
Հրազդան գետի թափման կետից վերև (26)	1.6	1.5	2.3	2.2	–	–	2.4	9.5	–	6.2	14.6	–	5.9
Հրազդան գետի թափման կետից ներքև (27)	–	1.3	3.9	4.5	1.3	–	2.5	7.2	–	4.4	17.8	–	3.1
Արմաշ գյուղից 0.5 կմ ներքև (28)	1.2	1.7	3.6	3.3	1.3	1.5	23.9	24.7	5.7	48.4	30.8	10.0	89.0

Մարտ

Դիտակետի համար (խորություն, մ)	Կոնցենտրացիաների գերազանցումը ՄԹԿ-ից (անգամ)												
	Թթվածնի քիմիական պահանջ, ՄԹԿ=30 մգ/լ	Ամոնիում իոն, ՄԹԿ=0,39 մգN/լ	Նիտրիտ իոն, ՄԹԿ=0,024 մգN/լ	Մուլֆատ իոն, ՄԹԿ=100 մգ/լ	Յինկ, ՄԹԿ=0,01 մգ/լ	Պրինձ, ՄԹԿ=0,001 մգ/լ	Քրոմ, ՄԹԿ=0,001 մգ/լ	Նիկել, ՄԹԿ=0,01 մգ/լ	Մանգան, ՄԹԿ=0,01 մգ/լ	Վանադիում, ՄԹԿ=0,001 մգ/լ	Երկաթ, ՄԹԿ=0,5 մգ/լ	Ալյումին, ՄԹԿ=0,04 մգ/լ	Սելեն, ՄԹԿ=0,001 մգ/լ
Սուրմալու գյուղի դիմաց (25)	1.3	–	–	–	2.0	9.4	12.8	3.6	13.9	10.2	3.5	38.1	–
Հրազդան գետի թափման կետից վերև (26)	–	2.4	2.5	–	–	4.7	6.8	–	7.7	11.1	1.2	12.6	–
Հրազդան գետի թափման կետից ներքև (27)	1.3	5.9	5.5	–	1.2	7.1	7.4	–	8.3	17.7	–	10.4	1.6
Արմաշ գյուղից 0.5 կմ ներքև (28)	–	2.2	5.6	1.3	–	5.9	8.2	–	8.8	16.4	1.4	14.0	1.9
Ագարակ քաղաքից 2 կմ հարավ ((29) AMS-1)	–	–	2.2	2.0	–	15.5	–	2.1	30.6	19.8	5.8	71.1	3.3
Ագարակ քաղաքից 2.5 կմ ք. հարավ-արևելք ((30) AMS-2)	–	–	2.3	1.9	–	19.7	–	1.8	32.1	20.1	5.3	67.8	3.2
Մեղրիգետի թափման կետից վերև (AMS-3)	–	–	2.0	2.0	–	237.5	–	1.6	28.1	21.3	7.0	71.6	2.9

ՀՀ գետերի ջրերի որակը 2020 թվականի 1-ին եռամսյակում

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Ախուրյան	Մեծամոր	10 կմ ք. Վաղարշապատից հարավ (40)	Նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, մանգան, երկաթ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	3-րդ
		11 կմ ք. Վաղարշապատից հարավ-արևելք (41)	Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, երկաթ, բոր, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ գլ. Ռանչյարից ներքև (42)	Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, մանգան, երկաթ, բոր, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	3-րդ
Հրազդան	Քասախ	0.5 կմ ք. Ապարանից վերև (43)	Վանադիում	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ ք. Ապարանից ներքև (44)	Նիտրիտ իոն, երկաթ	3-րդ	5-րդ
			Ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
			Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն	5-րդ	
		1 կմ ք. Աշտարակից վերև (45)	Նիտրատ իոն, վանադիում	3-րդ	3-րդ
		3.5 կմ ք. Աշտարակից ներքև (46)	Նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, վանադիում, երկաթ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	3-րդ
		Գետաբերան (47)	Վանադիում, երկաթ	3-րդ	3-րդ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հրազդան	Հրազդան	0.5 կմ գլ. Քաղսիից ներքև (52)	Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, երկաթ, բարիում, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	5-րդ
			ԹՔՊ, մանգան, կալիում	4-րդ	
			Վանադիում *	5-րդ	
		0.5 կմ գլ. Արգելից ներքև (53)	Մանգան, երկաթ, նատրիում, բոր, քլորիդ իոն	3-րդ	5-րդ
			ԹՔՊ, բարիում, կալիում	4-րդ	
			Վանադիում *	5-րդ	
		0.5 կմ Արզնի ՀԷԿ-ից ներքև (54)	Երկաթ, բարիում, կալիում	3-րդ	5-րդ
			ԹՔՊ	4-րդ	
			Վանադիում *	5-րդ	
		9 կմ ք. Երևանից ներքև, գլ. Դարբնիկի մոտ (55)	Լուծված թթվածին, կոբալտ, երկաթ, նատրիում, ալյումին, քլորիդ իոն, սուլֆատ իոն, ՀԼԱ, ԿՆ	3-րդ	5-րդ
			ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, բարիում, կալիում, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
			Ամոնիում իոն, մանգան, վանադիում, ՀԱԱ	5-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հրազդան	Հրազդան	Գետաբերան (56)	Նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, երկաթ, բարիում, բերիլիում, նատրիում, ՀԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր, քլորիդ իոն, սուլֆատ իոն, ՀԼԱ	3-րդ	5-րդ
			Լուծված թթվածին, մանգան, կալիում	4-րդ	
			ԹՔՊ, ամոնիում իոն, վանադիում	5-րդ	
	Գետառ	Գետաբերան (59)	Լուծված թթվածին, երկաթ, բերիլիում, նատրիում, քլորիդ իոն, ՀԼԱ	3-րդ	5-րդ
			ԹՔՊ, կալիում	4-րդ	
			Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, վանադիում, ՀԱԱ, ընդհա- նուր ֆոսֆոր	5-րդ	
	Հրազդան	Գյ. Գեղանիստ (225)	ԹԿՊ, ամոնիում իոն, երկաթ, նատ- րիում, քլորիդ իոն, ՀԼԱ	3-րդ	5-րդ
			ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, մանգան, բարիում, կալիում	4-րդ	
			Ֆոսֆատ իոն, վանադիում, ընդհանուր ֆոսֆոր	5-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հրազդան	Մարմարիկ	Գետաբերան (58)	ԹՔՊ, վանադիում, երկաթ, բարիում, կալիում	3-րդ	4-րդ
			Մանգան	4-րդ	
	Ծաղկաձոր	Ծաղկաձոր քաղաքից վերև (311)	ԹՔՊ, վանադիում, երկաթ, ալյումին	4-րդ	4-րդ
		Ծաղկաձոր քաղաքից ներքև (312)	Երկաթ, բարիում, կալիում	3-րդ	5-րդ
			ԹՔՊ, մանգան, վանադիում, ԼՍՍ, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
			Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն	5-րդ	

2-րդ դաս՝ «լավ» որակ 3 -րդ դաս՝ «միջակ» որակ, 4 -րդ դաս՝ «անբավարար» որակ, 5 -րդ դաս՝ «վատ» որակ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հյուսիսային	Փամբակ	0.5 կմ ք. Սպիտակից ներքև (2)	ԹՔՊ, ԸԱԱ, սուլֆատ իոն	3-րդ	3-րդ
		0.6 կմ ք. Վանաձորից վերև (3)	Նիտրատ իոն, ԸԱԱ	3-րդ	3-րդ
		4.5 կմ ք. Վանաձորից ներքև (4)	ԹԿՊ, ԹՔՊ, նիտրատ իոն, մոլիբդեն	3-րդ	4-րդ
			Ֆոսֆատ իոն, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
			Ամոնիում իոն	5-րդ	
	Դեբեդ	0.5 կմ Սարցիզետ գետի թափման կետից ներքև (5)	Ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, երկաթ	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ ք. Այրումից վերև (6)	Ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, վանադիում, երկաթ	3-րդ	4-րդ
			Մոլիբդեն	4-րդ	
		Սահմանի մոտ (7)	Ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, վանադիում, երկաթ, ԿՆ	3-րդ	4-րդ
			Մոլիբդեն	4-րդ	
	Ձորագետ	Գետաբերան (10)	ԹՔՊ, վանադիում	3-րդ	3-րդ
	Ախթալա	Գետաբերան (14)	Ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, կադմիում, մանգան, կալիում, նատրիում, ԸԼԱ	3-րդ	5-րդ
			ԹՔՊ, կալցիում, բերիլիում, ԿՆ	4-րդ	
			Մոլիբդեն, սուլֆատ իոն	5-րդ	
	Շնող	Գետաբերան (343)	ԹՔՊ, պղինձ, կալցիում, բերիլիում, կալիում, ԸԼԱ, ԿՆ	3-րդ	5-րդ
			Մանգան, սուլֆատ իոն	4-րդ	
			Մոլիբդեն	5-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հյուսիսային	Աղստև	1.2 կմ ք. Դիլիջանից վերև (15)	-	2-րդ	2-րդ
		0.5 կմ ք. Դիլիջանից ներքև (16)	-	2-րդ	2-րդ
		2 կմ ք. Բջևանից վերև (17)	Ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ
			ԹԿՊ ₅	4-րդ	
		3 կմ ք. Բջևանից ներքև (18)	Ֆոսֆատ իոն, ԸԱԱ, ԿՆ	3-րդ	4-րդ
			Ամոնիում իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
	Գետիկ	Գետաբերան (20)	Ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	3-րդ
Ախուրյան	Մեծամոր	10 կմ ք. Վաղարշապատից հարավ (40)	ԹԲՊ, երկաթ	3-րդ	3-րդ
		11 կմ ք. Վաղարշապատից հարավ-արևելք (41)	Երկաթ, բոր	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ գյ. Ռանչ-պարից ներքև (42)	Երկաթ, բոր	3-րդ	3-րդ
Հրազդան	Քասախ	0.5 կմ ք. Ապարանից վերև (43)	Վանադիում	3-րդ	3-րդ
		1 կմ ք. Աշտարակից վերև (45)	Եկաթ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ
			Վանադիում	4-րդ	
		3.5 կմ ք. Աշտարակից ներքև (46)	Երկաթ, քլորիդ իոն	3-րդ	4-րդ
			Վանադիում	4-րդ	
		Գետաբերան (47)	ԹԲՊ, վանադիում, երկաթ	3-րդ	3-րդ
	Շաղվարդ	0.5 կմ գյ. Փարպիից ներքև (50)	Ֆոսֆատ իոն, երկաթ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ
			Վանադիում*	4-րդ	
	Հրազդան	0.5 կմ գյ. Քաղսիից ներքև (52)	ԹԿՊ ₅ , ամոնիում իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	5-րդ
			Կալիում	4-րդ	
			Մանգան, վանադիում	5-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հրազդան	Հրազդան	0.5 կմ գլ. Արգելից ներքև (53)	Ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	5-րդ
			Կալիում	4-րդ	
			Վանադիում*	5-րդ	
		0.5 կմ Արգնի ՀԷԿ-ից ներքև (54)	Նիտրատ իոն, կալիում	3-րդ	5-րդ
			Վանադիում*	5-րդ	
		9 կմ ք. Երևանից ներքև, գլ. Դարբնիկի մոտ (55)	ԹՔՊ, երկաթ, բարիում, նատրիում, քլորիդ իոն, ՀԼԱ	3-րդ	5-րդ
			Նիտրիտ , իոն, ֆոսֆատ իոն, կալիում, ՀԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
			Ամոնիում իոն, վանադիում	5-րդ	
		Գետաբերան (56)	Նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, կոբալտ, երկաթ, նատրիում, ՀԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր, քլորիդ իոն, սուլֆատ իոն, ՀԼԱ	3-րդ	5-րդ
			ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, կալիում	4-րդ	
			Ամոնիում իոն, վանադիում	5-րդ	
		Գլ. Գեղանիստ (225)	ԹԿՊ, ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, երկաթ, բարիում, ընդհանուր ֆոսֆոր քլորիդ իոն, ՀԼԱ	3-րդ	5-րդ
			Կալիում, ՀԱԱ	4-րդ	
			Ամոնիում իոն, վանադիում	5-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հրազդան	Գետառ	Գետաբերան (59)	ԹԿՊ, ԹԲՊ, նիտրատ իոն, կոբալտ, երկաթ, բարիում, կալիում, նատրիում, ԼՍԱ, ԼԼԱ	3-րդ	5-րդ
			Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր, սուլֆատ իոն	4-րդ	
			Նիտրիտ իոն, վանադիում	5-րդ	
	Մարմարիկ	Գետաբերան (58)	Վանադիում, բարիում, կալիում	3-րդ	5-րդ
			Մանգան	5-րդ	
	Ծաղկաձոր	Ծաղկաձոր քաղաքից վերև(311)	ԹԲՊ, կոբալտ, երկաթ	3-րդ	4-րդ
			Վանադիում, մանգան, ալյումին	4-րդ	
		Ծաղկաձոր քաղաքից ներքև(312)	ԹԿՊ, ԹԲՊ, նիտրիտիոն, կոբալտ	3-րդ	5-րդ
			Ֆոսֆատ իոն, բարիում, կալիում, ԼՍԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
			Ամոնիում իոն, մանգան, վանադիում	5-րդ	

2-րդ դաս՝ «լավ» որակ, 3 -րդ դաս՝ «միջակ» որակ, 4 -րդ դաս՝ «անբավարար» որակ, 5 -րդ դաս՝ «վատ» որակ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հյուսիսային	Փամբակ	0.5 կմ ք. Սպիտակից ներքև (2)	Ցինկ, նիկել, մոլիբդեն, կալցիում, ՇԱԱ, սուլֆատ իոն	3-րդ	4-րդ
			Նիտրատ իոն	4-րդ	
		0.6 կմ ք. Վանաձորից վերև (3)	Նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, ՇԱԱ	3-րդ	3-րդ
		4.5 կմ ք. Վանաձորից ներքև (4)	Ամոնիում, իոն, նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, երկաթ, մոլիբդեն, կալցիում, ԿՆ	3-րդ	5-րդ
			Ֆոսֆատ իոն, ՇԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
			Ամոնիում իոն	5-րդ	
	Դեբեդ	0.5 կմ Մարց գետի թափման կետից ներքև (5)	Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, երկաթ	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ ք. Այրումից վերև (6)	ԹԿՊ ₅ , նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն	3-րդ	4-րդ
			Մոլիբդեն	4-րդ	
		Սահմանի մոտ (7)	ԹԿՊ ₅ , նիտրատ իոն, երկաթ	3-րդ	4-րդ
			Մոլիբդեն	4-րդ	
	Չորագետ	0.5 կմ ք. Ստեփանավանից վերև (8)	—	2-րդ	2-րդ
		Գետաբերան (10)	—	2-րդ	2-րդ
	Մարց գետ	Գետաբերան (13)	Երկաթ	3-րդ	3-րդ
	Ախթալա	Գետաբերան (14)	Նիտրիտ իոն, ցինկ, պղինձ, կալցիում, կալիում, ՇԱԱ, ՇԼԱ	3-րդ	5-րդ
			Կադմիում, մանգան, երկաթ	4-րդ	
			Ամոնիում իոն, մլիբդեն, սուլֆատ իոն, ԿՆ	5-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հյուսիսային	Շնող	Գետաբերան (343)	Նիտրատ իոն, կալցիում, բերիլիում, կալիում	3-րդ	5-րդ
			Պղինձ, սուլֆատ իոն, ԿՆ	4-րդ	
			Մոլիբդեն	5-րդ	
	Աղստև	1.2 կմ ք. Դիլիջանից վերև (15)	ԹԿՊ ₅	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ ք. Դիլիջանից ներքև (16)	ԹԿՊ ₅	3-րդ	3-րդ
		2 կմ ք. Բջևանից վերև (17)	ԹԿՊ ₅	3-րդ	3-րդ
		3 կմ ք. Բջևանից ներքև (18)	Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, կալիում, ԿՆ	3-րդ	3-րդ
	Գետիկ	Գետաբերան (20)	Բարիում	3-րդ	3-րդ
Ախուրյան	Ախուրյան	0.8 կմ ք. Գյումրիից վերև (33)	-	2-րդ	2-րդ
		5 կմ ք. Գյումրիից ներքև (34)	ԸԱԱ, ԿՆ	3-րդ	5-րդ
			Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն	4-րդ	
			Ամոնիում իոն	5-րդ	
		0.5 կմ գլ. Բազարանից ներքև (35)	ԹՔՊ, արսեն, մոլիբդեն, կալիում, բոր	3-րդ	3-րդ
	Կարկաչուն	Գետաբերան (38)	Ամոնիում իոն, երկաթ, կալցիում, նատրիում, բոր, ԸԼԱ	3-րդ	5-րդ
			Մոլիբդեն, մանգան, կալիում, սուլֆատ իոն	4-րդ	
			Լուծված թթվածին, ԹՔՊ, ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր, ԿՆ	5-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Ախուրյան	Մեծամոր	10 կմ ք. Վաղարշապատից հարավ (40)	Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, կալցիում, բոր, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	3-րդ
		11 կմ ք. Վաղարշապատից հարավ-արևելք (41)	Լուծված թթվածին, ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, բոր, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ
			Ամոնիում իոն	4-րդ	
		0.5 կմ գլ. Ռանչպարից ներքև (42)	Լուծված թթվածին, ԹՔՊ, ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, բոր, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ
			Նիտրիտ իոն	4-րդ	
		0.5 կմ ք. Ապարանից վերև (43)	—	2-րդ	2-րդ
Հրազդան	Քասախ	0.5 կմ ք. Ապարանից ներքև (44)	Լուծված թթվածին, ԹՔՊ, մանգան, երկաթ, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	5-րդ
			Ֆոսֆատ իոն	4-րդ	
			Ամոնիում իոն	5-րդ	
		1 կմ ք. Աշտարակից վերև (45)	Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, վանադիում	3-րդ	3-րդ
		3.5 կմ ք. Աշտարակից ներքև (46)	Ֆոսֆատ իոն, վանադիում, երկաթ, ԿՆ	3-րդ	3-րդ
		Գետաբերան (47)	ԹՎՊ, ֆոսֆատ իոն, վանադիում	3-րդ	3-րդ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հրազդան	Գեղարոտ	Գետաբերան (49)	Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, կոբալտ, երկաթ, կալիում, սուլֆատ իոն	3-րդ	4-րդ
			Ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, մանգան, ՇԱԱ	4-րդ	
	Շաղվարդ	0.5 կմ գյ. Փարպիից ներքև (50)	Ֆոսֆատ իոն, վանադիում	3-րդ	3-րդ
	Հրազդան	0.5 կմ գյ. Քաղսիից ներքև (52)	ԹԿՊ ₅ , բարիում	3-րդ	5-րդ
			Մանգան, կալիում	4-րդ	
			Վանադիում*	5-րդ	
		0.5 կմ գյ. Արգելից ներքև (53)	ԹԿՊ ₅ , ԹՔՊ	3-րդ	5-րդ
			Մանգան, բարիում, կալիում	4-րդ	
			Ամոնիում իոն, վանադիում, ՇԱԱ	5-րդ	
		0.5 կմ Արգնի ՀԷԿ-ից ներքև (54)	ԹԿՊ ₅ , ԹՔՊ, նիտրատ իոն, մանգան, բարիում, կալիում	3-րդ	5-րդ
			Վանադիում*	5-րդ	
		9 կմ ք. Երևանից ներքև, գյ. Դարբնիկի մոտ (55)	Լուծված թթվածին, ԹՔՊ, նիտրատ իոն, կոբալտ, բարիում, նատրիում, քլորիդ իոն, ԿՆ	3-րդ	5-րդ
			Նիտրիտ իոն, կալիում, ՇԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
			Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, վանադիում	5-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հրազդան		Գետաբերան (56)	Լուծված թթվածին, ԹՔՊ, նիտրատ իոն, կոբալտ, բարիում, նատրիում, ընդհանուր ֆոսֆոր, քլորիդ իոն, սուլֆատ իոն, ՀԼԱ, ԿՆ	3-րդ	5-րդ
			Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, կալիում, ՀԱԱ	4-րդ	
			Ամոնիում իոն, վանադիում	5-րդ	
		Գյ. Գեղանիստ (225)	ԹՔՊ, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, նատրիում, քլորիդ իոն, ՀԼԱ, ԿՆ	3-րդ	5-րդ
			Նիտրիտ իոն, մանգան, բարիում, կալիում, ՀԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
			Ամոնիում իոն, վանադիում	5-րդ	
	Գետառ	Գետաբերան (59)	Կալիում, ՀԱԱ	3-րդ	5-րդ
			Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
			Ամոնիում իոն, վանադիում	5-րդ	
	Մարմարիկ	Գետաբերան (58)	ԹԿՊ, երկաթ, բարիում, մանգան, երկաթ, ալյումին	3-րդ	3-րդ
	Ծաղկաձոր	Ծաղկաձոր քաղաքից վերև(311)	ԹԿՊ, վանադիում կոբալտ	3-րդ	4-րդ
			ԹՔՊ, երկաթ, ալյումին, մանգան	4-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հրազդան	Ծաղկաձոր	Ծաղկաձոր քաղաքից ներքև(312)	ԹԿՊ, ֆոսֆատ իոն, կոբալտ, երկաթ, կալիում, ալյումին, ԼՍԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	5-րդ
			ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, վանադիում, բարիում, ԿՆ	4-րդ	
			Ամոնիում իոն, մանգան	5-րդ	
Սևան	Չկնազետ	Գետաբերան (61)	ԹՔՊ, ալյումին	3-րդ	3-րդ
	Մասրիկ	Գետաբերան (63)	Մանգան, կալիում, ծարիր	3-րդ	5-րդ
			Վանադիում	5-րդ	
	Սոթք	Գետաբերան (65)	Նիտրատ իոն, վանադիում, բարիում, ալյումին, ԿՆ	3-րդ	3-րդ
	Կարճաղբյուր	Գետաբերան (67)	Մոլիբդեն	3-րդ	3-րդ
	Վարդենիս	Գետաբերան (70)	Ամոնիում իոն, մանգան	3-րդ	3-րդ
	Մարտունի	Գետաբերան (72)	Ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	5-րդ
			Ֆոսֆատ իոն, կոբալտ, բարիում, բերիլիում, ալյումին, ԿՆ	4-րդ	
			Մանգան, երկաթ	5-րդ	
	Արգիձի	Գետաբերան (74)	–	2-րդ	2-րդ
	Ծակքար	Գետաբերան (75)	Երկաթ	3-րդ	3-րդ
	Գավառազետ	Գետաբերան (78)	Նիտրատ իոն, մոլիբդեն, երկաթ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ
			Ֆոսֆատ իոն, վանադիում	4-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Արարատյան	Արփա	0.5 կմ ք. Վայքից վերև (84)	Մոլիբդեն	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ ք. Վայքից ներքև (85)	Մոլիբդեն, բարիում	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ ք. Եղեգնաձորից վերև (86)	Մոլիբդեն, մանգան, բարիում	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ գյ. Արենիից ներքև (87)	Մոլիբդեն, երկաթ, բարիում, կալիում	3-րդ	3-րդ
	Եղեգիս	0.5 կմ գյ. Շատինից ներքև (88)	Մոլիբդեն, երկաթ, բարիում, ալյումին	3-րդ	3-րդ
	Արփա-Սևան թունել	0.7 կմ գյ. Ծովինարից վերև (68)	Մոլիբդեն, մանգան, երկաթ, կալիում	3-րդ	3-րդ
Հարավային	Կարճևան	Գետաբերան (344)	Պղինձ, երկաթ, կալցիում, բոր, սելեն, ընդհանուր ֆոսֆոր, քլորիդ իոն	3-րդ	5-րդ
			Ֆոսֆատ իոն, վանադիում, բերիլիում, կալիում, նատրիում, ալյումին, ՀԼԱ	4-րդ	
			Լուծված թթվածին, մոլիբդեն, մանգան, կոբալտ, սուլֆատ իոն	5-րդ	
	Մողրիզետ	0.5 կմ ք. Մեղրիից վերև (89)	Մանգան	3-րդ	3-րդ
		Գետաբերան (90)	Կոբալտ, երկաթ, ալյումին	3-րդ	5-րդ
			Բերիլիում	4-րդ	
			Մանգան	5-րդ	
	Ողջի	1.7 կմ ք. Քաջարանից վերև (91)	-	2-րդ	2-րդ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս	
Հարավային	Ողջի	1.8 կմ ք. Քաջարանից ներքև (92)	Նիտրիտ իոն, կոբալտ, երկաթ, կալիում, սուլֆատ իոն	3-րդ	5-րդ	
			Ֆոսֆատ իոն, մոլիբդեն, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ		
			Ամոնիում իոն, մանգան, ՇԱԱ	5-րդ		
		0.8 կմ ք. Կապանից վերև (93)	Մոլիբդեն, երկաթ	3-րդ	4-րդ	
			Ալյումին	4-րդ		
		0.5 կմ Կապանի օդանավակայանից ներքև (94)	Ամոնիում իոն, ցինկ, սուլֆատ իոն	3-րդ	5-րդ	
			Երկաթ, ալյումին	4-րդ		
			Մանգան, կոբալտ	5-րդ		
		Աճանան (Նորաշենիկ)	Գետաբերան (347)	Նիտրիտ իոն, կադմիում, կոբալտ, երկաթ, քերիլիում, ԿՆ	3-րդ	5-րդ
	Ալյումին, ծարիր, սուլֆատ իոն			4-րդ		
	Մոլիբդեն, մանգան, վանադիում, կալիում			5-րդ		
	Գեղի		Գետաբերան (98)	Մանգան	4-րդ	4-րդ
	Որոտան		0.5 կմ գյ. Գորայքից վերև (99)	Մանգան	3-րդ	3-րդ
			3 կմ ք. Միսիանից վերև (100)	—	2-րդ	2-րդ
			6 կմ ք. Միսիանից ներքև (101)	Ֆոսֆատ իոն, երկաթ, բարիում, մանգան	3-րդ	3-րդ
			0.5 կմ գյ. Տաթև ՀԷԿ-ից ներքև (102)	Մոլիբդեն, երկաթ, բարիում, մանգան	3-րդ	3-րդ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հարավային	Միսիան	Գետաբերան (104)	Բարիում, կալիում, սուլֆատ իոն	3-րդ	5-րդ
			Մոլիբդեն, մանգան	5-րդ	
	Վարարակ	5 կմ ք. Գորիսից վերև (106)	Պղինձ	3-րդ	5-րդ
			Ֆոսֆատ իոն, բորիում, բերիլիում, ալյումին, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
			Մանգան, կոբալտ, երկաթ	5-րդ	
		1.5 կմ Գորիսից ներքև (107)	Մանգան, կալիում, ՇԱՍ	3-րդ	5-րդ
			Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
			Ամոնիում իոն	5-րդ	

2-րդ դաս՝ «լավ» որակ, 3-րդ դաս՝ «միջակ» որակ, 4-րդ դաս՝ «անբավարար» որակ, 5-րդ դաս՝ «վատ» որակ

* Հրազդան գետի 52, 53, 54 դիտակետերում ջրի որակի «վատ» դաս՝ պայմանավորված վանադիումով նշված գետի համար կարելի է համարել ֆոնային

Ստորերկրյա ջրերի մոնիթորինգի դիտակետերը

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Դիտակետի համար	Դիտակետի տեսակ	Դիտակետի տեղադիրք
Հյուսիսային	2058	Աղբյուր	Տավուշի մարզ, գյ. Հաղարծին
	2059	Աղբյուր	Տավուշի մարզ, գյ. Հաղարծին
Ախուրյան	105	Հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Եղեգնուտ
	108	Շատրվանող հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Ակնաշեն
	152	Հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Առատաշեն-Ապագա
	192	Հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Վարդանաշեն
	198	Հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Ակնաշեն
	199	Ջրհոր	Արմավիրի մարզ, գյ. Ակնաշեն
	1521	Շատրվանող հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Գայ
	1533	Հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Վարդանաշեն
	1537	Հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Արագափ
	1818	Հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Առատաշեն-Ապագա
	2001	Շատրվանող հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Ակնաշեն
	2002	Շատրվանող հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Տարոնիկ
	2020	Հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Տարոնիկ
	2020	Ջրհոր	Արմավիրի մարզ, գյ. Ապագա
	2021	Շատրվանող հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Ջրառատ
	2022	Ջրհոր	Արմավիրի մարզ, գյ. Լուսազյուղ
	2024	Հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Բամբակաշատ
	2025	Հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Հայկավան
	2026	Հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Տարոնիկ
	2027	Աղբյուր	Արագածոտնի մարզ, գյ. Ոսկեթաս
	2028	Աղբյուր	Շիրակի մարզ, գյ. Սառնաղբյուրյուր
	2029	Աղբյուր	Շիրակի մարզ, ք. Գյումրի (Չերքեզի ձոր)
	2030	Աղբյուր	Շիրակի մարզ, ք. Գյումրի (Չերքեզի ձոր)

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Դիտակետի համար	Դիտակետի տեսակ	Դիտակետի տեղադիրք
Ախուրյան	2031	Աղբյուր	Շիրակի մարզ, ք. Գյումրի, Վարդգաղ
	2032	Աղբյուր	Շիրակի մարզ, գյ. Մարմաշեն (լիճ)
	2035	Աղբյուր	Շիրակի մարզ, գյ. Մարմաշեն
	2037	Աղբյուր	Շիրակի մարզ, ք. Գյումրի, Վարդգաղ
	2038	Աղբյուր	Շիրակի մարզ, գյ. Աշոցք
	2039	Աղբյուր	Շիրակի մարզ, գյ. Աշոցք
	2040	Աղբյուր	Շիրակի մարզ, գյ. Աշոցք
	2041	Աղբյուր	Շիրակի մարզ, գյ. Աշոցք
	2042	Ջրհոր	Շիրակի մարզ, գյ. Առափի
	2043	Ջրհոր	Շիրակի մարզ, գյ. Ախուրյան
	2057	Հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Ապագա
	2077	Աղբյուր	Շիրակի մարզ, գյ. Ցողամարգ
Հրազդան	78	Հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Սիս
	246	Աղբյուր	Կոտայքի մարզ, գյ. Բջնի
	755	Աղբյուր	Արագածոտնի մարզ, գյ. Ղազարավան
	1297	Աղբյուր	Կոտայքի մարզ, գյ. Սոլակ
	1519	Շատրվանող հորատանցք	Արարատի մարզ, ք. Մասիս
	1523	Շատրվանող հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Հովտաշատ
	1526	Շատրվանող հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Դաշտավան
	1535	Շատրվանող հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Սիս
	1536	Շատրվանող հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Սիս
	1636	Աղբյուր	Կոտայքի մարզ, գյ. Կարբի
	1832	Աղբյուր	Կոտայքի մարզ, գյ. Սոլակ
	2003	Շատրվանող հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Սիս
	2004	Հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Ջրահովիտ
	2005	Հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Հայանիստ
	2007	Շատրվանող հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Ջրահովիտ
	2008	Շատրվանող հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Հովտաշեն

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Դիտակետի համար	Դիտակետի տեսակ	Դիտակետի տեղադիրք
Հրազդան	2010	Ջրհոր	Արագածոտնի մարզ, գյ. Նիգավան
	2011	Ջրհոր	Արագածոտնի մարզ, գյ. Նիգավան
	2023	Ջրհոր	Արմավիրի մարզ, գյ. Խորոնք
	2051	Աղբյուր	Արագածոտնի մարզ, ք.Ապարան «Սիրո աղբյուր»
	2053	Շատրվանող հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Հովտաշեն
	2056	Հորատանցք	Արմավիրի մարզ, գյ. Գրիբոյեդով
Սևան	31	Աղբյուրների խումբ	Գեղարքունիքի մարզ, գյ. Ակունք
	38	Շատրվանող հորատանցք	Գեղարքունիքի մարզ, ք. Մարտունի
	902	Աղբյուրների խումբ	Գեղարքունիքի մարզ, գյ. Ակունք
	1053	Աղբյուր	Գեղարքունիքի մարզ, գյ. Ակունք
	1299	Աղբյուր	Գեղարքունիքի մարզ, գյ. Ակունք
	1809	Շատրվանող հորատանցք	Գեղարքունիքի մարզ, ք. Վարդենիս
	1810	Շատրվանող հորատանցք	Գեղարքունիքի մարզ, ք. Վարդենիս
	1811	Շատրվանող հորատանցք	Գեղարքունիքի մարզ, ք. Վարդենիս
	1812	Շատրվանող հորատանցք	Գեղարքունիքի մարզ, ք. Վարդենիս
	2013	Շատրվանող հորատանցք	Գեղարքունիքի մարզ, գյ. Գանձակ
	2014	Աղբյուր	Գեղարքունիքի մարզ, ք. Գավառ
Արարատյան	502	Աղբյուր	Վայոց ձորի մարզ, գյ. Մալիշկա
	785	Աղբյուր	Վայոց ձորի մարզ,գյ. Ագարակաձոր
	787	Աղբյուր	Վայոց ձորի մարզ, ք.Եղեգնաձոր
	845	Աղբյուր	Կոտայքի մարզ, գյ. Գառնի
	2006	Ջրհոր	Արարատի մարզ, ք. Վեդի
	2045	Աղբյուր	Կոտայքի մարզ, գյ. Գառնի
	2046	Աղբյուր	Կոտայքի մարզ, գյ. Գառնի
	2047	Աղբյուր	Կոտայքի մարզ, գյ. Գառնի
	2048	Աղբյուր	Վայոց ձորի մարզ, ք. Ջերմուկ
	2050	Աղբյուր	Վայոց ձորի մարզ, գյ.Ջեղեա

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Դիտակետի համար	Դիտակետի տեսակ	Դիտակետի տեղադիրք
Արարատյան	2052	Հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Մրգավետ
	2060	Աղբյուր	Վայոց ձորի մարզ, գյ. Կեչուտ
	2062	Շատրվանող հորատանցք	Արարատի մարզ, ք. Արտաշատ
	2063	Շատրվանող հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Դալար
	2064	Հորատանցք	Արարատի մարզ, ք. Արտաշատ
	2065	Հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Եղեգնավան
	2067	Շատրվանող հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Սուրենավան
	2069	Հորատանցք	Արարատի մարզ, ք. Արտաշատ
	2072	Ջրհոր	Արարատի մարզ, գյ. Դալար
	2073	Ջրհոր	Արարատի մարզ, ք. Արտաշատ
	2074	Հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Լուսառատ
	2075	Ջրհոր	Արարատի մարզ, գյ. Արմաշ
	2076	Հորատանցք	Արարատի մարզ, գյ. Արարատ
Հարավային	529	Աղբյուր	Սյունիքի մարզ, գյ. Գորհայք
	532	Աղբյուր	Սյունիքի մարզ, գյ. Շաքի
	537	Աղբյուր	Սյունիքի մարզ, գյ. Սպանդարյան
	899	Աղբյուր	Սյունիքի մարզ, ք. Գորիս
	1175	Աղբյուր	Սյունիքի մարզ, գյ. Անգեղակոթ
	1323	Աղբյուր	Սյունիքի մարզ, գյ. Անգեղակոթ
	1399	Աղբյուր	Սյունիքի մարզ, ք. Գորիս

Մթնոլորտային օդում որոշվող ցուցանիշների ցանկ

Ավտոմատ դիտարկումներ	Ակտիվ դիտարկումներ	Պասիվ դիտարկումներ
1. Ածխածնի մոնօքսիդ	1. Փոշի	1. Ծծմբի երկօքսիդ
2. Ծծմբի երկօքսիդ	2. Փոշու մեջ գտնվող մետաղներ, անիոններ	2. Ազոտի երկօքսիդ
3. Ազոտի օքսիդներ (մոնօքսիդ, երկօքսիդ, օքսիդների գումար)	3. Ծծմբի երկօքսիդ	
4. Գետնամերձ օդոն	4. Ազոտի երկօքսիդ	
	5. Գետնամերձ օդոն	

Մակերևութային ջրերում որոշվող ցուցանիշների ցանկ

1. Ջերմաստիճան	24. Նատրիում
2. Գույն	25. Կալցիում
3. Հոտ	26. Մագնեզիում
4. Թափանցելիություն	27. Լիթիում
5. Կախյալ նյութեր (ԿՆ)	28. Երկաթ
6. Էլեկտրահաղորդականություն	29. Մանգան
7. Լուծված թթվածին	30. Ալյումին
8. Թթվածնի քիմիական պահանջարկ (ԹՔՊ)	31. Պղինձ
9. Թթվածնի հնգօրյա կենսաքիմիական պահանջարկ (ԹԿՊ ₅)	32. Քրոմ
10. Ջրածնային ցուցիչ	33. Ցինկ
11. Ընդհանուր լուծված աղեր (ԸԼԱ)	34. Կոբալտ
12. Կոշտություն	35. Մոլիբդեն
13. Հիդրոկարբոնատ իոն	36. Կադմիում
14. Սուլֆատ իոն	37. Կապար
15. Քլորիդ իոն	38. Վանադիում
16. Ֆտորիդ իոն	39. Նիկել
17. Ֆոսֆատ իոն	40. Սելեն
18. Ընդհանուր ֆոսֆոր	41. Արսեն
19. Նիտրատ իոն	42. Բերիլիում
20. Նիտրիտ իոն	43. Բարիում
21. Ամոնիում իոն	44. Բոր
22. Սիլիկատ իոն	45. Ծարիր
23. Կալիում	46. Անագ
	47. Նավթային ածխաջրածիններ

Ստորերկրյա ջրերում որոշվող ցուցանիշների ցանկ

1. Գույն	21. Կալցիում
2. Հոտ	22. Տիտան
3. Ջրածնային ցուցիչ	23. Վանադիում
4. Ընդհանուր լուծված աղեր (ԸԼԱ)	24. Քրոմ
5. Ընդհանուր կոշտություն	25. Երկաթ
6. Չոր մնացորդ	26. Մանգան
7. Կախյալ նյութեր (ԿՆ)	27. Կոբալտ
8. Նիտրատ իոն	28. Նիկել
9. Նիտրիտ իոն	29. Պղինձ
10. Սուլֆատ իոն	30. Ցինկ
11. Քլորիդ իոն	31. Արսեն
12. Ամոնիում իոն	32. Սելեն
13. Հիդրոկարբոնատ իոն	33. Ստրոնցիում
14. Լիթիում	34. Սոլիբդեն
15. Բերիլիում	35. Կադմիում
16. Բոր	36. Ֆոսֆոր
17. Նատրիում	37. Անագ
18. Մագնեզիում	38. Ծարիր
19. Ալյումին	39. Բարիում
20. Կալիում	40. Կապար

Տեղումներում որոշվող ցուցանիշների ցանկ

1. Ջրածնային ցուցիչ	19. Երկաթ
2. Նիտրատ իոն	20. Մանգան
3. Սուլֆատ իոն	21. Կոբալտ
4. Քլորիդ իոն	22. Նիկել
5. Ամոնիում իոն	23. Պղինձ
6. Ֆտորիդ իոն	24. Ցինկ
7. Էլեկտրահաղորդականություն	25. Արսեն
8. Լիթիում	26. Սելեն
9. Բերիլիում	27. Ստրոնցիում
10. Բոր	28. Սոլիբդեն
11. Նատրիում	29. Կադմիում
12. Մագնեզիում	30. Ֆոսֆոր
13. Ալյումին	31. Անագ
14. Կալիում	32. Ծարիր
15. Կալցիում	33. Բարիում
16. Տիտան	34. Կապար
17. Վանադիում	35. Բիսմութ
18. Քրոմ	

**Բնակավայրերում մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի սահմանային
թույլատրելի կոնցենտրացիաները**

(ՀՀ կառավարության 2006թ. փետրվարի 2-ի N160-Ն որոշում)

Վնասակար նյութի անվանումը	Սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիա, մգ/մ ³		Վտանգավորության դաս
	միջին օրական	առավելագույն միանվագ	
Ածխածնի մոնօքսիդ *	3	5	4
Ազոտի երկօքսիդ	0.04	0.2	2
Ազոտի օքսիդ	0.06	0.4	3
Ծծմբի երկօքսիդ *	0.05	0.5	3
Փոշի **	0.15	0.5	3
Գետնամերձ օզոն	0.03	0.16	1

* Ածխածնի օքսիդ

** Անհիդրիդ ծծմբային

*** Կախված մասնիկներ (Արարատ և Հրազդան քաղաքներում փոշու ՍԹԿ-ն 0,1 մգ/մ³ է (փոշի անօրգանական (20-70)% SiO₂-ի պարունակությամբ))

Մակերևութային ջրերի էկոլոգիական նորմերը
(ՀՀ կառավարության 2011թ. հունվարի 27-ի N 75-Ն որոշում)

Ցուցանիշներ	դաս					Միավոր
	1-ին (գերազանց)	2-րդ (լավ)	3-րդ (միջակ)	4-րդ (անբավարար)	5-րդ (վատ)	
Լուծված թթվածին	>7 կամ ՖԿ	>6	>5	>4	<4	մգ Օ ₂ /լ
Թթվածնի կենսաքիմիական պահանջ (5 օր)	3	5	9	18	>18	մգ Օ ₂ /լ
Թթվածնի քիմիական պահանջ (բիքրոմատային)	10	25	40	80	>80	մգ Օ ₂ /լ
Ամոնիում իոն	0.2 կամ ՖԿ	0.4	1.2	2.4	> 2.4	մգ N/լ
Նիտրիտ իոն	0.01 կամ ՖԿ	0.06	0.12	0.3	>0.3	մգ N/լ
Նիտրատ իոն	1 կամ ՖԿ	2.5	5.6	11.3	>11.3	մգ N/լ
Ֆոսֆատ իոն	0.05 կամ ՖԿ	0.1	0.2	0.4	>0.4	մգ P/լ
Ցինկ, բնդհանուր	ՖԿ	100	200	500	>500	մկգ/լ
Պղինձ, բնդհանուր	ՖԿ	ՖԿ+20	50	100	>100	մկգ/լ
Քրոմ, բնդհանուր	ՖԿ	ՖԿ+10 (50)	100	250	>250	մկգ/լ
Արսեն, բնդհանուր	ՖԿ	20	50	100	>100	մկգ/լ
Կադմիում, բնդհանուր	ՖԿ	ՖԿ+1	ՖԿ+2	ՖԿ+4	>ՖԿ+4	մկգ/լ
Կապար, բնդհանուր	ՖԿ	ՖԿ+10	25	50	>50	մկգ/լ
Նիկել, բնդհանուր	ՖԿ	ՖԿ+10 (20)	50	100	>100	մկգ/լ
Մոլիբդեն, բնդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ կամ 10	4xՖԿ կամ 25	8xՖԿ կամ 50	>8xՖԿ	մկգ/լ
Մանգան, բնդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ կամ 100	4xՖԿ կամ 200	8xՖԿ կամ 500	>8xՖԿ	մկգ/լ
Վանադիում, բնդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ+5 կամ 10	4xՖԿ	8xՖԿ կամ 100	>8xՖԿ	մկգ/լ
Կոբալտ, բնդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ կամ 20	4xՖԿ կամ 50	8xՖԿ կամ 100	>8xՖԿ	մկգ/լ
Երկաթ, բնդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ կամ 0.5	0.5	1	>1	մգ/լ
Կալցիում	ՖԿ	100	200	300	>300	մգ/լ
Մագնեզիում	ՖԿ	50	100	200	>200	մգ/լ
Բարիում	ՖԿ	2xՖԿ կամ 100	4xՖԿ կամ 250	1000	>1000	մկգ/լ
Բերիլիում	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	100	>100	մկգ/լ
Կալիում	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	8xՖԿ	>8xՖԿ	մգ/լ
Նատրիում	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	8xՖԿ	>8xՖԿ	մգ/լ
Լիթիում	ՖԿ	ՖԿ	-	2500	>2500	մկգ/լ
Բոր	ՖԿ	450	700	1000	>2000	մկգ/լ
Ալյումին	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	5000	>5000	մկգ/լ
Սելեն, բնդհանուր	ՖԿ կամ 10	20	40	80	>80	մկգ/լ
Ծարիր, բնդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	8xՖԿ	>8xՖԿ	մկգ/լ
Անագ, բնդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	8xՖԿ	>8xՖԿ	մկգ/լ
Թթվածնի քիմիական պահանջ (պերմանգանատային)	5 կամ ՖԿ	10	15	20	>20	մգ Օ ₂ /լ
Ընդհանուր անօրգանական ազոտ	1.5 կամ ՖԿ	4	8	16	>16	մգ N/լ
Ընդհանուր ֆոսֆոր	0.1 կամ ՖԿ	0.2	0.4	1	>1	մգ լ
Քլորիդ իոն	ՖԿ	2xՖԿ	150	200	> 200	մգ/լ
Սուլֆատ իոն	ՖԿ	2xՖԿ	150	250	> 250	մգ/լ
Սիլիկատներ	ՖԿ	2xՖԿ կամ 10	4xՖԿ կամ 20	8xՖԿ	>8xՖԿ	մգSi/լ
Ընդհանուր լուծված աղեր**	ՖԿ	2xՖԿ	1000	1500**	>1500	մգ/լ
Էլեկտրահաղորդականություն	ՖԿ	2xՖԿ	1000	1500**	>1500	մկՍիմ/սմ
Կոշտություն	2.8	10	20	40	<40	մգէկվ/լ
Կախյալ նյութեր***	ՖԿ	1.2xՖԿ	2xՖԿ (30)	4xՖԿ	>4xՖԿ	մգ/լ
Հոտ (20°C և 60°C)	<2 (բնական)	2 (բնական)	2	4	>4	բալ
Գույն	(բնական)	>5 (բնական)	20	30	>200	աստ,

Ծանոթագրություն. Ջրի քիմիական բնդհանրական գնահատականը ձևավորվում է վատագույն որակ ցուցաբերող ցուցանիշի դասով: Եթե ջրի տարբեր ցուցանիշներ ընկնում են տարբեր դասերի մեջ, ապա վերջնական դասակարգման մեջ հաշվի է առնվում վատագույնը:

ՀՀ 14 խոշոր գետային ավազանների գետերի, գետերի առանձին հատվածների և վտակների ցուցանիշների ֆոնային կոնցենտրացիաները և էկոլոգիական նորմերի ամբողջական ցանկը տրված է <http://www.armmonitoring.am/> ինտերնետային կայքում:

* Ֆոնային կոնցենտրացիա

** Հանքայնացում

*** Կախված մասնիկներ

**Մակերևութային ջրերի ձկնատնտեսական սահմանային թույլատրելի
կոնցենտրացիաներ***

Ցուցանիշները	Վնասակարության լիմիտացված ցուցանիշը	Սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիա, մգ/դմ³
Լուծված թթվածին	Ընդհանուր պահանջները	6-ից ոչ պակաս
Թթվածնի կենսաքիմիական պահանջ (5 օր)	---	3.0
Թթվածնի քիմիական պահանջ (բիքրոմատային)	---	30.0
Ամոնիում իոն	Թունաբանական	0.5 (N/դմ³ - 0.39)
Նիտրատ իոն	Սանիտարա-թունագիտական	40.0 (N/դմ³ - 9.0)
Նիտրիտ իոն	Թունաբանական	0.08 (N/դմ³ - 0.02)
Ֆոսֆատ իոն	Ընդհանուր պահանջները	3.5
Ընդհանուր երկաթ	Զգայարանական	0.5
Սելեն	---	0.001
Պղինձ	Թունաբանական	0.001
Ցինկ	---	0.01
Ալյումին	---	0.04
Վանադիում	---	0.001
Քրոմ	---	0.001
Մանգան	---	0.01
Կալիում	---	50.0
Կալցիում	---	180.0
Մագնեզիում	---	40.0
Նատրիում	---	120.0
Կոբալտ	---	0.01
Նիկել	---	0.01
Արսեն	---	0.05
Կադմիում	---	0.005
Կապար	---	0.1
Բրոմ	Սանիտարա-թունաբանական	0.2
Սոլիբդեն	---	0.5
Ստրոնցիում	---	2.0
Սուլֆատ իոն	---	100.0
Քլորիդ իոն	---	300.0
Իոնների գումարը	Ընդհանուր պահանջներում	1000.0
Կախյալ նյութեր	Ընդհանուր պահանջներում	Կախյալ նյութերի պարունակությունը բնական ֆոնից չպետք է գերազանցի 0.75 մգ/դմ³

* М.Л.Кашинцев, Б.С. Степаненко, С.Н. Анисова Обобщенный перечень предельно допустимых концентраций и ориентировочно-безопасных уровней воздействия вредных веществ для воды рыбохозяйственных водоемов. Москва 1990г.

**Ընդհանրացված ցուցանիշներով և բնական ջրերում հաճախ հանդիպող
վնասակար քիմիական նյութերի և անտրոպոգեն ծագումով նյութերի
թույլատրելի սահմանային կոնցենտրացիաների նորմերը
(ՀՀ առողջապահության նախարարի 2002 թ. 25 մարտի N876 հրաման)**

Ցուցանիշներ	Միավոր	Սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիա
Ջրածնային ցուցիչ	—	6-9 սահմաններում
Ընդհանուր կոշտություն	մմոլ/լ	7.0 (10)
Նիտրատ իոն	մգ/լ	45
Սուլֆատ իոն	մգ/լ	500
Քլորիդ իոն	մգ/լ	350
Բերիլիում	մգ/լ	0.0002
Բոր	մգ/լ	0.5
Ալյումին	մգ/լ	0.5
Քրոմ	մգ/լ	0.05
Երկաթ	մգ/լ	0.3 (1.0)
Մանգան	մգ/լ	0.1 (0.5)
Նիկել	մգ/լ	0.1
Պղինձ	մգ/լ	1.0
Ցինկ	մգ/լ	5.0
Արսեն	մգ/լ	0.05
Սելեն	մգ/լ	0.01
Ստրոնցիում	մգ/լ	7.0
Մոլիբդեն	մգ/լ	0.25
Կադմիում	մգ/լ	0.001
Բարիում	մգ/լ	0.1
Կապար	մգ/լ	0.03

«Շրջակա միջավայրի մոնիթորինգի և տեղեկատվության
կենտրոն» ՊՈԱԿ

Հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, Չարենցի 46փ

Տեղեկատվական վերլուծության բաժին

Հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, Կառավարության 3-րդ շենք

Կայք էջ՝ armmonitoring.am

Էլ. փոստ՝ monitoring-info@mail.ru

Հեռախոս՝ (011) 81-00-84

